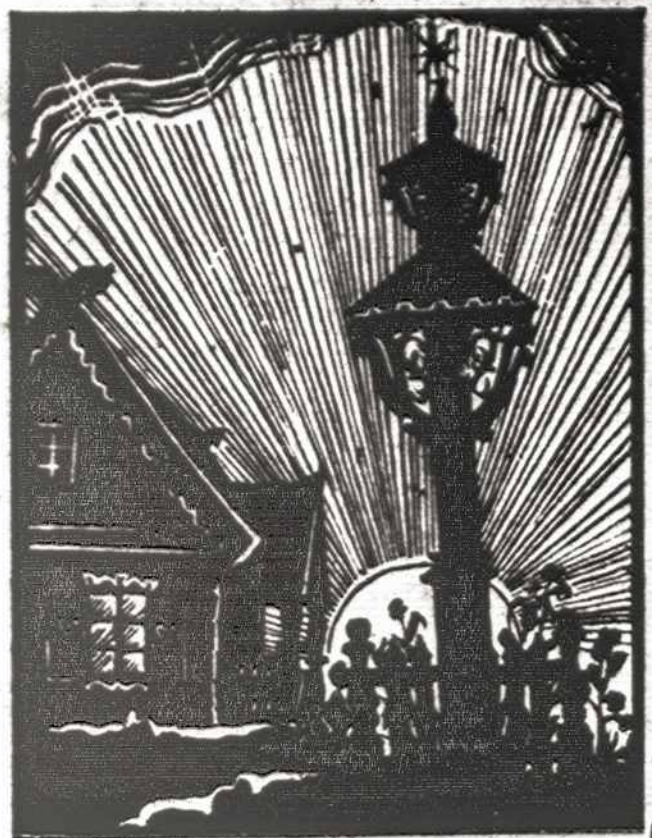




TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 25 (182)

TORONTO, Ontario, 1953 m. Birželio (June) mėn. 25 d.

Kaina 10¢

The Lights of
Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada

Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija

941 Dundas St. W., Toronto

ŽODŽIAI IR INTERESAI

Išsivie gyvenimas niekad nebuvo džiaugsmo kupinas ir nebus. Nauja aplinka, neįprasta gyvenimo tvarka bei krašto papročiai, vienatvė, lyg koks slogutis svetimas laiko užgulus kiekvieną. Jūs skaudesnės yra dienos politinio išsivie, kuris niekad, niekur neranda ramybės — nei jis linkęs pastoviau įsikurti, nei išlikti į naujojo krašto gyvenimą, nes gyvena lūkesčiais, ilgėsiu naujos kelionės atgal ir nuolat seka pasaulio įvykius, vertindamas juos savuoju mastu. Visa gera pasaulyje, visa išmintinga, kas viltis ugdo, kad ašurelę pranašauja. Kam kurtis, kam leisti šaknis į svetimą dirvą, kad gal rytoj reikės vėl išsirausti ir savojon dirvon grįžti...

Ir lietuvių išsivie tarpe nūdien gana didelį procentą taip tegyvena. Mes galime tokias nuotaikas smerkti, jas apgailestauti, tačiau jos yra mūsų gyvenimo faktas ir žmonių psichologijos lengvai nenugalėsime. Juk nesame kilę iš nomadų, nei iš naujų žemių nukariuotojų — konkvestadorų, tad ir dvasios jų negalime turėti. Su tuo veiksmu turime skaitytis, bet taip pat nereturume pamiršti, kad neprivilome blaškytis, savo gyvenimą leisti užnuodyti kiekvienam mūsų viltims nepalankiam vėjeliui.

Ir šiandien jau daug kas iš mūsų veikia rankas laužė, kad viskas žūna, kad nebelieka kas pasaulyje, je žmonijos ateitimi rūpintųsi, tad ir mums vilčių nebėra. Šioje vietoje mes jau ne kartą esame priminę, kad į pasaulį turime žiūrėti blaiviai. Jame viskas yra išduodama, išskleidžiama, deklaruojama ir tauriausi principai laužomi nei nemirskint. Politika tokia buvo nuo amžių, tokia, matyt, ir bus. Tačiau vienas dalykas politikoje visada stovėjo ir stovės nepajudinamas, tai interesas. Savo intereso niekas nelaužė ir nelaužys. Dėl to ir mes, stebėdami pasaulio įvykius bei girdėdami įvairiausių pareiškimus, išvadas darykime ne iš jų, bet iš konjunktyrinių struktūrų. Kai girdėjome JAV prezidentą arba D. Britanijos ministrą pirmininką šaukiant, kad malonūs tėvelis Stalinas esąs jų gerasis draugas, juk netikėjome. Kodėl mes šiandien turime tikėti,

ti, kad Churchillis nori bičiulystės su Kremliumi, o Eisenhoweris jos kratosi. Prie tam tikrų sąlygų labai greitai galėtume išgirsti priešingų pareiškimų, nes nei pirmasis yra Maskvos draugas, nei antrasis jos priešinys. Iš tikrųjų jie yra savųjų valstybių interesų sargai ir galutinam rezultate pasielgs ne pagal savo pareiškimus, bet pagal tuos interesus. Aišku, D. Britanija bijo toli eiti, kad nekiltų naujas karas, kuris — tai jau visiškai aišku — išjotų juos iš Azijos, o gal ir iš Afrikos didelės dalies. Kodėl nebandyti išsilaikyti ten suktymėmis, kodėl nebandyti sukompromituoti jankį, kuris jau dabar ten švaistosi iškelelę galvą, o po naujo karo britui gal nei menkos prielaukos nebebeliktų. Iš kitos pusės, kam gi jankiui reikalingas karas? Juk naujų žemių jis nenukariaus, o galios ir turtų ir dabar užtenka.

Bet ne nuotaikos svarbu. Svarbu yra didysis klausimas, kaip gi sutvarkyti pasaulį, kad būtų ramybė, kad nereikėtų kasmet bilionus vėjas paleisti, kaip suderinti Rytų ir Vakarų sistemas tame pačiame pasaulyje, kaip suderinti galiūnų interesus, kaip nuraminti mažuosius, kurie, sudėti į krūvą, jau šimtus milijonų sudaro ir niekad nenusilenks džiūgių naudai, jei jie taip ir nuspręstų. Interesų susikryžijimas tebėra nepašalintas ir negali būti pašalintas be kurios vienos pusės kapituliacijos. Kapituliacija neįmanoma nei vienas sistemai — Rytinė greščių moralinių bankrotų, kuris išauktų pakrikimą, o Vakarinė — kintantis suktumais. Į tokias balas nei viena pusė negali eiti, tad nežūrint visokių kalbų ar manevrų, kurių prasme gal tik po eilės metų teišryškės, sprendimo galima laukti tik kitokiomis formomis. Gal būtų, mes gyvename išvarkėse dar labai didelių pasikeitimų pasaulyje, tad neprivilome sirgti dėl kiekvieno žodelio ar posūkio. Politikoje tiesiai neįmanoma niekad. Visada vingiais bei užuolankomis, visada ieškant pigiausio laimėjimo — mažiausiomis panaudotomis jėgomis didžiausio rezultato. O dėl to vingių mes savo ramybės drumsti neprivilome.



Antikomunistinė demonstracija Hamiltone birželio 14 d. Lietuvių grupės dalis Dundurn ir King gatvių sankryžoje.

Nuotaikos prieš Bermudą

Nerimas ir valymai
Lietuvoje

Gegužės mėn. pradžioje žinių iš Lietuvos pobūdis pradėjo keistis. „Amerikos-Anglijos Imperialistai“ buvo vengiami minėti, išryškintai ataką prieš lietuvių „buržuazinius nacionaistus“, komunistus „susitaikėlius su jais“, ir kitokius „pasturakus“, kurie nuklydę nuo lenininių linijų. Šios žinios pavergtosios Lietuvos privacių stebėtojų dar prieš Berlyno įvykius, buvo interpretuojamos kaip kažkokia nerimo išraiška. Prieš tai rašė „Cekoj“ buvo pirmas ženklas, jog „neįgaliai eiti, tad nežūrint visokių kalbų ar manevrų, kurių prasme gal tik po eilės metų teišryškės, sprendimo galima laukti tik kitokiomis formomis. Gal būtų, mes gyvename išvarkėse dar labai didelių pasikeitimų pasaulyje, tad neprivilome sirgti dėl kiekvieno žodelio ar posūkio. Politikoje tiesiai neįmanoma niekad. Visada vingiais bei užuolankomis, visada ieškant pigiausio laimėjimo — mažiausiomis panaudotomis jėgomis didžiausio rezultato. O dėl to vingių mes savo ramybės drumsti neprivilome.“

Niujorko bendradarbio
ALMAUS

apie reikalą net taikytis su bažnyčia paskaitė Rusijos Motinėlių Imperijos silpnumo prisipažinimu, ne kokių „taktinių manevrų“, kaip sovietinę ofensyvą perspėjimo visokio plauko ekspertai. Niujorko spaudoje, visi didieji laikraščiai, ketvirtadienį tuoj po nuotraukų iš Rytų Berlyno reikšmingoje vietoje ir pranešimų „London Welcomes the New Order“ išsidojo „Moscow Orders Lithuanian Party Shake-up“. Visas AP pranešimas buvo palankus. Maskva įsiutusi dėl trūkumų politiniame ir kultūriname LTSR darbe ir įsakiusi valymus („T2“ daugiau detalių patieks sek. numerį). Maskva netgi šaukusi, kad į politinį darbą nepakankamai įtraukiami vietiniai kadrai. Amerikiečių pasaulinė žinių agentūra „Associated Press“ rado reikalinga tarti pagyrimo žodžius pabėgėliams, kovojantiems neatlyžtamai dėl savųjų kraštų nepriklausomybės: „exiled Balts who campaign in the Western World for their homeland's independence“. Lietuvių pavertojo krašto stebėtojai studijuoją paskutiniąsias LTSR žinias su nepasitenkimu skaitė tokius NYTimes komentarus, jog štai girdi „lietuvių dabar gausių daugiau „savivaldos“. NYT net spėjo, jog Sniečkus darba turėsįs pasitraukti, nes per daug kraštą „rusifikavęs“. Lietuvių nuomone, tai perdem klaidingas pavertęs Lietuvos žinių interpretavimas asmenų, kurie padėti Lietuvoje sprendžia įvykių Gruzijoje ar Ukrainoje, patys būdami amerikiečiai. Oficialios lietuvių Informacijos įstaigos, kaip „Elta“, „LAIK“, ar LLK, TST dėl šių įvykių nerado reikalo svetimausiams ar saviesiems paskelbti atitinkamą komunikatą, kaip kad daro kitos tautybės.

Ir jei prieš birželio 17, prisiminus tik prancūzų politinę situaciją, sovietų „taikos“ ofensyvą sekė (Ila Ehrenburg Vienoje, kongrese, tvirtino, net kad jos tikslas yra „užtikrinti ir apsaugoti mažųjų tautų suverenumą nuo didžiųjų valstybių užmačių ir taip vadinamų bazų, tų mažųjų tautų teritorijoje“), sovietai savo pažymėtina propagandos „priešakinę“ technika dalį neutralių nuotaikų buvo pavojaugiai palankiai sau palenke. Berlyno, Lietuvos, Ukrainos, Rumunijos įvykiai ūmai viską permėnė. Jei prieš savaitę Bermudoje būtų buvę kalbama apie Kremlių su pataikavimu ir respektu, po įvykių Berlyne, ir valymų Pabaltij, šiandien net britai sutiko, jog laikas sovietams statyti sąlygas. Pats faktas, kad po Willy Goetting viešo susaudymo Berlyne (specialiu gen. Dibrova įsakymu, be teismo, dėl to Rosenberg „humanistai“ nerado reikalo protestuoti; „Amerikos Balsas“ gi su džiaugsmu paskelbė, jog jis buvęs komunistas) prezidentas

Eisenhoweris, ūmai vokiečiams pasiuntė 50 milijonų žaliųjų — ūkinės paramos, iš dalies atskleidė ir tam tikrų įrodymų, jog Dulles-Eisenhower tezė „išlaisvinimas taikingomis priemonėmis“ gal turi ir pagrindo.

Europoje buvo šie įvykiai svarstomi įdomiai. Italų krikščionys demokratai, pyko, kodėl taip neatsitiko prieš tik ką praėjusius jų rinkimus. Vakarų Europos komunistų partijoms, NY Times komentatorės šiuo metu Romoje, Anne O'Hare McCormick žodžiais, visi šie įvykiai buvo peilis po kaklu. Europiečiai komunistai netikėjo, kad lietuvių pabėgėliai pasakoją apie mūsų darbininkijos išsūdymą Praveniškės ar Raudonoje, tačiau jie negali ginčyti tai, kas dabar rodoma kino ir televizijos ekranuose iš Berlyno.

Nuotaikos prieš Bermudą
Išryškėję ar atmetę JAV-bių „išlaisvinimo“ politiką, realaus gyvenimo realūs trys „didieji“ Bermudoje nusprendė pasaulio likimą, 13 tėvynės Lietuvos pavergimo metais. Telikus dviem savaitėms (Sis pranešimas turėjo tilpti pereitame numeryje, bet pašto nebuvo laiku pristatytas. Red.), anglosaksų vadovautoje pasaulio dalyje dalykai buvo šitaip svarstomi:

Jungtinės Valstybės — Jungtinė Karalija. Suvažiavę karalietės vainikuoti Britų viešpatijos „50 ar 60-ties parlamentų“ galvos, kaip išsireikė Churchillis, apsprendė linija, kuri vietomis kertasi su JAV tiesiu kursu. Premjerui Winstonui buvo suteikta valia kalbėti 600 milijonų Žemės gyventojų vardu. Gi prezidentas net laisvė Hon. Ch. Kersten dėl rezoliucijos HR 231 tvirtino neatsisakysias „išlaisvinimo“ politikos, kurios pagrindines gaires jis buvo pakartojęs balandžio 16 d. kalboje, nors jos taip balsiai ir neminėjo. Maskvos ir Vilniaus spaudoje džiaugsmingai šiuos JAV—JK „nesutarimus“ skelbė, duodama suprasti, kad, vė, dalykai klostosi kaip kad mes sakėm. Kai vakariečiai (Nukelta į 2 psi.)

— Maskva. — Argentinos ambasadorius pranešė, kad Sovietų Rusija paskyrė 6 asmenų delegaciją į Buenos Aires derėtis su Argentina dėl naujos prekybos sutarties.

— Maskva. — Maskvos spaudoje, kuri iš pradžių apie Rosenbergų egzekuciją pranešė be jokio komentarų, vėliau apie tai rašė kaip apie „gėdingą nusikaltimą žmoniškumui“, ir apie karo isterijos aukas.

— Niujorkas. — Buvęs atominės Energijos Komisijos patarėjų pirmininkas Oppenheimer pareiškė, kad sovietai nuo JAV šiuo atžvilgiu esą atsilieką maždaug 4 metais.

— Tokio. — Didžiausioje aviacijos nelaimėje netoli Tokio birželio 18 d. nukritus transportiniam lėktuvui žuvo ugnį 129 kariai ibei igula.

Savaitės įvykiai

Rytų Vokietijos riaušės, prasidėjusios pereitą savaitę Berlyne ir išsiplečiusios po visą zoną, labai sumaišė Maskvos taikos ofensyvą — tai sudaro labai blogą įspūdį pasaulyje, įneša įtampą visoje Vokietijoje ir įtempia santykius su vakariečiais.

Riaušės prasidėjo birželio 16 d. 6000 Berlyno darbininkų protestu demonstracija prieš 10% pakeltas darbo normas. Vyriausybė tos demonstracijos nesudraudė, matyt, išėdama iš savo naujosios laisvės linijos, ir net paskelbė, kad normos atšaukiamos, o skiriamas pridedamas atlyginimas tiems, kurie patys daugiau padarys. Bet darbininkija, paragavusi pirmo „laisvės vėjelio“, nenurimo ir sekantį dieną pradėjo streikus bei demonstracijas prieš vyriausybę, pereinama prie įstaigų daugybei ir politinių šūkių: sujungti abi Vokietijas, praversti laisvus rinkimus ir tuojuos pasitraukti iš esamai vyriausybės. Sovietinėje sistemoje riaušės tai negirdėtas dalykas ir rusai tuojuos pasiuntė į Berlyną 270 tankų ir 12.000 kariuomenės. Nors tuojuos pat buvo 16 žmonių užmušta, keletas šimtų sužeista, tačiau, visų nustebeimui, riaušės nesustojė, bet dar išsipleitė visoje zonoje, ypač Magdeburge, Dresdene, Leipcege, Chemnize, Halleje ir kt. Net 9 miestuose rusai paskelbė karo stovį. Vakarų Vokietija dėl rusų pradėto žiaurios malšinimo pareiškė protestą ir Bonnoje vyriausybės vėliavą gedulo ženklą nuleido pusiau stiebo. Vakariečių augstieji komisarai pasiuntė protesto notą, reikalaujanti sutrukdyti žiaurum ir atšaukti judėjimo suvaržymus. Rusai notą atmetė, apkalbindami, kad riaušės esą suorganizuotos vakariečių agentų ir jų pinigais palaikomos. Vakariečiai tai paneigė, paskelbdami, kad rusų sugautas, tokiojo šnipų paskelbtas ir sušaudytas vokiečių bedarbis iš Vak. Berlyno jokių ryšių su vakariečių įstaigom neturėjęs. Vėliau išaiškinta, kad jo būta net komunisto. Aukų skaičius gerokai išaugo.

Kuo visa tai pasibaigs, tuo tarpu dar neaišku, bet geriams santykiams tikrai nepasitarnaus. Vargu rusai ar bevydžiai ir savo birželio 1 d. nutarimą palengvinti susisiekimą tarp abiejų Vokietijos zonų bei panaikinimą prieš metus įkurtos apsaugos mirties zonos visų pasieniu. Juk reikės „nusikaltėlius bei agentus“ gaudyti.

Iš rusų taikos ofensyvą apreiškė minėtas Molotovo pranešimas, kad leis išvykti dar 4 rusams, ištekejusioms už JAV piliečių. Kaip Maskvos laimėjimas, paminėtinas faktas, kad Tito pirmą kartą nuo konflikto pradžios praleido Dunojumi iš Austrijos plaukiančius ginkluotus sovietų laivus.

Prancūzijoje visi bandymai parinkti premjerą nedavė jokių vaisių. Prezidentas šaukia par-

tiųjų vadų bei vadovaujančių politikų konferenciją, kad pirma būtų nustatyta programa, o po to ieškomas premjeras.

Susitikimas Bermudoje nukeltas į liepos 8 d. Churchillio projektas čia aptarti susitikimą su Maskvos atstovu dabartinę pailnavoj ir kai Eisenhoweris vis reikalauja iš Maskvos darbų, dar mažiau vilčių beturi.

Korėjos paliaubų reikalą labai sukomplikuavo nauja staigmena, iškrista Piet. Korėjos prezidento Rhee, kuris pereitą trečiadienį davė įsakymą savo kariams, saugojusiems antikomunistinius belaisvius korėjiečius juos visus paleisti. Kai amerikiečiai suspro perimti sargybas, apie 28.000, iš nepilnų 35.000, jau laisvi vaikščiojo Korėjos laukais bei miestų gatvėmis. Amerikiečiams pasisekė jų sugrąžinti į stovyklas vos apie 1000, bet tuo pat metu bent keliose stovyklose pastakartoj bėlaisvių prasiliužimai ir dar pabėgo maždaug tiek pat, kiek amerikiečiams buvo pasisekę sugauti.

Vašingtonas iš pradžių tikėjosi Rhee kaip nors paveikti reikalo nekompetentų ir padarė jo reikalaujamą savitarpio pagalbos pakta paliaubas pasirašius, tačiau Rhee nenusileidžia. P. Korėja negalinti pripažinti taikos Korėjos nesuvienijus ir grasiina paliaubų nesilaikyti, o belaisvių paleidimą laiko savo išpildytą humaniškomu pareiga. Paliaubų derybos pakibo ore, kai komunistai pareikalavo sugautų paleistuosius belaisvius ir duoti garantiją, kad P. Korėja paliaubas vykdys. Rhee, įsakymai paklaustas gen. Clark ar jis nusistatęs savo kariuomenę iš JT karinės vadovybės komandos atšaukti, atsakė, kad, jei taip nuspręstas, iš ankto pranešias. JAV-bės jaudinasi, kad Rhee įvairę peilį į nugarą JT autoritetui, o komunistai šaukia, kad Rhee viską daras su amerikiečių žinia. Padėčiai gelbėti iš Vašingtono Korėjon išvyko specialus agentas Robertson. Ar pasiseks vėl sukljuoti paliaubas, tuo tarpu dar neaišku. Kaikas jau buvo iškeles reikalavimą Rhee pašalinti, bet tai jau prašoktų JAV įprastus demokratinis metodus, o be to, ir JAV daug kas Rhee veiklą pripažįta teiseta ir teisinga.

NAUJA TAKTIKA LIETUVOJE

Birželio 18 d., kaip praneša AP, Maskvos spaudo paskelbė nerėgėtą negirdėtą dalyką, kad Sovietų valdžia darysi didelių klaidų Lietuvos TSR administravime net vadovaujamas vietas pavesdama rusams, ne lietuviams.

Beabejo tai reiškia arba labai didelį posūkį sovietų politikoje užimtuose kraštuose arba didelį propagandinį manevrą. Dar taip neseniai ir Lietuvoje, kaip ir kitose sovietinėse respublikose, buvo praversta administracijos reforma, Maskvos pavyzdžiu sumažintas ministerijų skaičius, ta proga pagrindinės vadovaujamas vietas atiduodant dažniausia rusams. Prieš pora savaitių nusikambėjo sensacija, kad pašalintas Sov. Ukrainos komunistų partijos generalinis sekretorius L. G. Melnikov kaip tik už tai, kam jis „išvaduotąją“ Galicijos Ukrainą pavesdė valdyti rusams. Dabar štai tas pat keliama ir Lietuvoje, nors atpikimo ožio ir nenurudoma. Esą tai esąs vaisyus paskutinis Lietuvos kom. partijos centro komiteto suvažiavimo, kuris radęs, kad tautinė politika krašte esanti iškreipiama, ypač tuo būdu, kad

nesą pakankamai paruošiama ir neskiriamai lietuvių į partijos bei ūkinius postus. Centro komitetas dėlto ėmėsis „konkrečių priemonių Lenino-Stalino tautinei politikai vykdyti“ savo krašto žmones pastatydams partijos ir administracijos viršūnėse.

Kokie ir iš kokių vietų buvo atleisti rusai ir kokie kur paskirti lietuvių, tuo tarpu nežinome. Aišku, kad minėtasis Lietuvos kom. partijos centro komiteto nutarimas padarytas Maskvos nurodymu. Po Ukrainos ejo Lietuva, toliau seks Latvija su Estija ir kitos „respublikos“. Jei tai nėra propagandinis triukas, jei ištikrųjų kraštų vadovybė bus perduota saviesiems žmonėms, tai rodyt, kad Sovietų Sąjunga laukia karo ir švelnia santykius pavergtuose kraštuose, nes pereito karo metu puoselėto rusiško nacionalizmo šūkliai pavergtųjų tautų noro kovoti už Sovietų Sąjungą juk negali išliakinti. Maskva karo metu nori panaudoti ir pavergtųjų tautinius jausmus, nori pašalinti įspūdį, kad reikės kovoti nž Rusijai. Įdomu ar nebus tik suvelnintas ir viso rusiško garmimas?

Sprendžiamas atstovo Vokietijoje klausimas

VLIKo ir Vykd. Tarnybos pirmininkai pereitos savaitės vidury išvyko į Romą tęsti pasikalbėjimų su St. Lozoraičiu. Be tiesioginio kelionės tikslu — išsiaiškinti VLIKo ir diplomatu bendradarbiavimo formos klausimus — ten bus aptarti ir kairieji kiti reikalai. Jų tarpe ir atstovo prie Bonnos vyriausybės paskyrimo klausimas. Tas reikalas yra labai supainiotas.

Ryšių su Bonnos vyriausybe VLIKas pradėjo ieškoti dar 1950 m. Tada ten lankėsi ir užmegzė ryšius su kancleriu Adenauerio įstaigos bei parlamento žmonių tuometinis VLIKo politinės komisijos pirm. V. Sidzikauskas ir UTV J. Brazaitis. Tų pačių metų gale vėl Bonnoje lankėsi VLIKo bei VT nariai J. Brazaitis, J. Kaminskas ir P. Karvelis, kurie nuvežė memorandumą, prašantį atsiboti nuo 1939 m. Ribbentropo-Molotovo pakto ir atnaujinti diplomatinis santykius. 1951 m. balandžio mėn. vėl atsilankius J. Brazaičiui su J. Kaminsku netrukus buvo gautas Vok. užsienio reik. min. raštas VLIKo pirmininkui, kad Vokietijos vyriausybė apgalvesta Ribbentropo-Molotovo pakto rezultate Lietuvą ištikūsi nelaime, kad VLIKą laiko parte parole (veiksniu su kuriuo kalbamasi) Vokietijoje esančių lietuvių socialiniais ir kultūriniais reikalais, o tarptautinių santykių atnaujinimo klausimas dar esąs reikalingas studijų. Toliau santykiai su Bonnos užsienio r. min. žmonėmis ir atskirais politikais buvo palankomi URT valdytojų: J. Brazaičio, paskum Z. Ivinskio. 1952 m. vasarą, prieš pasitraukiant Ivinskiui, Bonnos užs. r. ministerija paprašė VLIKą suteikti

daugiau informaciją apie Lietuvos tarptautinę teisinę padėtį. Matyt, tai turėjo būti medžiaga ankstyvesniai užs. ministerijos rašte minėtoms studijoms. Naujais URT valdytojas P. Karvelis paprašė Lietuvos diplomatinės atstovybės prisiųsti tuo reikalu medžiagą — kaip kur Lietuvos teisinę padėtį vertinama. Betgi ponai diplomatai pranešė, kad reikalingų žinių suteiksia, tik jei gausią nurodymų iš savo šefo St. Lozoraičio. Taip diplomatai jokios medžiagos nepriėmė. URT valdytojas pranešė, kad reikalingų žinių suteiksia, tik jei gausią nurodymų iš savo šefo St. Lozoraičio. Taip diplomatai jokios medžiagos nepriėmė. URT valdytojas pranešė, kad reikalingų žinių suteiksia, tik jei gausią nurodymų iš savo šefo St. Lozoraičio. Taip diplomatai jokios medžiagos nepriėmė.

Diplomatai medžiagos VLIKui nedavė beabejo paveikti savo šefo, kuris nuo 1951 m. taip pat lankėsi Bonnoje ir ėmė skųstis, kad VLIKo ankstyvesni ir vėlesni žygiai jo pastangoms kliudę, kad tai esąs jo reikalas, nors Bonnoje jam galutinai buvo atsakyta, kad, jei turis ką Vak. Vokietijos vyriausybės pasakyti, tesikreipias į jos atstovą Romoje. Iš VLIKo minėtoms medžiagos buvo paprašyta po Lozoraičio lankymosi, bet ji buvo sulaikyta, nes tai esąs šefo reikalas (kažin ar ne Lietuvos?).

Per šefo pasikalbėjimus su VLIKu buvo sutarta, kad toks memorandumas vistiek turi būti paruoštas, nors ir nesutarta, kas jį pasirašys. Buvo sutarta paprašyti tokį memorandumą paruošti prof. D. Krivicką, bet nuo to meto praėjo jau 8 mėn., o nieko nepadaryta. Klabinimas Bonnoje iš tos pusės sustoję, nes VT savo URT valdytojų uždraudė ten lankytis, kad Lozoraitis negalėtų skųstis, jog jam ten truk-

doma. Kai Bonnos užs. reik. min. laukė medžiagos sprendimui padaryti, jai pasiūvė trečias pretendentes — buvęs ig. min. Vokietijoje K. Škirpa, kuris paprašė pripažinti jo mandata.

Vokietijos vyriausybės prašoma memorandumą URT valdytojas pagaliau pats paruošė, kai balandžio mėn. VT pagaliau atšaukė draudimą lankyti Bonnoje. Tačiau jis dar nepasiūstas — pasiūstas peržiūrėti prof. Krivickui į Vašingtoną, kurio paties tokį memorandumą paruošti, be rodo, taip niekas ir neparašė.

Nuo Vokietijos vyriausybės prašymo praėjo jau visi metai. Ką ji turi daryti, kai net trys autoritetai tuos pačius reikalus nori tvarkyti? Ar pagaliau bus susitarta tuo reikalu per dabartinę konferenciją Romoje?

VLIKe yra „projektas keltis į Strassbourgą, bet tai dar nenuspręsta.

Propagandos įstaiga įsikūrė buv. L. Raud. Kryžiaus patalpose. Įstaiga vadovauja Zundė, dirba dar 2 moterys. Į redaktorius tuo tarpu yra 2 kandidatai.

Estų memorandumas prezidentui Eisenhoweriui dėl pastarosios Maskvos taikos ofensyvą buvo pasiūstas taip pat 14 žymesnių kongresmanų. Gegužės 28 d. biudžeto komisijos narys narys sen. Ferguson perskaitė memorandumą senatoriams ir, pareiškęs, kad jis visiškai pritarė memorandumui minčiai (ten reikalaujama, kad Sovietai pasitrauktų iš Pabaltijo, grąžintų deportuotuosius ir paliktų kraštus gyventi nepriklausomai), paprašė jį įtraukti į senato „rekorodus“, kaip jo kalbos dalį.

Tėviškės Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTISRedaguoją kolektyvas: Redaktorius dr. A. Šapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katolikos Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kūrif. metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Įmokėjė nemėnuo \$10 laikomai garbės prenumeratojais
Adreso pakeitimas \$25 — smulkiausi pošto ženklais
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef.: EM. 3-4265

Pabaltinti kapai

Pabaltinti kapai — parizėjai: iš lauko pusės jie rodomi žmonėms patrauklūs, viduje — pilni puvečių, mirusiųjų kaulų.
Plg. Mat. 23, 27.

Tarp žodžio ir gyvenimo visada jausime skirtumą, nes idealas nepasiekiamas. Žodžiais lengvai išreiškiama tobulybė, darbas — sunkiai jį įkūnijama. Idealo nuolat siekiama, jam gyvenime, kad idealiau gyventume. „Turėti idealą — reiškia grynai sąžinė būdėti gerio akivaizdoje ir dėl jo sielotis“ (H.—D. Noble, O.P.). Siekti idealo — reiškia dėl Gėrio sielotis, atsimerant, kad gyvenimas yra nuolatinis statymas ir atstatymas. ...

Parizėjus kitaip galvoja: jam nesvarbu Gėris, bet graži dekoracija. Jam nebūtina vidaus vertybių grožis, bet pabaltinti kapai. Tokiu būdu parizėjui „lengviau duodasi gyvenime“ — ir to užtenka. Ką toliau — galvos jis nesuka.

Parizėjus — veidmainys mielai atiduoda dešimtinę, atiduoda daugiau, negu reikalaujama (Plg. Mat. 23, 23), kad žmonės matytų, jų palankiai nuomonei neprasisakstų. Bet čia pat, sukniubęs ant storių maldaknygės, tyčiojasi iš artimo, skaičiuoja jų klaidas, silpnības. Lūpomis maldas kalba, kad kiti jį pagarbintų, širdimi veržiasi kitų pasaulin, kad savojo mažiau jaustų. Apie gyvenimo statymą ir atstatymą jis tiek galvoja, kaip tuščias kapas apie prisikėlimą. ...

Parizėjus yra pats sau altorius. Todėl jam ir bažnyčia pakeliui, kad stebint pamaldžiuosis savo auka, kartais skambia išmintimi. ... Jis gerai žino prašus, bet ne jų tiesos praktika. Jis slaptai jis prašus žudo, kad viešai galėtų uolumą parodyti, puošdamas jų antkapius ir paminklus. Jis visada veikiantis, su visais sutariantis, jei iš to nauda arba garbė: su tikinčiais jis — „tikintis“, su bedieviu — bedievis. Parizėjus yra naudos ir viešumos vergas.

Jis gali pagaliau apsieiti be maldų, altorių, Dievo ir tėvynės, jei minios to pageidauja. Priešingu atveju — jis kovos už Dievą, kad Jo sostą užimtų, jis siešios ir dėl tėvynės, kad būtų jos valdžios viršūnė. Jis nėra, kaip kiti — klystantis, bet gyvenimo statymą ir atstatymą siekiantis. ...

Jis nėra toks, kaip muitininkas ir jam panašūs: žmonės nuodėmė, bet prašą Dievo ir žmogaus atleidimo. Jis yra kitoks: socialinio, dvasinio ir kultūrinio gyvenimo piktnaudotojas, nepastabių žmonių suvedžiojas. Parizėjus yra tos „bepartyvios“ partijos prototipas, kurioje jis

pats tikslas ir gyvenimas. Todėl jis nėra toks, kaip nuolankusis muitininkas, kaip idealo siekiantis žmogus. Jis pripažįsta ir pats Kristus, kad parizėjus yra visai kitoks, jo giminė turi atskirą vardą Evangelijoje ir gyvenime: „Vargas jums, Rašto žinovai ir parizėjai, vedmainiai, nes jūs panašūs į pabaltintus kapus, kuriuos iš lauko pusės rodo žmonėms labai gražūs, o viduje pilni mirusiųjų kaulų ir visokių puvečių... Žalčiai, anglių veislė, kaip jūs ištrūksite nuo pragaros teismo?“ (Mat. 23, 27-28; 33-34).

Taip ir eina per gyvenimą parizėjus ir muitininkas: pirmasis tampa paskutiniu, idealo atžvilgiu, antrasis — pirmuoju; pirmasis lieka savo pabaltintame kape, antrasis išsteisintas grįžta į savo namus (Plg. Luk. 18, 14). Gyvenimo statymas ir atstatymas priklauso pirmiausia nuo to, ar mes tuodu keičiame laikui atpažinsime, kurį jį kelia pasirinksimė!

Tomas Žiuraitis, OP.

„Žemaičių vado palikuonis“

Vokiečių pabėgėlių savaitraštis „Ost-West-Kurier“ Nr. 19/53 idėtas Villingene, Schwarzwalde, gyvenančio piliečio, pasivadinusio Alfred Smeitzke, laiškas, kuriame tas įrodinėja buvęs „žemaičių vyresniojo palikuonis“. Tą dalyką viešai paskelbtį jį paskatinęs ankstesniam „O-W-K“ numeryje idėta Rambyno kalne, Nemuno pakrantėje, aukuro nuotrauka.

Toliau laiške nurodoma, kad, jo šeimos padavimais, daugiausia remiamais senelio pasakojimais, jo 74 metų tėvas, kuris dar ir dabar tebėra gyvas, esąs seniausias gyvas vaikaitis žemaičių vado, prieš 700 metų vedusio žemaičius prieš riterių ordiną. (Autorius savo kilmę taip mėginą patvirtinti, jo pavardė „De Smeitzke“, tariama augščiau vokiečių tarme, reišikianti „der von den Szamaiten“, arba „der über den Szamaiten“). O pats laiško rašytojas, Alfredas, sakosi esąs vyriausiasis jo sūnus. Jo senelis, tvirtina toliau, „per metus bent kartą vykdavęs į Rambyną — ten pagerbti Perkūno su Pikulu ir savo sentėvių“. Toliau autorius rašo, kad „žemaičių giminė yra išlikusi vienintelė prūsų kiltis, kuri niekad nebuvo vokiečių riterių ordino nugalėta, bet su laiku amžių bėgyje priėmė krikščionių tikėjimą. Žemaičiai, negalėdami atsispirti prieš didesnę jėgų persvarą, pasitraukė į sunkiai pereinamas pelkes ir iš ten toliau puldinėjo įsibrovėlius. Seniesiems prū-

GEDIMINAS GALVA

Tarptautinis bendravimas

Teisininkas p. V. Vaitekūnas, LLK narys, politinio žurnalo redaktorius, gan ilgame straipsnyje „Kelias į antvalstybę“ „T2“ aptaria tarptautinį bendravimą. To straipsnio paskutinėje dalyje, paskelbtoje „T2“ 1953. 6. 4 numeryje, paminėta ir manoji pavardė.

Užbaigdamas tą daugiau istoriografinį straipsnį autorius stabteli, autoriaus žodžiais tariant, ties Lietuva antvalstybės statyboje. Ten sakoma: „Apskritai mūsųose antvalstybės klausimas didesnio susidomėjimo nesukelia. Tai sritis, kurioje veik išimtinai partizaninės jėgos besireiškia. Tokiomis pirmiausia tenka laikyti prof. Pakšto pastangas... Tokia partizaninė jėga tenka laikyti ir G. Galvos pastangas sovietų pavergtųjų tautų sambūryje. Nenuvertinant šių tautų pastangų reikšmės, vis tiek reikia pažymėti, kad mūsų tautos valstybinis statusas reikalauja didelio apdairumo, dalyvaujant bendruose sambūriuose, su tomis tautomis, kurių valstybinis statusas yra skirtingo pobūdžio, kurios nepriklausomybės nėra turėjusios“.

Sioje trumpoje ištraukoje yra du ryškūs netikslumai ir viena prielaida, kuri gali būti įvairiai svarstoma.

Pirmasis netikslumas: antvalstybės klausimas didesnio susidomėjimo nesukelia.

Antanas netikslumas — mes partizanai. Aš čia nepasisaunu kalbėti prof. dr. Kazio Pakšto vardu, nes jis sumaniau už mane gali pratariti.

Jei jau kas yra partizanais, tačiau ne aš. Ne partizanaudamas, bet LTb vardu, drauge su dr. Petru Daužvardžiu sukurėva Baltic American Committee, kuris derina pabaltiečių veiklą Cikagoje. Ne partizanaudamas sukuriau ir The American Friends of ABN, nes mandatai turiu iš ALB Cikagos apygardos LOK. Nepartizanauju ir politinėje srityje, jau neminint nuolatinį patarimą su ALTO pirmininku p. L. Simučiu, tuo reikalu buvo sukvietas ALTO Vykdomojo Komiteto posėdis.

Tiek dėl formalinės dalies. Tačiau nelaikau nusikaltimu nūdien veikti ir partizanais, jei tai patarnauja lietuviškiems reikalams. Toks partizaninis veikimas, manau ir p. V. Vaitekūnas priitar, bus žymiai našesnis už kairiųjų vėikšnių pešynes dėl autoriteto ir kairiųjų veiksmų tūpčiojimą, kuris pavadinamas taip kukliai: „savęs ieškojimu“.

As ypatingai vertinu organizaciją, nes ji visuomeniniame gyvenime yra būtina. Ar kas drįs apsaukti partizanais ir tuos, kurie gesina gaisrą, nelaukdamai iki ugnis viską nusiaubus, beaiškuojant: vaje, gaisrininkų komandos neturime. Deja, šiuo gaisramečiu, mes neturime komandos daugelyje sričių ir apstybeje politinių klausimų. Ar

Smunka komunistinė įtaka. Kaip apvalėsiam krašto gyventojai, pavaizduoja, anot šveicarų „Beisler Nationalzeitung“, paskutinė „valiutos reforma“ Čekoslovakijoje. Senosios valiutos pakeitimas nauju kursu faktiškai yra santaupų konfiskavimas ir krašto apipilėsimas. Jei seniau darbininkas svarui sviesto užsidirbtų turėjo prakaitą lieti 50 minučių, tai šandien jau 5 kartus daugiau. NYTimes pažymi, kad valdžios pareigūnai iki paskutinės minutės melavo, neigdami gandus apie galimą valiutos keitimą. Devalvacija nuslavė visa, kas darbo žmonių buvo sutapuyta.

— Berlynas. — Per gegužės mėn. iš rytų zonos į Berlyną atbėgo apie 40.000 bėglių. Per tą patį mėn. lėktuvais į Vak. Vokietiją išvežta 42.000 bėglių. Laukiančių liko dar apie 30.000.

mėjimo nesukelia. Ši pavasari paskelbtas mano straipsniais „T2, Drauge ir Aidų gegužės mėn. num., spėjant iš man rašytų laišku, skaitytojai ne vien domisi, bet ir savus samprotavimus reiškia. Tuo klausimu ganėtinai plačiai išdėstiau savuosius samprotavimus. Čia jų nekartosiu, nes skaitytojams jie yra žinomi.

Ko gi galima laukti iš mūsų visuomenės, kuriai nebuvo pateiktos aiškos tezės tuo klausimu? Ką visuomenė gali pasakyti, kai LLK sekretorius šaukė visuomenės paaikšinti dėl Lietuvos dalyvavimo tarptautiniame gyvenime, savo keliu, pažymėdamas: specialiu institucijų tas klausimas yra studijuojamas?

Lietuviškoji visuomenė yra veikli tikroviškais reikalais. Ji norėtų, kad veiksniai, kurie nekvartiniai materialiu būdu, rastie laiko bent gaires aptarti. Jei lietuviškoji visuomenė tuo klausimu „entuziastiškai neklabena, matyti, tą reikalą randa dar nepribrendusiu. Mano ankstesniu pasakiu, pirmiausia reikia turėti savo sklypą, t. y. atgauti nepriklausomybę pradedant kalbas apie federaciją. Antra, tą reikalą gali apspręsti ne išveičiai, bet pati lietuvių tauta išmušus vabalai.

Antanas netikslumas — mes partizanai. Aš čia nepasisaunu kalbėti prof. dr. Kazio Pakšto vardu, nes jis sumaniau už mane gali pratariti.

Jei jau kas yra partizanais, tačiau ne aš. Ne partizanaudamas, bet LTb vardu, drauge su dr. Petru Daužvardžiu sukurėva Baltic American Committee, kuris derina pabaltiečių veiklą Cikagoje. Ne partizanaudamas sukuriau ir The American Friends of ABN, nes mandatai turiu iš ALB Cikagos apygardos LOK. Nepartizanauju ir politinėje srityje, jau neminint nuolatinį patarimą su ALTO pirmininku p. L. Simučiu, tuo reikalu buvo sukvietas ALTO Vykdomojo Komiteto posėdis.

Tiek dėl formalinės dalies. Tačiau nelaikau nusikaltimu nūdien veikti ir partizanais, jei tai patarnauja lietuviškiems reikalams. Toks partizaninis veikimas, manau ir p. V. Vaitekūnas priitar, bus žymiai našesnis už kairiųjų vėikšnių pešynes dėl autoriteto ir kairiųjų veiksmų tūpčiojimą, kuris pavadinamas taip kukliai: „savęs ieškojimu“.

As ypatingai vertinu organizaciją, nes ji visuomeniniame gyvenime yra būtina. Ar kas drįs apsaukti partizanais ir tuos, kurie gesina gaisrą, nelaukdamai iki ugnis viską nusiaubus, beaiškuojant: vaje, gaisrininkų komandos neturime. Deja, šiuo gaisramečiu, mes neturime komandos daugelyje sričių ir apstybeje politinių klausimų. Ar

Smunka komunistinė įtaka. Kaip apvalėsiam krašto gyventojai, pavaizduoja, anot šveicarų „Beisler Nationalzeitung“, paskutinė „valiutos reforma“ Čekoslovakijoje. Senosios valiutos pakeitimas nauju kursu faktiškai yra santaupų konfiskavimas ir krašto apipilėsimas. Jei seniau darbininkas svarui sviesto užsidirbtų turėjo prakaitą lieti 50 minučių, tai šandien jau 5 kartus daugiau. NYTimes pažymi, kad valdžios pareigūnai iki paskutinės minutės melavo, neigdami gandus apie galimą valiutos keitimą. Devalvacija nuslavė visa, kas darbo žmonių buvo sutapuyta.

— Berlynas. — Per gegužės mėn. iš rytų zonos į Berlyną atbėgo apie 40.000 bėglių. Per tą patį mėn. lėktuvais į Vak. Vokietiją išvežta 42.000 bėglių. Laukiančių liko dar apie 30.000.

ta, tačiau, „bajoriškai“, suirutė, kai jai padidinti mūšama į pirmą pasitaikiusią surūdijusią skardą, šaukiant: čia mano įgaliojimai, bet be darbų; čia mūsų programa, bet be įgyvendinimo; čia partinis seimas su deklaracijomis ir įjartinomis, tuščiaidurinėmis kombinacijomis, turi palaidoti nors ir muškietininkišką iniciatyvą?

Jei gerbiamas autorius mudu su prof. dr. K. Pakštu laiko partizanais, tėra bloga atestacija iš eiviams lietuviams, jei neatsiranda net trys, kad sekanč A. Dumas pasaką, susidaryti bent trys gaisrus muškietininkai.

Paaikškinimas. Cikagiškė ABN nors turi tradicinį sąsiejį su europine, tačiau yra vėiai savistovi organizacija. Kai tos organizacijos statusas buvo svarstomas, turėjau nemažą vargą, kad jį įpajinuos sienų klausimų sprendime, pavienių tautų tikyme ir pagaliau, dar organizacijai esant naujagimui, jau kovoti su visuo pasaulio imperializmais. Visi tie pokėliai buvo atlaikyti visai neįsipainiojus ir kitų žemynų klausimus, testentinant Europos išlaisvinimu. Tos organizacijos svarbiausi tikslai yra: kovoti prieš komunizmą, bolševizmą ir rusiškąjį imperializmą, remti pavergtųjų tautų apsisprendimo teise, pagelbėti išlaisvinti nerusų tautoms iš bolševikinės vergovės, pagelbėti pavergtoms tautomis atgauti tikėjimą ir kitas laisvas.

Statute vengiau klausimų, kurie lietuvių bet kuo ateityje įpareigotų. Gerai žinau istorinius vingius politikoje, kad tikėčiau betkuriais sąvokojimais atitrauktas nuo tikrovės. Laikau politiniu nesubrendimu, kurie tiki ir sienų ar kitų politinių gincų išsprendimą pasikliaunant tarptautiniu teisingumu, nes bijau, kad teisingumas lietuvių nenuvestų į tas palapines, kurios šandieną sėdi arabai pabėgėliai, „globojami“ JTO. Tolygus politinis nesupratimas, kad emigrantai, neturėdami ko veikti, stengiasi išspręsti gincytinus klausimus. Mūsų sąlygose, kartą privalome žinoti, ko norime, ko siekiame ir atsidėjus ginti lietuvių tautos reikalus. Tie, kurie pasitiki tarptautiniu teisingumu yra ne vien tinginiai, nes tingi kovoti, bet taip pat tingi ir galvoti, kad pasirinkus teisingus kelius savo tikslams įgyvendinti. Numanu, kad tas reikalas tegali padudėti, kai turėsime iš esmės, bet ne iš vardo veiksmingas politines organizacijas.

Gincytina tezė. Sutinku su autoriumi: politikoje reikia būti apdairiam, bet jau ne bailiui ir tuo labiau ne dvasios baudžiauninkui, kuris už lėšienės dubenėlį, jei jau visai svetimam neparisiduoda, tai liaunų nugarkaulių linkiojimais mankština. Tokiais linkiojimais, nei kasdieniu net

viso Niujorko apibėgimu Lietuvo neįlaisvinsi. ... Tačiau autorius tą apdairumą priskiria kitam reikalui: nepažįsti Lietuvos valstybės, nes jį kitų tebeprapažįstama, bendraviant su tais, kurie neturi jokio tarptautinio juridinio statuso. Čia tešpoula tik paminėti prez. Eisenhower neseniai pasakytus žodžius: „Ir vien JAV yra per silpnas kovoti prieš sovietus. Todėl visam laisvam pasauliui reikia susijungti“.

Mes esame dėkingi kairiurims valstybėms, o ypač JAV, kad Lietuvos pavergimas nepripažįstamas. Tačiau mes neįsimė bti stručiai, tegalvodami, kad vieni pajėgime kovoti prieš bolševizmą. Ši izoliacinizma iš savo tarpo turime išrauti, jei norime, kad svetimuosiuose jis dingtų, nes jis dar pavojingesnis už prancūzų iliuzijas garbinant Maginot liniją. Mes turime išeiti iš urvų, kuriuos patys išsikasėme ir ištraukti galvas iš smėlio, nes mes nesame stručių veislės. Tas

NUOTAIKOS PRIEŠ BERMUDĄ

(Atkelta iš 1 psl.)

susipėję, TSRS netruks visoje Žemėje „sovietinį rojų“ įgyvendinti. Sovietams tačiau buvo nesu-prantama, kaip JAV „vasalai“ gali taip drąsiai reikšti savo nuomonę ir net gincytis su „vyriausią valdžia Vašingtone, kuri visiems pinigų ir ginklų duoda. Jų satelitai kitoki. Pabandyti! Amerikiečiai gi net Pietų Korėjos nemoka sutvarkyti, stebėjoji Maskvos radijas.

Su kažkoku netikrumu Niujorko didžioji spauda tikrino, kad anglosaksų pasaulio ryšiai esą tampsni negu spėliojama. Buvo sakoma, kad senis Winstonas visokiais kombinacijomis bandąs Eisenhowerį suvesti akis į akį su Jurgiu Malenkovu — po Bermudos, kur nors netoli Potsdamo. Parvažiavę po karūnacijos iš Karalijos sostinės, amerikiečių stebėtojai dėl anglosaksų santykių buvo pesimistiškai nusiteikę. Esą, britai labiausiai jaudinėjosi dėl kataliko McCarthy kivičių su JAV „rausvaisiais“, komunistais ir žydais; britai esą pavydūs; esą, amerikiečiai nesibaidą karo, juk karas atneša Amerikai tik naujus turtus“ — Wall Street reakcija į Korėjos paliaubas esanti pirminis įrodymas; britai baidėsi, jog JAV kapitalistinė „free enterprise“ sistema neišvengiamai vedanti laisvąjį pasaulį į kitą pasaulinę krizę (sovietų Varga idėjos); amerikiečiai esą ir žiaurūs, nes galvoja ir planuoja panaudoti atominis ginklus. Bet užvis skaudžiausias amerikiečių kaltinimas buvęs (yra ir bus), kad jie nesą politiškai subrendę (inept), kad jie nesugeba panaudoti savo galybės. Placiosios britų masės, pasidžiaugusios karaliais ir paradais, kaip ir kita dalis europiečių, spaudė savo vyriausybę betkokios „taikos“. Bet intelektualai, apėję ne-

„apdairumo“ reikalas nenuosekliai pagrįstas ir formaline prasme, nes remiantis straipsniu tūlo Vt. Vt. manau, skaitytojai ne paslapčiai juo esant Vytautą Vaitiekūną, su kuriuo turiu malonios progos čia šnekučiuotis, — paskelbtu „Lietuvos“ 1 n-ryje, 81 pusl., kai apie „Patariamąją Grupę, štai ką dėsto: „Grupė yra sumezgusi ryšius ir su sovietų pavergtomis tautomis, kurios neįeina į Laisvosios Europos Komiteto veiklos orbitą, būtent: su gruziniais, gudais, bei ukrainiečiais, taip pat su rusų socialistais, kurie pripažįsta tautų laisvo apsisprendimo teise“. Numanau, kad geriau būtų autoriui išdėstyti ką iš komiteto palaiko tuos ryšius ir ar čia tas „apdairumo“ nenuvertinti Lietuvos valstybinio statuso. Šio sugretinimo išvadas palieku padaryti gerb. skaitytojui.

Baigdamas nuosirdžiai dėkoju p. V. Vaitekūnui, kad jis sudarė malonią progą šūktelti: tik vieningi pavergtieji tegali laimėti laisvę.

Oro kovos virš Stalingrado

(Tęsinys iš pr. numerio)

Siame aukštyje mes buvome greičiu ir kilimu virš daug pranešnių už rusus.

Mano apskaičiavimai buvo per greitai. Šis vyras buvo naujokas, bet senas vilkas, kuris naudojo savo žinias šaltai. Jis su nepalyginama akrobatika sugebėjo išvengti mano puolimų. Du ar tris kartus jis atsiskuko visiškai ir mane taip, kad mes rankos atstumu praneidavome vienas pro kitą sudėtinu 700 myl. į val. greičiu.

Kelias minutes sukom ratu apie vienas kitą be jokių vaisių. Abiem rankom suėmęs vairo-lazdę verčiau savo ME skristi vis aukštesnius ir aukštesnius ratus, sekdamas, rodos, visai laisvus rusų judesius. Išcentrinė jėga išspaudė kraują iš galvos kad net akys aptemo.

Pagaliau pasisekė. Rusas vieną dalelę sekundės pavėlavo pasisukti. Buvau jo rato viduje. Už dvidešimt jardų, pasisukdamas rusų lėktuvą, susikryžavo su mano kulipkų pėdais. Susvyravo, smigo nosim žemyn ir pateko į suktuką.

Tačiau vėl jis mane apgavo. Už dviejų mylių išsilygino ir skrisdamas žemai bandė pabėgti Stalingrado link. Besivydami du tuksantčiai pėdų aukštumoje jie pakliuvome į tirštą priešlėktuvinės artilerijos ugnį. Daviau ženklą savo puskarininkui puliti. Lyg medžioklės nuo šoko ant grobio, bet prašovė skrendanti ratu rusų keliais jardsais ir dėl savo didelio karštumo pakliuvo tiesiai į jo priekį. Rusas tučtuojau pastebėjo progą, metėsi pasakui, šovė... bet tuo pačiu momentu krito mano paskutinis jau nelygios šūvių serijos aukas. Lėktuvą šoktelėjo aukštyn, krito ir sprogo.

Buvo tai jau man ketvirtos lėš vadovietės apžvelgti pasek-

kautynės šią dieną. Nors kova tęsėsi gal neilgiau kaip dešimt minučių, bet skaudėjo akis, galvoje užė, o baltiniai buvo prilipę prie nugaros. Man užteko. Norėjau ko greičiau grįžti namo.

Staiga pamačiau, kodėl tas rusas taip akiai save aukodamas vėlėsi į kautynes. Trisdešimt bomboneščių ir nemažiau kaip šešiasdešimt naikintuvų jau buvo virš Kalač, rengdamiesi bombarduoti mūsų bazę. Tik dešimt minučių beliko. Maždaug apie 40 Ju52, didesnė dalis transporto laivyno, tiekiančio reikmenis Stalingrado armijai, buvo išrikuota greta vienas kito. Viena gerai pataikyta bomba galėjo išvesti kuriam laikui iš rikiuotės kelias divizijas.

Spaudžiau kiek galėdamas apie keturias, penkis minutes savo mašiną, kad užbėgčiau už akių. Per radiją daviau signalą: „Dėmesio! masinis puolimas!“ Tuojau pastebėjau debesis dulkių virš Dono, sukeltus puskarinčių Messerschmittų. Pasiukome ir metėmės tiesiai į rusų vidurį. Mūsų tesėsi apie 20 minučių. Trisdešimt vokiečių prieš devyniasdešimt rusų. Visą mano amuniciją jau buvo išbaigta, todėl be nurodymų savo puskarininkui negalėjau nieko daugiau daryti.

Pagaliau rusai buvo nuvyti. Bombos krito kažkur laukuose. Priešas turėjo didelius nuostolius. Visur matėsi degančių lėktuvų dūmai, liepsnos ir besileidžią parūšiai. Grįždami į bazę Messerschmittai maišėsi netvarkoje.

Pilotai susibūrė prie eskadrilės vadovietės apžvelgti pasek-

mes. Trisdešimt lakūnų saulės nudėgintais veidais su laukimu stovėjo prieš vadą „princa“, kaip mes jį vadino, laukdami pranešimo. Jo galvos formoje buvo kažkas panašaus į tas dvasintas statulas, matomas didžioiose vakarų Europos katedrose. Vakaro žarose žmonių grupė teikė spalvotą vaizdą. Vienas buvo apsilvilkęs kaip traperis nuo kojų iki galvos odiniais drabužiais, kitas kailiniais batais ir liemenė, trečias spalvotą šaliu ir išsivienėta ukrainišką kepurę. Atrodytų kad tai linksmai įsijaidusi grupė, jei nematytum jų spinduliuojančiuose veiduose įtamos ir susijaudinimo ką tik praėjusios kovos ir jei nežinotum, ką ji ką tik buvo nuveikusi.

40 priešų lėktuvų buvo užtikrintai pasiūsta žemyn. Nė vienas IL2's nepasiekė savo bazės. Bandžiau įsivaizduoti tas pačias mūsų pasekmių apžvalgas rusų pusėje. Kaip dažnai jiems atsitikdavo, kad visa eskadrilė negrįždavo namo. Ir vis dėlto atrodė, kad jie gausėja ir gausėja ir skraido geriau kiekvieną savaitę. Kaip jie tai įstengė, turėdami tokius nuostolius, buvo man nesuprantama. Juo labiau buvo keista ir nesuprantama, matant papuolusius ir nelaisvę rusų lakūnus, kurie kaip taisyklė vis buvo primityviai, be išraiškos veidais.

— Rusai yra paprastai per kvaili pabėgti iš mūšio. — rašė Goebbels.

Ši išsireiškima mes priėmėme kaip įžeidimą frontui. Tačiau, iš kur šalis emė šią jėgą, kuri atrodė didėjanti kiekvieną karą dieną, aš nesupratau. Atrodė kaip pasaka apie didelį nenugalimą milžiną, imantį savo jėgą iš motinos žemės. (b. d.)

„vienybės galybė“. Prezidentas, lyg atsakydamas ir britų ir savųjų egoistų priekaištus tarė: „Mes negalime kapituliuoti principo, nes to neleistų m ūkinės sąlygos...“ Ažijoje milijonus pavergtųjų priešas panaudotų prieš mus, Europoje — didžiulę pramonę. Bene dėl tos tai priežasties, jis, respublikonų partijos prezidentas, „at the same time, we will try to encourage strains ant stresses within the ranks of the 800.000.000 people in the Soviet world“ Tiek Eisenhoweris tepaminėjo savąją „išlaisvinimo“ politiką, kurios aptarimo ir deklaravimo tiki ir laukia tie pavergtųjų tautų „strains and stresses“ Bermudos saliuokėje.

Tarybų Sąjungos imperijoje

Joje nebuvo jokių (išvirsinių) „nesutarimų“. Ukrainiečiai ar lietuviai, visi, buvo „laimingi ir patenkinti“, „didžiosios rusų tautos“ pagalba ir dėmesio joms. 120 dienų senuo „naujoji“ TSRS vyriausybė — laisvajam pasauliui dar nesisekė nustatyti naujojo caro vardo — paskelbė „taikos ofenzivą ir daug kas gąsdinosi, jog ji iniciatyvą išplėsi ne tik iš Eisenhowerio, bet ir iš Churchillio rankų. Taip pat ji sugriovė ne tik „containininkų“ svajones, jog Stalinui mirus TSRS pati subyrės, bet sukai pasiryžo apeiti ir TSRS gaivalingą JAV „išlaisvinimo“ politiką. Savo tarpe, politbiure, stumdydamiesi, jie vieningai vedė tarptautinę politiką, siekdami Bermudos, o vėliau ir Berlyno 1953 m. susitikimą neišvengiamai panaudoti savajam tikslui. Pasaulio spaudoje buvo spėjiojama apie visokiausius bolševikų vadų vie-

(Nukelta į 7 psl.)

Kanadoje mes naudojames žodžio laisve

Teisė viešai reikšti savo nuomonę yra viena iš Kanados piliečių laisvių. Kiekvienas gali nesivaržydamas reikšti savo nuomonę be baimės, kad dėl to nukentės, jei tik tuo nesiekiama griauti valstybinės ar visuomeninės santvarkos. Žodžio laisvė yra viena iš brangiausių laisvių, kuria mes naudojames Kanadoje. Naudokis ja visuomet.

O'Keefe's
O'KEEFE'S BREWING COMPANY LIMITED

TREMTINTI BŪTIS IR KASDIENA

3. Vokiečiai padeda lietuviams

Vargsta ir vokiečiai Vakarų Vokietijoje, bet daug vargo pakelia ir patys vokiečiai. Jų pačių pabėgėlių našta jiems be galo sunki. Ir nežiūrint didžiulio pastangų bei puikiausios organizacijos (išskiriant suomių, turbūt pavyzdžiingiausios pasaulio), pabėgėlių našta vis labiau ir labiau slėgia. To priežastis — ne nutrukstanti pabėgėlių masė iš sovietų zonos. Skaitoma, kad kasdien atbėga apie 1.500 naujų pabėgėlių. Jau apie 10 milijonų vokiečių pabėgėlių ir tremtinių turėjo prieglausti Vakarų Vokietija. Todėl nenuostabu, kad nuolatos yra apie 1,5 mil. bedarbių. Taip pat be galo sunki būty problema. Nors statoma labai daug ir labai praktiškai bei pigių vadinamųjų sėdintų (kolonijų), tačiau dar didelė dalis pabėgėlių turi tenkintis barakais. O ten gyvenimas, ypač šeimoms su mažais vaikais, tikrai nepavydinamas.

Daugelis nuo karo nukentėjusių vokiečių tikisi palengvėjimo pradėjus veikti vadinamąjį naštų išlyginimo įstatymui (Lastenausgleichsgesetz). Šiuo įstatymu norima padėti per karą netekusiems turto, sąskaiton turtingųjų, kurių turtais išlikti ar mažai nukentėjo. Bet daugelis šių įstatymų kritikuoja ir sako, kad pagal dabartinę jo formą nedaug pagerėjimų įvyksia.

Vokiečiai bedarbiai turi tenkintis ta pačia keletu dešimčių markių parama, bet kas turi darbot, tas pragyvenimui pakankamai užsidirba.

Sustiprėjęs humanizmo jausmas

Kai šių metų pradžioje Bavarijos radijo vyr. redaktorius Walter von Cube išsireiškė, kad naujų pabėgėlių priėmimas Vakarų Vokietijoje yra savizudėbė iš pasigailėjimo ir reikią iškoti būdų, kaip tą pabėgėlių srovę sulaukyti — pasipylė begalės protestų ir pasipiktinimo bangų perėjo visą Vokietiją. To pasėkio ieškoma būdų, ką padaryti, kad vyriausybė galėtų kontroliuoti radiją ir galima būtų išvengti neatsakingų pareiškimų (visi Vakarų Vokietijos radijo siuntuvai yra privacios rėnkose).

Ne tą kiaušę paskerdė

Visą laiką po karo vokiečiai jautė amerikiečių begalo didelę neapykantą. Tą lengvai buvo galima jausti iš pasikalbėjimo su pasiskaisiusiais vokiečiais. Bet ir viešai, pavyzdžiui per radijo namų radio kabaretus, tyčia davosi ir rodė neapykantą. Bet amerikiečiai ir tai nereaguodavo, davė viską laisvę. Jei pradžioje vokiečiai buvo labai atsargūs, tai vėliau net perdrasūs. Tačiau kartą, prasidėjus Korėjos karui, teko pastebėti tokį įvykį. Muencheno centre. Vienas amerikiečių karininkų vairuojamas džipas staiga kažkodėl sustojo vidury gatvės ant tramvajaus bėgių. Tuoj po to važiuojamas tramvajus turėjo taip pat sustoti. Tada išlipo iš tramvajaus vokiečių konduktorius ir bavarškas tarmės pasityčiojimai pradėjo maždaug taip kalbėti: "Ei jūs, kvaili amerikoniai, jūs važiuokite Vokietijoje susisiekimą trugde". Tuomet iš minėto džypo labai lėtai ir ramus išlipo augšto rango amerikiečių karininkas, priėjo prie ant konduktoriaus, pamėgė už krūtinės supurti ir pasakė aiškiai vokiškai: "Tu kiaušle! Per daug jau nusipenėjai mūsų duona! Mes savo kraują liejam Korėjoje už kitus ir čia taip pat saugojam, kad jums to kraują nereikėtų lieti, o tu dar tyčiojiesi!" Ir ėmė vokiškai boksuoti, kol tas susmuko. Tada pakėlė, pastatė ant kojų, liepė skubiai lipti ir tramvajui ir važiuoti, o paskutinėje stoty susitiksia vėl... Pats gi sėdė į džypą ir važiuojo iš paskos.

Bet paskutiniai metais vokiečiai, atrodo, jau persiorientavo. Jau laiko amerikiečių savo draugais, ir mažiau nugirsti pasityčiojimų. Turbūt kaskart daugiau aliarmuojančios žinios iš Rytų zonos pabėgėlių galutinai paveikė. Tačiau praėjusios vietės dar neužmiršta; vis dar reikiama

nepasitenkinimą, kad amerikiečiai ne tą kiaušę paskerdė (falsches Schwein geschlachtet), reikėję pirmiausiai Staliną nužudyti. Ką, ar mes, lietuviai, kitaip galvojame?

Vokiečiai ir užsieniečiai
Ir svetimtųjų tremtinių atžvių (dabar vokiečiai DP vadinami "Heimatlose Ausländer") vokiečiai yra jau sušvelnėję. Jau žino, kad užsieniečiai tremtiniai Vokietijoje liko ne vokiečių nuostata, o išnaudoti, bet dėl to, kad jų jau nieks nepriima, o grįžimas už geležinės uždangos būtų lygu savižudybei. Be to, DP skaičius ne taip jau krūtiną akis, nes yra sumažėjęs iki minimumo.

Nuo 1952 m. pradžios Gautingio "sanatorijon" pradėjo priimti ir vokiečius. Šiandien vokiečiai čia sudaro jau didžiausią tautinę grupę. Tačiau jokių rimtesnių nesutarimų ar nesupratimų neįvyksta. Su rimtais užsieniečiais vokiečiai mieliai draugauja, be reikalo nieko neužkabina. Tačiau, jei būna reikalas, nenusileidžia. Štai kartą bendrojo valgyklos vienas slavų tautybės ligonis pavalgęs nusiplovė... iškėlė (pasitaiko čia ir tokių!). Šalia sėdėjęs vokiečių mūšinis pastebėjo, kad čia prie stalo ešą ir daugiau žmonių, kad čia ne tvartas ir taip daryti netinka. Slavas ir tai reaguodamas vokiečiui ir vėdą kumščiui. Vokiečiai gražino su procentais, ir tuo incidentas baigėsi.

Nori būti lietuviu

Ypač vokiečiai ir lietuviai puikiai sutaria. O vienas vokiečių iš rytprūsių pradėjo aiškinti, kad jam lietuviai labiausiai patinka ir jis pats norėtų būti lietuviu.

Yra labai daug atvejų, kur vokiečiai lietuviams paskirai labai daug padeda. Pora pavyzdžių. Vienas senenai vedęs lietuvis su žmona apsigyvena viename kaime. Savo nuosirumum, rimumu ir tvarkingu gyvenimu greit atkreipė kaimynų vokiečių dėmesį. Kada minėto lietuvis žmona tuoj po gimdymo sunkiai susirgo, vokiečiai patys siūlė savo pagalbą ir padėjo išžiūrėti vaiku. O kai sužinojo, kad žmonos sveikata jau pagerėjo ir vyras išvažiuo traukiniu į savo paršvėžį, tai vienas kaimynas skubiai sėdė į nuosavą lengvą mašiną ir nuvažiuo keliasdešimt kilometrų į kitą miestą — į ligoninę, kur gulėjo minėta lietuvi. Kai atvažiuo traukiniu ir jos vyras, vokiečiai paėmė abu ir savo mašiną ir parvežė tiesiai į namus. Viena vokiečių šeima jau keli metai nuolat sėpia ir lanko vieną lietuvi, kuris karo metu prie tos vokiečių šeimos buvo prisiglaudęs. Viena vokiečių, be jokių asmeniškių išskaidimų vieną sunkiai sergantį lietuvi nuolat lankė ir globojo, o kai buvo operuojamas, dieną naktį prie jo būdavo, kol pasveiko, nes minėtas lietuvis jokių artimųjų daugiau neturėjo. Ir taip galima būtų suminėti labai daug panašių atvejų.

Lietuviai daug pagelbėjo vokiečiams tuoj po karo Lietuvoje, daugelį išgelbėdami nuo bado. Tačiau yra ir vokiečių, kurie mums daug padeda.

Vokietija M. Musteikis

Bolševizmas visur toks pats

Stuttgarte žymi vokiečių anti-bolševikinės kovos organizacija "Volksbund für Frieden und Freiheit" buvo sukvietusi susirinkimui, kuriame apie padėtį Rytų zonoje išsamiai pranešė iš Berlyno atvykęs prof. Hoffmannas. Jame iš lietuvių pusės dalyvavo IT valdytojas M. Gelzinis. Iš pranešimų paaiškėjo, kad šiuo metu bolševikai Rytinėje zonoje yra pasiryžę sudaužyti visas ekonomiškas pajėgesnes grupes. Viena iš tokių grupių kaip tik ir buvo ūkininkai. Rytų Vokietijoje šiuo metu siaučia didelė maisto krizė. Ten sviesto, margarino ir kt. panašių gėrybių galima gauti tik specialiais priedais. Pereitais metais zonoj prietrūkus miltų, ūkininkai turėjo

Brangūs Broliai ir Sesės, Baisūs birželis — bolševikų vergijos padaras. Jis mums jį atnešė pamynę Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę ir vergais pavertė lietuvių tautos vaikus. Baisusis birželis — tai bolševikų paskelbtos lietuvių tautai sunaikinti sprendimo vykdymo pradžia. Jis tęsiasi ligi šiol ir tęsis, kol Lietuvoj bus bolševikas ir kol dar bus Lietuvoj lietuvių. Bolševikų vergijos tikslas — vienus lietuvių sunaikinti, kitus išgyvendinti iš jų gimtosios žemės, išblaškyti po plačiąją maskolią ir, išplėsus iš jų lietuvišką sielą, juos paversiti maskoliais. Štai kur yra baisiojo birželio tragika ir grėsmė. Štai kur mes turime kaupti visas savo gyvyšias jėgas ir sutelkti visą savo dėmesį.

Vergija mums atnešė ne tik baisių birželių. Vergija skaldo, vergija silpnina ir pūdo, vergija švirksčia ir sielas marių tautos gyvenimui bakterijų ir visa, kas sava, naikinančių nuodų. Vergija vieniems kirvapencia kerta ir jautriausius ir gyvybingiausius centrus, kitus klaidinga ranka lyg glosto ir jiems pataikauja. Bet tai yra apgaulei ir svaiginimo priemonės, kad, jų padeda, pavergtąjį pataukų ir kompromisui, i nuolaidas ir susitikimą su savo likimu ir naujomis gyvybės sąlygomis, atsižadėdamas kovos už pavergtosios tėvynės laisvę. Vergija palieka plūvojančių tautinių sielų žaidžius, kurias sunkiau pagydyti, negu atstatyti vergijos padarytus medžiaginius griuvėsius. Vergijoje tik didžiulios sielos grūdinais ir bręsta pavergtųjų naudai.

Gyvenamosios nelaimės mūsų tautą padalinio į dvi dalis. Viena liko savo žemėje. Ji gyvena bolševikų kirvapentinę vergiją. Kiti atsidiūrė už Lietuvos sienų laisvuose kraštuose, kur nesiekia bolševikų ranka. Bet ir šie, antrieji, gyvena rimtuose lietuviški sielai pavojuose, nes ir svetimo krašto laisvė, ir visa atmosfera atitruskiamas nuo gimtosios žemės išseiviu lietuvių teikia tautinėms sąvaybėms naikinti nuodų. Tad žuvm ir ten, ir čia, ir Lietuvoj, ir tremty. Lietuvoj mus žudo bolševikas, tremty žudomės mes patys, ar nesugebėdami arba nenorėdami išvengti pražūtingų spastų. Ir ten, ir čia pirmas tautinės mirties kirčio taikynas — jaunimas, ta tautos brangi atžala, kuri ar visai neprisimena laisvos Lietuvos, ar labai nedaug. Antras — lankausis nuogardulio minkštąsiai, kuriems ten tėvynė, kur pilnas girdaus edalo lovyis ir pinigine pinigų prigrūsta.

Senovės išseivis lietuvis be "rašto ir druko", dažnai nežinodamas, kokias jis tautybei priklauso, apsišarvavęs tik lietuvišku poteriui ir močiutės išsineštu pamokomuoju žodžiu, buvo ilgas metus atsparus svetimosioms įtakoms ir už savo lietuviškąjį žodį ir sielą ilgai didvyriškai kovojęs. Bet laiko rūdys jį pakandė, ir jis žūsta tautai, kaip nelygoj kovoj nugalėtas riteris. Nauji išseivie tremtiniai turi nepalyginamai daugiau priemonių gintis nuo tautinės mirties pavojų. O tačiau jų tarpe atsiranda tokių, kurie be pasipriešinimo, o gal ir sąmoningai suka ir tautinės mirties kelius. Tokie lietuviai yra savizudžiai, maironiški lietuviai, nes užmiršta ir pamina, "ką bočiai gynė per amžius milžinų

pagal įsakymą atiduoti valstybei visus sėklinius grūdus. Tačiau šiomet partija ne tik jų neparūpino sėklai, bet, norėdama valstiečiams nusikratyti, tiems, kurie neturi sėklos, kaip "sabotažnikams" kelia bylas. Kadangi niekas sėklinių grūdų neturi, o visiems paruoštos bylos, tai tenka rinktis arba eiti į kalemą, arba bėgti į Vakarų. Todėl dabar atbėgančių į Berlyną didžiausią procentą kaip tik ir sudaro valstiečiai. Ūkininkų luomas bolševikų palapsniui naikinamas visose užimtos srityse, iš jų stengiamasi padaryti paklusnūs bernai. Netenka stebėtis, kad pasirenka laisvę žmonės, gavę paliktą šimtmečiais saugotą žemę, kaip didžiausią brangenybę. Bolševizmo mašina visur yra ta pati.

— Paryžius. — Garsindamiesi komunistai vis skelbia tai vieną, tai kitą pasaulinę garsenybę savo šalininku ar pirmtaku. Prancūzų komunistai taip savą skelbia V. Hugo, o dabar pradėjo garbinti 16 amžiaus humoristą Fr. Rabelais ir ruošiasi paminėti jo mirties 400 metų sukaktį, nors jo mirties data nežinoma.

— Roma. — Italijoje pagaminamas naujas religinis filmas "Slaptoji konklava", pavaizduojąs popiaus Pijaus X gyvenimą. Filmą trunka 1 val. 20 min.

VLiko pirm. prel. M. Krupavičiaus kalba

PASAKYTA PER Vatikano radiją 1953 m. BIRŽELIO MĖN.

keliais". Tad baisusis birželis mums mina ant kulnų ir gyvenantiems laisvuose kraštuose.

Kas gi mums daryt, baisaus birželio šešėlyje gyvenantiems lietuviams? Ir ten, ir čia, ir Lietuvoj ir tremty lygiagrečiai su kova už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę gelbėti jaunimą ir tautinę lietuvių sielą nuo tautinės mirties. Tai mūsų pagrindiniai uždaviniai. Čia mes turime sukelti visas savo jėgas ir išmintį, nes nuo to priklausys ir mūsų tautos gyvybė, ir mūsų ateitis.

Kokiais keliais ir priemonėmis? Vieno recepto visiems kraštams nepakanka, nes kiekvieno krašto lietuviui turi skirtingų įtakų ir gyvenimo sąlygų. Kiekvienas kraštas turi stiprių vadovaujančių organų — Lietuvių Bendruomenių ir kitų organizacijų. Jie tuos kelius ir priemones suras ir nustatys. Tačiau visiems kraštams tinka ir privalo išsiaiškinti asmens reikalių pasuktį ir platų tėvynės reikalų kelią. Tėvynės reikalus statyti aukščiau visą ko. Asmens reikalams naudoti tik tai, kas liks nuo tėvynės reikalų. Pirmą tėvynę, pasakui aš. Mūsų pastogėse gyvena

visu platumu ir turtingumu lietuvių. Seima — lietuvių stiprybės stiprovė. Lietuviškoji mokykla — atominis ginklas prieš nutautimą. Lietuviškoji knyga ir laikraštis — tautinės stiprybės gyvybingi šaltiniai. Bendruomenės su kitomis organizacijomis — lietuvių vadai ir kurstytojai bei palaikytojai. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, apie kurį turi spieštis visi lietuviai, — vyriausias vadovas kovoj dėl Lietuvos laisvės ir lietuvių. Silpninimas to Komiteto — priešui pagalba, nes silpninamas vieningos kovos frontas. Tai mūsų keliai ir mūsų priemonės kovai su baisiuoju birželiu ir jo autoritais — ir Lietuvoj, ir tremty. Iš jų išsukti — išeiti i klystkelius, iš kurių grįžimas i lietuvišką kelią sunkus.

Padėję rankas ant lietuviškai plakancios širdies, šią baisiojo birželio skaudžią ir liūdną sukaikties dieną pasižadame Dievui ir tėvynei —

Darbuosimės ir eisime, kur šaukia tėvyne!

Mylėsim ir gerbsim, ką prosiu, niai gynė!

O Tėvas Augščiausias pagalbos mums ranką išties.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Didž. Gerb. p. Redaktorium, Tamstos bendradarbių p. A. Stanys, "T. Z." 22 nr. (1953 m. birželio 4 d.) prikerė mano atsakymui i "Elto" iškelto klausimo eile minčių, visiškai neatitinkančių to atsakymo turinio. Kadangi kalbamasis atsakymas "T. Ziburiai", berods, nebuvo atspausdintas, tai prašyčiau neatsisakyti paskelbti čia jungiamus patikslinimus.

Su gilia pagalba
V. Rastenis,
Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Pirmininkas.

1. Mano pareiškimas "Elto" biuletenį įdėtas ne "pasikalbėjimo forma", kaip p. A. Stanys teigia. Tai yra tik mano atsakymas i man pateiktą vieną klausimą. Ar "Elto" reikėjo to klausiti ir atsakymą skelbti, tai jau jos redaktoriaus reikalas. Kol yra tokių pažiūrų i žurnalistų organizavimosi prasmę, kaip p. A. Stanio, gal ir reikėjo...

2. Pagal A. Stanio atpasakojimą, mano buvę pareikšta, kad "i svetima spaudą rašyti ne mūsų uždavinys". O tikrumoje mano atsakytas: "Lietuvos reikala judinti nelietuvių pasaulio spaudoje, ypač įtakinguosiuose laikraščiuose, yra ne vien mūsų žurnalistų, bet apskritai visų dabar svetur gyvenančių lietuvių inteligentų uždavinys".

3. Toliau, anot p. A. Stanio, buvę pareikšta, kad "informacija rūpintis taip pat esą ne būtinai žurnalistų reikalas". O atsakymas buvo: "Informacinė medžiagai ("žaliavai") parūpinti irgi mažai vien "gabių plunksnų". Tam reikia ir atitinkamos priemonių organizacijos. O tai jau ne vien žurnalistų ar net kartais ir visai ne žurnalistų specialybė."

4. Pagaliau, p. A. Stanys taip atpasakojas: "Žurnalistai nesą planuojąti ar vadovai, bet tik talkininkai. Jų reikalas tik patobulinti savo ginklą — plunksną, o kur ją panaudoti, jau kažkas kitas nurodys". O iš tikrųjų buvo štai kas pasakyta: "Žurnalistai, kai jie veikia kaip žurnalistai, yra visuomeninio bei politinio darbo talkininkai, gal net jo tam tikrų šakų vykdytojai, bet ne planuotojai. Atskiras žurnalistas gali būti drauge ir visuomenininkas, politikas, gali dalyvauti ir planavime bei vadovavime, bet tie jo veiksmai jau įeina iš žurnalistų organizacijos ribų". Apie "kažkieno kito nurodymus" kalbamajame atsakyme nebuvo netgi užsiminta.

Tie pavyzdžiai pakankamai parodo, kad p. A. Stanys jo opo nuomą pareiškimą yra, jei ne sąmoningai klaidojęs, tai bent jau neapdairiai iškreipęs.

Savoose samprotavimuose p. A. Stanys irgi teigia dalykus, toli vedančius skaitytąjį nuo normalaus žurnalistikos ir žurnalistų organizacijų vaidmens supratimo. Būtent:

a) "O kaip gi su tais žurnalistais, kurie pasaulio pačias sunkiausias problemas sprendžia — ir ūkines, ir politines, ir strategines ir visokias kitokias, kurių straipsnius kabinetai ir ministerijų ekspertai svarsto? Ar jie nieko neplanuoja?"

Deja, dar neteko girdėti, kad koks nors žurnalistas, kol nėra tapęs parlamento, vyriausybės ar kito kokio sprendžiamoj organo nariu, spręstų tokias problemas. Žurnalistai tik nuomones reiškia, pasiūlo galimus, bet ne sprendžia. Tikrai, yra žurnalistų, kurie būdami drauge ir politikais (žr. i tikrąją citatą 4 punkte) bei dėstydami savo arba forumdami ar net lemdami savo laikraščio (kartais laikraščio koncerno) nuomones, yra labai įtakingi. Linkėtina, kad ir iš mūsų žurnalistų nors vienas kitas sugebėtų pasiekti panašaus įtakingumo. Bet aš nesitikiu, kad p. A. Stanys galėtų rasti pasaulyje bent vieną žurnalistų sąjungą, kuri kištųsi i savo narių tokius individualius pasireiškimus ir nustatytų, ką ir kaip jie turi "spręsti" bei kaip kabinetus ir ministerijas mokyti.

b) "Ar mūsų visi, o ypač propagandos reikalai jau taip puikiai sutvarkyti ir įstaigos taip puikiai funkcionuoja, kad LZS ten nebegalį rasti vietos savo darbui?"

Tuo mūsų visų reikalų su-

(Nukelta i 8 psl.)

ALIASKA KYLA

Aliaskos reikšmė kaskart vis kyla tiek ūkiniu, tiek strateginiu atžvilgiais. Jau nuo karo metu ir pokariniam laikotarpy čia įrengta visa eilė oro bazių.

Iki 1867 m. Aliaska priklausė caristinei Rusijai, kuri ją pardavė už \$7.200.000, t.y. po 1 centą už paviršiaus akrą. Tuo metu Aliaska turėjo vos keliolika tūkstančių vietinės kilmės gyventojų ir neturėjo nei jokių kelių, nei jokių kitų visuomeninių įrengimų, tuo tarpu dabar šis kraštas yra jau gerokai pa-

ONTARIO VASAROS STOVYKLA

KLB švietimo Komisija savo paskutinį posėdį turėjo p. Narušio ūkyje, kur konkrečiai susipažino vietoje su stovyklos sąlygomis. Stovyklos programa yra vykdoma taip, kaip buvo numatyta.

Kaip jau pranešta, tėvai suveža vaikus i stovyklą sekmadienį, š.m. liepos mėn. 5 d. Jaunimas, vyresnis kaip 10 metų gali atvažiuoti vieni. Stovyklautojai būtinai atsiveža visus, ankstyvesnėje informacijoje nurodytus, dalykus.

P. Narušio ūkis pasiekiamas taip: iš Toronto važiuoti plentu Nr. 5 iki kelių sankryžos i Burlington. Už tos sankryžos važiuoti tolyn iki balto ūkio ant kalno dešinėje ir augstumas kairėje. Tarp šių dviejų punktų bus keliai i dežinę su rodykle i stovyklą. Iš Hamiltono važiuoti plentu Nr. 6 iki plento Nr. 5. Toliau Nr. 5-ju Toronto link apie 5 mylias. Čia kairėje pusėje bus rodyklė i

stovyklą. Paklydus, klausiti Medad ežero. Tėvai, negali savo priemonėmis vaikų atvežti, susisiektu tuo reikalu ne vėliau š.m. liepos mėn. 1 d. Toronto su p. Sirka, telef. LY. 9189, Hamiltono su P. Mikšiu.

Švietimo Komisija yra kreipusi i organizacijas ir pavienius asmenis, prašydama paremti stovyklautojus. Malonu paskelbti, kad jau gauti pirmieji atsiliepimai. Toronto Šalpos Draugija "Caritas" yra paskyrusi apmokėjimą už stovyklavimą keturiems gausių neturtingų šeimų vaikams. Prekybininkas J. Demick, High Park Food Market savininkas, paskyrė \$10 sviediniui nupirkti.

Visiems aukotojams švietimo Komisija nuoširdžiai dėkoja. Jei dar kas norėtų prie paramos pridėti, prašome paskambinti Toronto A. Rinkūniui, LL. 9397, Hamiltono S. Prapuluonytei.

KLB švietimo Komisija.

PILIETYBĖ IR LOJALUMAS

(Serijos Nr. 1 — Konfederacija)

(NCP) — Birželio 8 d. Wind-sore, Ont., 27 neokanadičiai gavo Kanados pilietybės pažymėjimus. Ceremonijų metu Mr. W. E. DILLON naujesiems piliečiams tarė: "Kanada šiandien yra vienas iš Dievo pasirinktųjų kraštų, pasaulyje, kuri atidarė jums savo duris, priėmė tikrai nuoširdžiai ir pasiūlė jums, ką geriausio pasaulyje gali pasiūlyti. Ji priėmė jus, kaip savuosius ir tikisi, kad jūs visuomet būsite gerais piliečiais ir branginsite kanadiškąjį gyvenimo būdą".

"Kanada visuomet pageidauja, kad jūs prisimintumėte savo gimtines ir brangiuosius asmenis, kurie tenai pasiliko, bet dabar, kuomet jūs pasirinkote Kanadą ir ji pasirinko jus, ji nuo vandenyno iki vandenyno tikisi, jūsų ištikimybės. Išmokykite Kanados papročius, kalbas, pažinkite vyriausybę, siekite visuomet gyventi kanadiškuoju gyvenimo būdu. Meilė kraštui, taip kaip ir tėvams, nėra tik sentimentas, tai yra pareiga, uždėta dieviškojo įstatymo".

"Visagalis palaimino jus. Bandykite savo gyvenime už tai atsilyginti. Ištikimi visuomet Dievui, ištikimi savo kraštui".

Kanada yra svetimas kraštas, neišaugęs iš vienos etninės grupės, kaip daugumas Europos kraštų, neišaugęs iš revoliucinių karų, kaip JAV; ji išaugo iš politinio akto. Faktas, kad Kanada per paskutinius 85 metus atsiekė didžiulius politinių ir ūkinių laimėjimų. Net Europa nepasiekė to, nes Kanada yra sukurta žmonių rankomis. Nuo vandenyno iki vandenyno didžiulis plotas užpildytas tik plo na gyventojų juosta — 15-ka milijonų, iš kurių apie 6½ milijono kilę iš Britišką salų, 4½ ml. iš Prancūzijos, 3 ml. yra kilę iš Europos ir Azijos kraštų. Kaip Šveicarija, taip ir Kanada sustiprėjo sujungdama priešinigus elementus.

Norint suprasti valstybės pradžią, yra būtina susipažinti su aplinkybėmis, iš kurių kilo minėtas politinis dokumentas. Rytinėje Kanadoje buvo trys kolonijos, apgyventos anglų, airių ir

škotų imigrantų, kurie ieškojo laimės naujoje žemėje. Žemutinėje Kanadoje, dabar vad. Quebecu, gyveno prancūzai, kurie griežtai laikėsi iš Prancūzijos atsiestų tradicijų. Dabartinėje Nova Scotia, New Brunswick ir Prince Edward Island provincijose gyveno vad. lojalistai, kurie dėl religinių persekijimų buvo apleidę Britų salas, bet įsteigus JAV respubliką iš ten atėjo Kanadon.

Maždaug iki 19 šimtmečio vidurio tos trys kolonijinės grupės pradėjo instinktyviai siekti unijos. Nors jos buvo nepaprastai daug įvairių skirtumų, bet 1864 m. rugsejo 1 d. dabartinėje Prince Edward Island sostinėje Charlottetown įvyko pirmasis visų provincijų (Upper Canada, dabar Ontario, Lower Canada, Nova Scotia, New Brunswick ir Prince Edward Island) susirinkimas, iš viso 33 asmenys. Šiame susirinkime John MacDonald, vėliau Sir John A. MacDonald, pasiūlė federalinės unijos principus. Jis nurodė JAV konstitucijos silpnumus, kaip civilinio karo paseką ir reikalavo stiprios centralinės institucijos — tai ir buvo Kanados tautos gimimas. Tie, kurie nuvykę i Charlottetown, parlamento rūmuose galės pamatyti gravuotą lentą, pažymincią Kanados Dominijos įsteigimą. Šioje konvencijoje atsirado naujas politinis dokumentas, kuris ir yra Kanados konstitucija, vad. Britų Šiaurės Amerikos Aktas, pagal kurį 1867 m. liepos 1 d. Kanada tapo konfederacija.

Kai mes švenčiame liepos 1 d. tautinę šventę, prisimename tuos vyrus, kurie sutvėrė Kanadą. Pagal konstituciją buvo įsteigtas parlamentas (federalinis), kuris sprendė visos dominijos reikalus, t.y. Kanados Parlamentas Otavoje.

ROSENBERGAMS SPRENDIMAS ĮVYKDYTAS

Vargu ar buvo kada pasauly kitas toks teismo sprendimas, kurio įvykdymas būtų užsitęsęs daugiau 2 metų. Ethel ir Julius Rosenbergai buvo suimti 1950 m. birželį, 1951 m. balandį nuteisti mirti elektros kėdėje kaip šnipai, išdavę atomines paslaptis rusams. Nuteisti daugiausia remiantis Rosenbergienės brolio Greenglas parodomais, kurį jie kurstę vogti paslaptis ir jas pervadinti toliau. Už tai broli, kuris gavo 15 metų, sesuo pavadinoma Kainu. Advokatų pastangomis sprendimo įvykdymas buvo vis atidedamas net ir po to, kai vasario mėn. prezidentas atmetė malonės prašymą. Kai sprendimą įvykdyti buvo paskirta šio mėn. 18 d. atsidarė vėl nauja apeliacija, kurioje buvo nurodoma, kad jie neteisėtai pasmerkti remiantis 1917 m. generalinio šnipų įstatymu, kai 1946 m. Atominės Energijos įstatymas mirties bausmę numatė tik tokiais atvejais, kai sąmoningai norima pakenkti valstybei. Tačiau Augščiausias Teismas ir šią ir dar dvi apeliacijas, o prezidentas naują malonės prašymą atmetė, nes jie savo nusikaltimu pastatė i pavojų milijonų gyvybes. Taip sprendimas pereito penktadienio vakare buvo įvykdytas, nors vis pasaulio komunistai kėlė baisias trauksmas, ruošė demonstracijas ir tt.

Kai buvo paskelbta apie egzekuciją protesto demonstracija banga perėjo vėl per visą pasaulį. Paryžiuje per susidūrimus su policija i net užmuštas, apie 1000 suimta.

Sakoma, kad kominternas nebėra, kominformas neva miršta, o visdėto kaip gerai pasaulio komunistai organizuoti ir kaip tiksliai visur vienodai veikia.

Lankydami Toronto

nepamirškite užsukti lietuviškon dovana, suvenirą ir įvairią reikmeną krautuven

"The Times"

1212 DUNDAS ST. W. Tel. LA-9547
J. Berzinskās
Užsakymai priimami ir paštu.

VAIŠINK TUO, KĄ MĖGSTA SVEČIAI

GERK

Coca-Cola

"COKE" yra registruotas ženklas

Pavergtoje tėvynėje

Veda ALMUS

Neuėjo Vilnij naujo įmonė
„Jaunos“ Naujosios Vilnios daigų aparatų gamyklos konstruktorius A. Leišis praneša, jog ši įmonė gamina išimtinai „didžiolioms, komunizmo statyboms“ naujos konstrukcijos kompresorius. Tai esą dvicilindriniai kompresoriai, duodę suspaustą orą daigų įrankiams.

Kauno prisidino medžių
„Tiesa“ rašo iš Kauno, jog gegužės 1-sios praga, mieste buvo dažomi namai, sodinami dekoratyviniai krūmai, liepos gatvėse. Įdomiausia, jog atsidėmamas Azuolynas, kuris 1945-46 metų žiemomis buvo iškirstas. Ten esą pasodinta 500 ažuolų, uosio ir klevo medžių. „Naujai perplanuojamos miesto sodas, pagerinamos jo apšvietimas“.

Disertacija
Gegužės 5 d. Vilniaus Universiteto Medicinos Fakulteto rūmose (Čiurlionis-23) didžiojoje auditorijoje, Medicinos fakulteto mokslinėje taryboje, vydo ligų propagavimo katedros asistentas Ilija Sklutasas gynė disertaciją „Žmogaus kraujo koloidei dispersiškumo klausimu, kintant organizmo reaktivumui“. Oficialiais oponentais buvo prof. J. Kairiūkštis, doc. Ch. Kibarskis ir doc. E. Griškus.

Rusai LTSR Teismo medicinoje
Vilniaus Universiteto Teismo medicinos katedros ir respublikinės teismo medicinos laboratorijos darbuotojai, daugumoje rusai. Neseniai vyr. Respublikinio Teismo Ekspertų buvo paskirtas A. A. Serdiukov.

Trūksta braižymo įrankių
LTSR Valstybinio Projektavimo Instituto Architektai J. Lapėnas ir G. Valiūšius, konstatavo faktą, kad mūsų respublikoje smarkiai plečiasi pramonė, žemės ūkis, auga gyvenamieji namai, dėlto išsipleto inžinerijos įstaigos, kuriose dirba „daug inžinierių, architektų, techniku ir braižytojų“. Projektavimo darbą apskundanti braižymo įrankių stoka. Esą ypatingai LTSR trūksta įvairaus formato bespalvių permatomų braižymo trikampių. Visi ligišliniai „rimtom darbai dėl savo kokybės nera tinkami“. Trūksta permatomų reišinių (kampinių linuolių), įvairių leklų bei šablono, be to, „reikėtų gaminti poravimui ir kitus braižymo prietaisus“.

Tvarko turgus
Beveik puse reikalingo maisto tarybiniai Lietuvos gyventojai nusiperka iš „turgavojonių“ kolūkiečių, kurie pardavinėja savo daržoves išaugintus produktus arba „pasikolintus“ iš visuomeninio ūkio. Dėlto turgavietės visada būna aktyviausios prekybos vieta. Vilniaus Centrinėje kolūkinėje turgavietėje įrengiamos naujos prekybos vietos. Mažoji kolūkinė turgavietė Bosonovičiaus gatvėje statomas šaldytuvais ir kameros produktams laikyti. Baigiamas statyti mesos paviljonas kolūkinėje turgavietėje Dzeržinskio gatvėje. Produktai iš šaldytuvų bus keltami ir virš liftu. Prie prekybos bus įrengtos praustuvės su koršiu ir šaltu vandeniu. Turgavietė busianti asfaltuota ir apšviesta. Kolūkinės turgavietės, kaip dideliame palengvinimui valstybinės maisto krautuvės, sutvarkyti asigruotos didelės lešos. Trigubai daugiau, negu 1951 metais — didžiausias „Tiesa“. Prekiaujantiems kolūkiečiams naudotis būsiu duodami balti chalatai, svarstyklės ir kitas inventarus.

Šeškuose gauda sabotažininkus
Dar uoliau Amerikos imperialistų agentų ieško provincijos komunistiniai laikraštukai. „Socialistinis Kelias“, Šakių rajono laikraštis, puola vykdomojo komiteto pirmininką Balčiūną, kuris įgalinges išieškoti valstybinės lešos „jo panoseje“. Gelgaidiško plytinėje broliui Zymonai užpajomudavę tūkstančių nepagamintų plytų. Ždanovo vardo kolūkių dirbė buvęs Žibutis... Tačiau „Socialistinis Kelias“ gauda veliau labai daug pyles už neleistiną nesaukumą, kai viename numeryje sėto tūla. Udrairote pavyzdį, kaip „reikia pakelti, kiaušinių produktumą“, o po poros numerių apkaltinga jo esant buvęs.

Vilniuje minėjo Kutuzovą
Kaio keistai tai beskambe, balandžio 28 d. „Tiesa“ įsidojo milžinišką „Didžiojo Rusų karvedžio M. I. Kutuzov“ nuotrauką su visais medaliais ir ordinais ir pasidžiaugė, jog „didžiojo

Kutuzovo vardas yra glaudžiai susijęs su senąja Lietuvos sostine — Vilniumi. Čia jis praleido kelis savo gyvenimo metus, būdamas Vilniaus gubernatoriumi. Vienoje iš miesto aikščių, dabar vadintoje Kutuzovo vardu, tebera gražus pastatas, kuriame gyvena ir dirbo didysis karvedys. „Tiesa“ irodinėjo, jog „išvykęs iš Vilniaus Napoleono kariuomenė, kurios triuškinimui vadovavo Kutuzov, šie namai buvo paverkti ir rūmus. Dabar šiame name yra Vilniaus Karininkų namai. Balandžio 27 d. ten buvo atidaryta paroda. LTSR Valstybinės Politinės ir mokslinės literatūros leidykla ten eksponavo Lietuvoje Valstybiniame Archyve rastų M. I. Kutuzovo štabo dokumentų rinkinį. Knygoje išspausdinti „didžiojo karvedžio įsakymai, potvarkiai, paliepimai, ir raportai, priklausančieji laikotarpiui, kai Rusijos Armija vygdė puikią karinę operaciją, pavadintą Kutuzov Marš manevru“. Negali patikėti, jog taip rodo proletarų spauda ir įdomus būtų progresyviųjų Birmos-Ylos paaiškinimas. Pasakykit, draugai, kaip ten yra?

Architektai
Juokas, juoku, tačiau „Architektūros Reikalų Valdyba prie Lietuvos LTS Ministrų tarybos“ pasakelbe „Atvirą kūrėjo geriausiems gyvenamiesiems ir viešojo naudojimo pastatams, kurie 1953 metais pastatyti LTSR miestuose ir gyvenvietėse“ (įdomi redakcija). Premijos yra trys: 8.000 rublių ir mažiau. Nepažymima nei terminas nei data. Del sąlygų reikia kreiptis į Valdybą.

„Tarzonas“ neišvengia sovietinio ekrano

Pavergtieji lietuviai džiaugiasi viskuo, kas primena buvusį nepriklausomybę ir laisvąjį pasaulį. Treti metai LTSR pradiniojo mokytojų išstos išsienais eina persėdėti amerikoniškos produkcijos „Tarzonas“ filmui. Sovietai už jį amerikiečiams nemokėjo. Ner durnių! Jie skaito jį karo grobiu, rado Vokietijoje, užmestas archyvuose. Štai kur kultūra, štai kur leninis-marxistinis auklėjimas.

Trūksta smulkiųjų inventorių
Bolševikinė propaganda be pertraukos trūbia apie iš broliškųjų respublikų prisirišimą priešakingą techniką — traktorus, kombainus, kurie... sugenda antrą dešimtį. Labai nenoromis kompartijos oficiozas prisipažįsta, kad kolchoziniai baudžiaininkai negali ponu-valstybei atlikti savo prievolių, nes neturi geležies noragoms, virvių pakinkams su loptu, nesą ratų ratams sutaisyti. „Tiesa“ rašo: „Reikia pripažinti, kad daugelyje rajonų, kaip Jonavos, Kupiškio, Mažeikių ir kitur, kolūkiečiai nera aprūpinti smulkiųjų inventorių. Juose nei visai negaminami tokie dalykai kaip pakinkai, ratai ir tt. Negaminomi visai tokie dalykai, ir jie net visai nebūna užplenuoti Tytuvėnu, Obelių, Vabalinkos rajonuose. Daugelis kolchozų patys gamina pakinkus, ratus, vežimus. Rajonų kooperatės įstaigos jų net neapirpina geležimis, oda, kalvės anglimi, pasagviniais“.

Socialistinės medicinos aptarnavimas pavergtojoje Lietuvoje

Rietavo rajono ligoninės poliklinikinis skyrius įsikūręs senam pastate. Skyriaus laukiamasis ne tik mažas, bet nera jokiu baldų. Personalas gi dažnai veluoja iš tistomis valandomis ir iš tolimų apylinkių suvažiuoja ligoniai turi laukti gydymo stovėdami. Nežiūrint pokartotinių skundų valdžiai, padėtis neposikeitusi.

Nesiseka platinti sovietines knygas

J. Mickevičiaus, poligrafijos pramonės, leidyklų ir knygų prekybos valdybos viršininkas nusiskundžia, jog nežiūrint to, kad visi kolchozai privalo turėti savo bibliotekas atskiri kolchozininkai jomis nesidomi. Dėlto knygų bazė esančios užverstos knygoms, ką bekalbėti apie sandelius. Toliau jis skundžiasi, jog kadrai esą labai prasti, visokiais pereinėjai. Bolševikinės knygos nera nei kaip reikiant reklamuojamos.

Prisipažinta dėl partizanų

Tarybinė spauda, niekad po karo neprisipažino dėl partizanų egzistencijos TSRS. Tačiau balandžio 15 d. „Tiesa“ priekaištauja kažkam, kad buvo sužalotas Petro Cvirkos apsakymas „Pabūlavimas“ naujajame jo raštų leidinyje. Girdi, joje rašytojas pavaizdovęs „daro valstiečių kovą prieš lietuviškąjį buržuazinį nacionalistų badių gaujos pokario metais“.

JAUNUOLI,
Ar žinai, kad šiais metais papartis žydės puikioj Medad ežero pakrantėj? Ir kad tą žiedą lengviau surasti, Hamiltono skautai nutarė birželio 27 d. sukurti didžiulį

JONINIŲ LAUŽĄ
Todėl visi, kas dar ieško ar radę, bet nori prisiminti PAPARCIO ŽIEDO ieškojimą, yra labai laukiami. Laužo programą išpildys Amerikos ir Kanados skautai.

Gegužinės vieta: LAKE MEDAD, V. Narušio ūkyje.

Sokioms gros puikus orkestras. Veiks turtingas ir įvairus bufetas. Pradžią 6 v.v., pabaigą???

HAMILTON, Ont.

Pamaldos lietuviams evangelikams
Hamilton, St. Paul's bažnyčioje, Gore & Hughson gatvių kampe, birželio 28 d. naujai nustatyti laiku — 1 val. pp.

Dr. M. Kavolis.

TF gegužinė. Ateinantį sekmdienį, birželio 28 d. vykstame į TF rengiamą didelę trečiąją metų gegužinę, kuri įvyks italo Bridgeman ūkyje, primenantčiame mūsų tėvynės gamtovaizdžius ir todėl labiausiai mėgstama. TF Hamiltono sk. pirmąją gegužinę šioje vietoje surengė 1951 m. liepos 15 d. Tada į ją atsilankė 372 svečiai. 1952 m. liepos 6 d. dalyvavo jau 730 lietuvių. Rengėjai tikisi ir laukia šiais metais, jei duos Dievas gražią orą, daugiau svečių, negu per praėjusius abi gegužines kartus. Neapvilksime rengėjų lūkesčių.

Kas Tautos Fondą remia — tas visus lietuviškus reikalus palaiko.

SK. St.

Birželio liudnųjų dienų paminėjimas
Hamiltono šiemet praėjo ypatingai išpuodingai. Centre iškilnių, birželio 14 d. buvo visų pabaltiečių vieša eiseną nuo lietuvių bažnyčios į Gore Park, kur buvo padėti vainikai prie nežinomojo kareivio kapo. Minėji

NAUJŲ „FORD“ AUTOMOBILIŲ
ir sunkvežimių pirkimo reikais kreipkitės ir mūsų firmos atstova

V. PESECKA
1638 Bloor Street W. Toronto
Tel. OL. 2371
Informacija vakarais 18-21 v., šeštadieniais 10-13 val.
CHURCH MOTORS LTD.

ŠUMADIJOS MOTERŲ RŪBAI



Sumadija yra Centrinės Serbijos dalis, žinoma savo gausiais gaminiais. Sumadijos moterys paprastai nešioja trieilis karolų arba dukatų karolius. Vietoje bliuskutės jos nešioja namų darbo marškinus. Jos taip pat nešioja berankovę liemenę, pasiūtą iš somoto, rudą arba mėlyną, žiūrint mergaitės plaukų spalvos. Namų darbo vilnoniai sijonai būna tamsesnių spalvų. Priekiaštės išsiuvinėtos gėlėmis. Mergaitės ypatingai didžiujasi šiomis gėlėmis ir varžosi dėl jų gražumo. Kojinės iki kelių yra vilnonės, o mokasinai yra tipiški šiai Serbijos daliai.

Šį straipsnį glaudesnio neokanadičių bendradarbiavimo naudai skelbia Bradings Breweries Limited

BRADING'S

BRADING BREWERIES LIMITED
OTTAWA AND WINDSOR

WINNIPEG, Man.

Baisiojo birželio minėjimas.
Birželio 14 d., tuoj po pamaldų, kuriose dar dalyvavo latviai ir estai, buvo padaryta centrinėmis miesto gatvėmis eiseną ir prie žuvusiems paminklo padėti vainikai. Salia kitų kalbėtojų, prie paminklo pasakė kalbą ir vienas parlamentaras. Ta proga Winnipegu ir St. Bonifacio radiofonai davė lietuviškos muzikos pusvalandžius ir padarė pranešimą apie baisias Lietuvos kančias.

— Simcoe. — Priešrinkiminėje kalboje prekybos ministeris Howe čia paskelbė, kad šiemet Anglija supirksi Kanados tabako dar daugiau negu 1951 m.

Lietuvių pagalba Indijai

Kažkur tarp Tibeto Himalajų kalnyno ir Burmos, gal netoliese dabartinio Burmos ir kiniečių „tautininkų“ (taip nacionalistus vadina „Amerikos Balsas“) kauvinių lauko, yra Indijoje Assamo provincija. Per ją teka didžiulė upė Ghaugati, džiunglės ten ir kalnai. Kai kiniečiai komunistai Maskvos įsakymu pradėję Indijos ir Burmos puolimą, apie Assamą bus daug rašoma. Assamiečiai indusai apie Vakarus ir krikščionybę žino iš Katalikų Misijų. Vienos tokios misijos N. Lakhimpur vadovs yra kun. Jonas Svirnelis, vienuolis misionierius. Jis ten jau 19 metų. Prieš tris metus Assamo provinciją, kaip gal daugelis atsimena, iš spaudos, nusibaubė žemės drebuliai. Nenuostabu, jei ir šandien tos katastrofos pasekmės dar ir šandien labai skaudžiai atjaučiamos. Neatsigavo nė kun. Svirnelio misija: gyvenamieji

namai vargais negalais atsistiebę, bet vidurinė mokykla, tik 1950 metais užbaigta, visai buvo sugriauta. Praėjusiais metais buvo pasiryžta statyti naują bažnyčią. Ji bus dedikuota Marijos Pagalbos garbei. Lešų kun. Svirnelis tam tikslui neturi, tačiau jis pasitiks „Dievo Apvaizda, Marijos Kr. Pagalbos užtarimu ir mūsų gerųjų brolių ir sesučių Amerikos kontinentę duosnūmu“. Jis net tikis, jog ši bažnyčia bus pastatyta vien tik lietuvių pastangomis.

Prie to galima prisidėti:

1. Visados malda, kad Augščiausias laimintų mūsų žygius;
2. Pasiųsdami nors ir mažiausią auką mūsų darbams paremti;
3. Pasiuntę \$5 galite išpirkti vieną pagoniuką ar pagoniukę parinkdami jam vardą ir jo fotografiją bus Jums pasiųsta, kaip įsūnijimo ženklas (Gausių šeimų indai vaikų nebrangina, ypač mergaičių, kurias laiko šeimos nelaime ir neša jas į aikštę parduoti. Misionieriai nuperka jų, kiek gali, ir pasiūcia auklėti ir seselių vienuolių laikomas prieglaudas. Red.).

4. Pasiųsdami šv. mišių intencijų dėl savo gyvyj ar mirusiųjų, tėvynėje ir svetur.

Už mažiausios aukos prisiumtą atlaikomos šv. mišios, o už aukas didesnes kaip \$35, laikomos iškilmingos gregorijoniškos šv. mišios.

Misijos vedėjas prašytų jog visos aukos būtų siunčiamos cekių arba Money order, nes grynus pinigų dažniausiai iš laiško išvagia. Misijos adresas: Rev. Jonas Svirnelis, Catholic Mission, North Lakhimpur, India.

A. Jogėla.

Visais turto pirkimo ir pardavimo reikalais
Jums patarnaus

Feliksas Senkus

Tel. LL. 3744

WILLIAM BOLLAND
Real Estate

1130 College St.,
Toronto, Ont.

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS — vaistininkas
19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)

Receptams naujiems ar seniems — tik paskambink ar parašyk — mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visame mieste VELTUI. Taip pat turime: trejos devynerios, ramunėlių, Celsiaus termometrų, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odelono, vitaminų ir tt.

TELEFONAS
MU. 9543

VALANDOS
9 a.m. — 9 p.m.

Parduodant ar perkant namą ar biznesą
JŪSŲ PATARNAVIMUI
Antanas-Tony MORKIS
Real Estate darbe turįs didelio patyrimo
ROY BURBANK REAL ESTATE
1385 QUEEN ST. W. Toronto (prie Lansdowne)
KE. 7904 **Vakarais LL. 5143**

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBES

Prof. J. Kaminskas, liet. socialdemokratų vadas, kalbėdamas LDD suvažiavime Brooklyne pasisakė už VLIKO personalinį sutvirtinimą, kai bus imanoma, jo perkėlimą į JAV ir prieš Lozoraičio pretenzijas. Perimti Lietuvos vadavimo vadovybę. Viskas teisinga, tik kodėl soc. dem. tada laiko VLIKE savo atstovą, kuris tokios protingos linijos nesilaiko?

ALB Čikagos apygardos suvažiavimas vyko birželio 21 d. Čikagoje, Liet. Auditorijoje.

Illinois universitete Čikagoje mokosi apie 80 lietuvių studentų. Jie turi savo klubą „Lithnania“, kuriam priklauso 71 studentas. Lietuviai studentai čia yra pasižymėję įvairiose sporto šakose: šachmatų turnyre pirmą vietą laimėjo L. Sabaliūnas, nugalėjęs konkurentą R. Viskantą, stalo teniso meistrui liko J. Šoliūnas, o antrą vietą gavo B. Zemaitis; mišraus dvejetainio stalo teniso komandų rungtynėse pirmą vietą laimėjo D. Micėviciūtė su B. Zemaičiu; tinklinio mišrių komandų rungtynėse lietuvių laimėjo I vietą, o vyrų tinklinyje II vietą.

Neatsilieka lietuvių ir moksle. Iš 46 studentų, įrašytų į augstesnę garbės klasę 2 yra lietuvių: stud. inž. Algis Avižienis ir stud. med. Algis Kavaliūnas. Į garbės studentus įrašyti: R. Gaška, J. Variakojis, K. Jecius, A. Klorė, I. Neimanaitė, V. Tautvydaitė, D. Valančiūtė, A. Zalinskas ir B. Zemaitis.

Ill. univ. Čikagoje turi tik 2 metų kursą, o toliau studijas tenka tęsti Uoranoje arba pereiti į kitą augstąją mokyklą Čikagoje. Siemot anuos 2 metų kursus baigė 22 lietuviai — 5 chemikai, 1 medicinas, 3 ekonomistai, 4 architektai ir 6 kuno kultūros stud.

Atostogas daugumas studentų, žinoma, praleis fabrikuose, kaldami pinigų kitiems mokslo metams.

Čikagos Liet. Mokytojų Sąj. perinkta valdyba: Tamulevičius, Binkis, Gulbinskas, Kavaliūnas ir Orvydas. Į rev. kom.: Rudys, Klorė ir Bagdonas.

„Vaizdų“ daugiau nebeleidžiama.

VOKIETIJA

PLB Europos kraštų atstovų suvažiavimas šaukiamas birželio 28-29 d. Hanoveryje, Vokietijoje. Laukiami atstovai iš visų 9 Europos bendruomenių. Suvažiavime padarys pranešimus VL Iko ir VT, taip pat atskirų kraštų bendruomenių atstovai. Be to, bus svarstomi šie klausimai: bendruomenės ir Lietuvos laisvimo veikla, Europinis Sąjūdis ir kt.

Rusų emigrantų kongresas

Rusų emigrantai Vokietijoje pastaruoju metu rodo gyvą veiklą. Gegužės 6 d. Munchene buvo suauktas vad. 4-sis rusų emigrantų kongresas. Jį atidarė kalba rusų emigrantų Vokietijoje pirm. dr. N. Fabricius; jį prezidentu išrinkti ats. gen. Golumbevas, kunigaikštis. Trubeckoj, dr. S. Joninas, Krevenka, Mosičkinas ir G. Prasolovas. Kongresą telegrama sveikino Vokietijos vid. reik. min. Lehrsas, be to, Muncheno vyr. burm. T. Wimmeris, užsienio reik. padėgiu Vokietijoje pirm. dr. O. Pirkmaieris, serbų tautinės sąjungos atstovas Momeilo ir kt. Iš lietuvių stebėtojų buvo nuvykęs VLIKO narys J. Kairys.

Ankstesnieji rusų emigrantų kongresai yra buvę Stuttgarte, Munchene ir Frankfurte. Gegužės 5 d. Rosenheime posėdžiavo rusų tautinė sąjunga ROND, gegužės 6 d. Munchene Rusų Tautinė Sąjunga.

PRANCŪZIJA

Prancūzijos LOKui atsistatydinus, Lietuvybės Išlaikymo Tarybos Valdytojas pagrašė LS D-jos pirmininkę sudaryti naują LOKą. Atsižvelgiant į vietos aplinkybes ir reikalo svarbumą, d-jos pirmininkei pasiūlius, LS D-jos valdyba apsiėmė eiti LO Ko pareigas Prancūzijoje ir LIT Valdytojas tai patvirtino.

Tad, dabartinį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės LOKą Prancūzijoje sudaro: O. Bačkienė, V. Baranauškas, J. Masiulis, V. Gravelis ir kun. dr. Jucevičius. Ruošiantis Krašto Tarybos rinkimams jau sudaryta ir Rinkimų Komisija į kurią įeina: dr. S. Bačkis ir buvusio LOKo nariai prof. J. Baltrušaitis ir Pr. Dulevičius.

LOKO pirmininkė O. Bačkienė yra pakviesta dalyvauti birželio 29 d. Hannoverėje įvyksiančiame Europos kraštų PLB pirmininkio suvažiavime.

LS D-ją Prancūzijoje nuo š.m. vasario 1 d. gauna mėnesinę paramą iš Tautinio Amerikiečių Europos Laisvės Komiteto, skirtą apmokėti LS D-jos buto nuomą (būtas pernuomotas iš VLI Ko) ir išlaikyti reikalus vedėją, kurio dabar yra Zubrys. Be to, LS D-jos bute vienas kambarys yra užleistas Liet. Kat. Misijai.

LS D-jos susirinkimas gegužės 3 d., kuris pasižymėjo prelegentų gausumu bei svarstyty klausimų įvairumu: Žajauskas trumpai nušvietė buvusių karių-legionierių santykius su visuomene bei paskiromis organizacijomis. Norveikius, senosios lietuvių kolonijos atstovas, palygino prieškarinę lietuvių būklę bei visuomeninę veiklą su šandienine. Vaicekuskas vykusiai iškėlė sunkumus, su kuriais susiduria lietuviškoji šeima Prancūzijoje. Pukteris išsiaiškino visą eilę priežasčių, kurios priverčia mūsų vyrus likti vienuogyniais. Kesminienė keliais žodžiais nusakė, kokį vyrą žmona norinti matyti šeimoje. Po to vyko diskusijos, kurių metu iškeltieji klausimai buvo dar geriau nušviesti bei papildyti. Apskritai susirinkimas praėjo tvarkingai ir jaukioje nuotaikoje. Gaila tik, kad teisiantis nedidelis lietuvių skaičius.

I Lietuvos draugų skaičių pastaruoju metu aktyviai išitraukė gen. št. pulk. J. Chabaneris, buvęs Prancūzijos karo attachė padėjėjas Pabaltijo valstybėms nuo 1922 ligi 1932 metų. Gyvendamas Paryžiuje jis š.m. gegužės 16 ir 30 d. skaitė paskaitas apie Baltijos valstybes Prancūzų Karininkų Karinės Istorijos Draugijoje, kurios nariais yra labai daug prancūzų generolų, pulkininkų besidomintųjų karo istorijos klausimais. Šios draugijos būstinė yra Paryžius. Būstinės vitrinose J. Chabaneris išstatė nemažą Lietuvos, Latvijos ir Estijos istorijos, krašto vaizdų, meninių dalykelių ir žemėlapių.

D. BRITANIJA

Karalienės Elzbietos II vainikavimo iškilmes buvo tiesiai žiūrovams perduotos televizijos aparatais. Per televiziją buvo galima matyti taip pat lietuvių skautai, dalyvavę vainikavimo proga suruoštame skautų saskrydyje. Lietuviai skautai su latviais buvo vieninteliai atstovai kraštų anapus gelež. uždangos.

ARGENTINA

Argentinos Cordobos provincijos gubernatorius lietuvių daktarą J. Kuncaitį, Cordobos Centrinio laboratorijų serumą, skiepų ir antigenų skyriaus viršininką, pasiuntė į patį geriausį Buenos Aires institutą išstudijuoti serumų ir vakcinų gaminto technikos. Šiam iš Sveicarijos atvykusiam lietuviui mokslininkui suteikta Argentinos pilietybė.

AUSTRALIJA

Australijos LB krašto valdyba nutarė kasmet rengti lietuvių menininkų, gyvenančių Australijoje ir N. Zelandijoje, meno parodas. Šiemet tokia paroda rengiama rugsėjo 7-19 d. Sidney. Tam reikalui sudaromas specialus fondas išlaidoms apmokėti.

Dr. A. Brundza, iš Australijos prieš kiek laiko išvykęs į Abisiniją gydytojo darbo dirbti, kaip praneša „MP“, sėkmingai įsikūrė Kaffos provincijoje, Jimma mieste. Modernioji ligoninė dirba ginekologo ir chirurgo darbą ir yra gerai įstaigė. Jo įstiklinimu, Etiopijoje galėtų įsikurti ir daugiau lietuvių gydytojų. Norintieji darbo turi kreiptis su prašymu, pridėdami reikalingus dokumentus, į etiopų sveikatos ministeriją Adis Abebos mieste. Priimtį gaus apmokamą kecionę sau ir šeimai, 800 etiopinių dol. mėn. algos ir nemokamą namą. Australijoje gauta žinia, kad N. Gvinejoj mirė ten gydytojo darbą dirbęs Česlovas Kocėnas.



GALAS KOSULIUI!

Išbandykite tuojau **DIANA DROPS**, europiškų vaistų, kuriuos jau daug metų vartoja kiekvienas europietis. Dabar šie vaistai yra pardavinėjami taip pat Jums artimiausiose vaistinėse Kanadoje.

Pora **DIANA** lašelių su cukrumi ir truputį karšto vandens, geriant keturis kartus į dieną, tuojau gali išgydyti kietą kosulį, kurį Jūs gavote nuo persišaldymo. Šie vaistai pagelbsti taip pat nuo nosies kataro, skaudančios gerkles, krūtinės persišaldymo, astmos, bronchito, ausų ir dantų skausmų, o taip pat tinka gargaliavimui ir kitokiam naudojimui.

Jūs galite įsitikinti, kad europiškų **DIANA DROPS** galite rasti beveik kiekvienoje namuose Kanadoje. Šie vaistai jums padės lygiai žiemą, lygiai vasarą. Nėra Kanadoje geresnių vaistų, kaip **DIANA**.

Kaina \$1.50 butelis.

J. Chlivickas.

PASKAITA

Apsakymas

Sovietų okupuotoje Lietuvoje, ne-lietuviškos pavarės rašė „vaizduojamąjį pavertusių lietuvių gyvenimo komunistinėmis akimis. Mums gi „Paskaita“ atvaizduoja mūsų brolių baudžiavą, jų viltis, ištikimumą savo tautai ir nepalūžtą tikėjimą „išlaisvinimui“.

Alm.

Srities kultūros švietimo darbo skyriaus vedėjas Jonas Kalnėnas neslėpė savo pasitenkinimo. Jo ilgai ruošta paskaita buvo apsvaistytą ir teigiamai įvertinta. Kai partijos srities komitete nurodė vietovę, į kurią pirmiausia reikėjo vykti, Kalnėnas nudažė. Tai bent sutapimas. Vaziuoti tenka į tą patį rajoną, kuriame pirmuonių partijos komiteto sekretoriui dirba jo senas kovų draugas. Bet svarbiausia, Valerija... Juk Valerijos gimtinė Kapčiūnai. Jos gimines ir dabar ten tebegyvena.

Kalnėnas su Valerija susipažino neseniai, kai ji pradėjo dirbti finansų skyriuje. Jis, jau nebejaunų metų vyras, iki šiol vis nebuvo susiradęs gyvenimo draugės. Pradėjęs susitikinėti su Valerija, Kalnėnas, kažkur giliai, tolimiausioje sirdies užkampiose puoselėjo ne draugą, jam vienam tezinomą mintį. Tiesa, jis nekarta sau griežtai priekaištavo už tai, kad ji domina moteris, apie kurias jis labai mažai nežino, kurios vidinis pasaulis jam beveik visiškai neaiškus.

Kalnėnas matė, jog Valerija vengia su juo kalbėtis atvirai, labai dažnai yra tiesiog atšaukusi, o paskui, tarytum stengdamasi atitaisyti skriaudą, nenatūraliai maloni. Bet jis stengėsi tai išaiškinti nepakankama pažintimi, ramino, kad ateityje tai pasikeis, nors ir pats suprato, jog jis tuo būdu tepredengia tai, kad jam sunku atsisakyti bendravimo su šia jauna, patrauklia mergina.

Užlipęs laiptais Kalnėnas jau iš priekambario pamatė Valeriją besitvarkančią kambaryje. Jis vos girdimai pasibeldęs atidarė duris. Valerija krūptelėjo ir atsigrįžo išsigandusi.

— Nelaiku atėjau? — Ka jūs, ką jūs. Labai prašau, — lyg sumišusi atsakė Valerija ir kažkodėl neramiai apsidairė, tarsi tikrindama, ar viskas tvarkoje. Pribėgusi įjungė radijo aparatą. Švelnūs muzikos garsai užtvindė kambarį. Jonui minutėlę pasidarė kažkaip malonu ir gera. Jis įdėmiai stebėjo jos veidą. Ka ji tą minutę galvojo? Apie ką mąstė jos truputį suraukta kaktą ir aštrios atrodė, nelabai nuosirdžios ir dargi nedraugiškos akys? Sunku suprasti.

Valerija stengėsi būti maloni ir vaišinga. Ji kvietė Joną sėstis, siūlė valgyti.

— Ne tuo tikslu atėjau. Kvietė pasivažinėti. Prie durų laukia mašina, renkites.

Valerija iš nustebo net atsislojo.

— Vaziuojam į Kapčiūnus. Aš skaitysiu paskaitą, o jums puikiausia proga aplankyti gimines. Ji, kaip pasirodė Kalnėnui, truputiuką susijaudino, o paskui priėjusi paspaudė jam ranką.

— Vaziuoju! Būtinai vaziuoju! O koks jūs vis tik geras. Man būtinai reikia į Kapčiūnus, seniai prižadėjau atvažiuoti.

Jonas, nenorėdamas trugdyti Valeriją apsiirngti, išėjo. Jis šilčiau, negu kada nors anksčiau, šnekučiavosi su šoferiu. Netrukus ryšuliais nešina išėjo Valerija. Kalnėnas padėjo juos ant sėdynės šalia šoferio, o pats atsisėdė greta jos. Vaziuodami kalbėjosi apie orą, apie įvairius kasdienesius dalykus. Kalnėnas

ieškojo patogaus momento rimtai pasikalbėti su Valerija, bet šoferis, kad ir geras vyras, vis tik pasirodė buvęs labai smalsus žmogus. Jis taip ir gaudė kiekvieną jų ištartą žodį ir kišosi į kalbą.

— Užteks laiko, prisikalbėsime — pagalvojęs nusiramino Jonas ir atkreipė dėmesį į vis artėjančius didžiulius malūnus — lentpūvės kaminus. Pravažiavo ežerą.

— Kapčiūnai! — pažino Valerija. Mašina, šiek tiek sumažinusi greitį, skriejo siauromis miestelio gatvėmis. Valerija atidžiai stebėjo pravažiuojamus namus, nurodinėjo posukius.

— Štai ir mūsų namai. Ir Jurgis, kaip tyčia, kažkur išėina. Sustokite.

Kalnėnas pirmą kartą matė Valerijos giminių ir apžiūrėjęs ji neslėpdamas susidomėjo. Jurgis pirmiausia apkabino Valeriją, abu pasibučiavo, paskui jis išstiejęs Jonui savo minkštą ir drėgną ranką.

— Laukiame, laukiame nekantriai. Girdėjome apie jus, labai malonu susipažinti, prašome ir vidų, — Jurgis stengėsi būti kuo malonesnis. Valerija, pasitvėrusi dovanas, nuskubėjo į trobą, bet ir vėl tuojau grįžo.

— Iš kur jūs apie mane galėjote girdėti? — nustebė Jonas.

— Tai aš apie jus rašiau, nepykite, — nusišypsojo Valerija. Ji dabar buvo ypatingai linksmi ir švytinčiai Jonas nustebė. — Rašė. Ką ji galėjo apie mane rašyti? — dingtelėjo jam. Pro namo langą į gatvę žiūrėjo berniuko ir pagyvenusios moters galvos.

— Gal užseisite pas mus? Žmonelė užkandė paruoš. Juk nėra kur skubėti?

— Pas pirmąjį sekretorių noriu užėiti. Ar toli jis nuo čia?

— Aname įsikūręs, čerpėm dengtas. Visų aukščiausias namas. Kapčiūnuose, — parodė ranka. — Tik negerai, kad pas mus didžiuliais užsukti. Malonu su žmogum iš didelio miesto pasikalbėti.

— Pasišnekėsime. Vakaras toli. Aš pas jus vėliau užėisiu, — pasiūlydė Kalnėnas ir Valeriją ir pasuko prie mašinos. Atsisukęs prie kaminio namo galo, jis pamatė skelbimą apie savo būsimą paskaitą. Didžiulėmis raidėmis parašytas sakiny: — „Buržuaziniai nacionalistai — pikčiausieji lietuvių tautos prieši — matėsi iš tolo. Prie jo stovėjo du kolūkiečiai ir skaitė. Jurgis pastebėjo Kalnėno žvilgsnį.

— Paskaitėlė labai įdomia atvežė, labai įdomia. Tokių pas mus dar nebuvo. Mes jau kalbėjome apie ją. Tik žinote, ne visi supranta tokių paskaitų reikšmę. Dar yra tokių, atsispaus, inteligentų, kurie kalba, esą, valstiečiai politika nesidomi. Girdi, nuobodūs dalykas. Nacionalistai, anot jų, istorinis reikalas. Girdi, kur tie nacionalistai dabar, vien vardas beliko. Po karo vienas kitas apie Kapčiūnus pasipainiodavo. Seniai jų nebėra, — išrodė Jurgis vienu atsikvėpimu, skubėdamas ir rydamas žodžių galūnes. Jonas išdėmėjo: Jurgis kalba nežiūrėdamas į akis, lyg išsigandęs.

Kalnėnui įėjus, sekretorius pakėlė galvą nuo knygos ir džiaugsmingai išskėtė rankas. Juodu senokai buvo besimėtę.

— Iš pat ankštus ryto prie knygos?

— Reikia, broliu. Neakivaizdininkas aš dabar, nemanyk. Atsimeni, dar kalėjime svajojome apie mokslą, a? Štai kada teko rimtai pradėti.

Besikalbant nepastebimai prabėgo laikas. Reikėjo eiti. Sekretorius palydėjo Joną iki pat kultūros namų, nes ir pats norėjo pasiklausyti paskaitos. Kai einant Kalnėnas priminė Jurgį, sekretoriui pasakė:

— Tas senas mokytojas man iki šiol neišsprendžiama mįslė. Vaziuoja tarybinį patrijotą, skambiu frazių pilnos kišenės, nors riekščiūnais semk, o darbe paskutinis. Mokinių pažangumas žemas, netgi priešišku nuotauku pasitaiko...

Jonas susimąstė.

— Štai kaip, sakai... Gal visa tai sąmoningai, nepagalvojai?

— Kažin, seno raugo tai, žinoma, užtenka, bet kad sąmoningai tai vargu...

Prie didžiulio aukšto langais pastato jau rinkosi kolūkiečiai. Jonas įėjus akimis apmetė salę — Valerijos nebuvo, ir tik vėliau, kai paskaita jau buvo įprasta, ji, alkūnėmis skverbdamasi per sausakimšai prigužėjusią salę, atėjo prie scenos. Jai iš paskos spraudėsi įraudęs Jurgis.

Mūsų tėvų didžiausias rūpestis yra tinkamai išauklėti savo vaikus. Tačiau kasdieniniame gyvenime dažnai esti taip, kad tas auklėjimas vienpusiškai tevykdomas. Vaiko biologinis-fizinis išsivystymas statomas pirmoje eilėje, visiškai nepaisant jo psichinės - dvasinės struktūros. Jeigu vaikas sotus, sveikas ir linksmas, manoma, kad jau viskas tvarkoje. Dažnai užmiršama, kad vaikas yra žmogiškoji būtybė, turinti ne tik kūną, bet ir sielą, kuri yra net mūsų kūniškosios gyvybės ir sveikatos šaltinis. Dvasia turi vladyti kūną, o ne kūnas dvasią. Todėl kai tėsirūpinama vien kūno gerove, ir priėmama perversijos žmogiškoje asmenybėje, kuomet kūnas ir jo aistros užvaldo dvasią, padarydamos iš žmogaus vergą, tarnaujantį ne Dievo garbei ir žmonių gerovei, bet vien tik savo žemiems polinkiams.

„Maži vaikai — maži vargai, dideli vaikai — dideli vargai“ — dažnai kartojta tėvai. Čia ir yra toji „didelio vargo“ silpnoji pusė, kad tėvai yra pratę rūpintis vien tik savo vaikų kūnu, o prieš beiškiliančias jaunuolių dvasines problemas jie nuleidžia rankas, pavaidindami tai „dideliais vargais“, su kuriais kovoti dažnai paliekami beuoga vaikai vieni be jokio vadovo ar patarėjo.

Todėl čia ir noriu duoti mūsų tėvams keletą sugestijų, kaip elgtis su paauklėjusiais jaunuoliais tarp 13-19 metų amžiaus.

Siam laikotarpiu jaunuolis jau suaugęs, brendimo laikotarpis, todėl is ar ji esti nepaprastai jautrus visam išoriniam pasauliui. Jie jautriai reaguoją į visus įvykius vykstančius jų aplinkoje, bet ypatingo jautrumo parodo žmonėms, jų elgesiui, jų kalbai, jų džiaugsmams ir skausmams. Kiekvienas sakomas žodis jų adresu veria jiems širdį. Gerai žodis darys gera, blogas — bloga. Gera aplinka veiks teigiamai, bloga — neigiamai. Todėl pagrindinis tėvų rūpestis turėtų būti kreiptis vistomet į jaunuolių su meile, parodant jiems didžiulią supratimą ir užuojautą. Fizinis prievartas vartojimas čia būtų didžiausia klaida. Žiaurus elgesys su savo vaikais padarys juos brutaliais. Čia reikia taktiko ir kantrumo.

Štai ko turėtų vengti tėvai savo jaunuolių atžvių:

1. Neperdėti niekuomet kalbant apie mokykloje gaunamus pažymius. Kiekvienas pasityčiojimas ir pasijuokimas būtų nevietoje. Visuomet stengtis įvertinti jaunuolio-ės dedamas pastangas moksle, nes mes nežinome jų gabumų laipsnio.

2. Vengti pikto palyginimo tarp savo vaikų ir jų draugų. „Žiūrėk, tavo draugas Petriukas daug geresnis ir daug geriau mokosi!“ — būtų labai įžeidžiantis ir suniekinantis.

3. Nėklausiti nuolatos, kur ir kaip jūsų sūnus ar dukterė praleido laiką. Jie patys pasipasakos, nes to amžiaus jaunuoliai yra atvirai ir ieško širdies draugo. Laimė, kai taji širdies draugą gali rasti tėvų asmenyje.

4. Niekuomet negedinti savo vaikų jų draugų akivaizdoje. Tai, kas mums atrodo nereikšminga, jiems gali padaryti daug žalos — gali įgauti menkavertiskumo jausmą.

5. Vykdykite patys tai, ko mokote savo vaikus. Slėpimasis čia

TĖVAI IR VAIKAI

rys juos brutaliais. Čia reikia taktiko ir kantrumo.

Štai ko turėtų vengti tėvai savo jaunuolių atžvių:

1. Neperdėti niekuomet kalbant apie mokykloje gaunamus pažymius. Kiekvienas pasityčiojimas ir pasijuokimas būtų nevietoje. Visuomet stengtis įvertinti jaunuolio-ės dedamas pastangas moksle, nes mes nežinome jų gabumų laipsnio.

2. Vengti pikto palyginimo tarp savo vaikų ir jų draugų. „Žiūrėk, tavo draugas Petriukas daug geresnis ir daug geriau mokosi!“ — būtų labai įžeidžiantis ir suniekinantis.

3. Nėklausiti nuolatos, kur ir kaip jūsų sūnus ar dukterė praleido laiką. Jie patys pasipasakos, nes to amžiaus jaunuoliai yra atvirai ir ieško širdies draugo. Laimė, kai taji širdies draugą gali rasti tėvų asmenyje.

4. Niekuomet negedinti savo vaikų jų draugų akivaizdoje. Tai, kas mums atrodo nereikšminga, jiems gali padaryti daug žalos — gali įgauti menkavertiskumo jausmą.

5. Vykdykite patys tai, ko mokote savo vaikus. Slėpimasis čia

grindinius LTSR tarybinius laikraščius. LTSR Politinių ir Mokslinečių Žinių skleidimo draugijos pirmininkas Matulis taip pat pasirodė uolus. Jo vadovaujama draugija paruošė virš 3.000 paskaitų, tačiau „jų jokių būdu negalima laikyti patenkinamomis“. Jų kokybė esanti visai prasta. „Paskaitų tematika yra siaura. Maža pilnavertė paskaitų skalitoma apie tarptautinę padėtį, apie penktąjį penkmečio uždukius uoliausiu maskolbėrnių. Girnidi, visai teisingai buvo kaltinama Vilniaus, Kauno, Šiaulių kompartijos komitetai dėl lietuviškosios inteligentijos tinkamo nepaauklėjimo: „kad jie nepadedą inteligentiją įvaldyti markštinę - lenininę teoriją“. Apleistas darbas esąs ir kaimiškiosiose rajonuose, kaip Varianuose, Lazdiuose, Simne ir kitur. „Kaikurių partinės organizacijos idėjinį darbą darba be reikiamo užaštrinimo prieš buržuazinio nacionalizmo liekanas, silpnai demaskuoja reakcinę buržuazinę ideologijos esmę, supuvusią buržuazinę kultūrą, nepakankamai demaskuoja kosmopolitizmą, kaip amerikinių angliškųjų karo kurstytojų ideologiją, nepakankamai propaguoja inteligentijos tarpe socialinio internacionalizmo idėjas“. Diskusijose pragydo kitas „aktyvistas“ drg. Sarmaitis, rašęs, jog „svarbų vaidmenį šiam auklėjimo darbe vaidina lietuvių tautos istorijos, kultūrinio palikimo, revoliucinio liaudies judimo klausimų teisingas nušvietimas...“ Esą, blogiausia, „kad iki šioliai Partijos istorijos Institutas Vilniuje nepaurošė apibendrinančio veikalo apie Lietuvos Komunistų partijos istoriją“. Ir Sarmaitis puolė pa-

tyti juos brutaliais. Čia reikia taktiko ir kantrumo.

Štai ko turėtų vengti tėvai savo jaunuolių atžvių:

1. Neperdėti niekuomet kalbant apie mokykloje gaunamus pažymius. Kiekvienas pasityčiojimas ir pasijuokimas būtų nevietoje. Visuomet stengtis įvertinti jaunuolio-ės dedamas pastangas moksle, nes mes nežinome jų gabumų laipsnio.

2. Vengti pikto palyginimo tarp savo vaikų ir jų draugų. „Žiūrėk, tavo draugas Petriukas daug geresnis ir daug geriau mokosi!“ — būtų labai įžeidžiantis ir suniekinantis.

3. Nėklausiti nuolatos, kur ir kaip jūsų sūnus ar dukterė praleido laiką. Jie patys pasipasakos, nes to amžiaus jaunuoliai yra atvirai ir ieško širdies draugo. Laimė, kai taji širdies draugą gali rasti tėvų asmenyje.

4. Niekuomet negedinti savo vaikų jų draugų akivaizdoje. Tai, kas mums atrodo nereikšminga, jiems gali padaryti daug žalos — gali įgauti menkavertiskumo jausmą.

5. Vykdykite patys tai, ko mokote savo vaikus. Slėpimasis čia

grindinius LTSR tarybinius laikraščius. LTSR Politinių ir Mokslinečių Žinių skleidimo draugijos pirmininkas Matulis taip pat pasirodė uolus. Jo vadovaujama draugija paruošė virš 3.000 paskaitų, tačiau „jų jokių būdu negalima laikyti patenkinamomis“. Jų kokybė esanti visai prasta. „Paskaitų tematika yra siaura. Maža pilnavertė paskaitų skalitoma apie tarptautinę padėtį, apie penktąjį penkmečio uždukius uoliausiu maskolbėrnių. Girnidi, visai teisingai buvo kaltinama Vilniaus, Kauno, Šiaulių kompartijos komitetai dėl lietuviškosios inteligentijos tinkamo nepaauklėjimo: „kad jie nepadedą inteligentiją įvaldyti markštinę - lenininę teoriją“. Apleistas darbas esąs ir kaimiškiosiose rajonuose, kaip Varianuose, Lazdiuose, Simne ir kitur. „Kaikurių partinės organizacijos idėjinį darbą darba be reikiamo užaštrinimo prieš buržuazinio nacionalizmo liekanas, silpnai demaskuoja reakcinę buržuazinę ideologijos esmę, supuvusią buržuazinę kultūrą, nepakankamai demaskuoja kosmopolitizmą, kaip amerikinių angliškųjų karo kurstytojų ideologiją, nepakankamai propaguoja inteligentijos tarpe socialinio internacionalizmo idėjas“. Diskusijose pragydo kitas „aktyvistas“ drg. Sarmaitis, rašęs, jog „svarbų vaidmenį šiam auklėjimo darbe vaidina lietuvių tautos istorijos, kultūrinio palikimo, revoliucinio liaudies judimo klausimų teisingas nušvietimas...“ Esą, blogiausia, „kad iki šioliai Partijos istorijos Institutas Vilniuje nepaurošė apibendrinančio veikalo apie Lietuvos Komunistų partijos istoriją“. Ir Sarmaitis puolė pa-

tyti juos brutaliais. Čia reikia taktiko ir kantrumo.

Štai ko turėtų vengti tėvai savo jaunuolių atžvių:

1. Neperdėti niekuomet kalbant apie mokykloje gaunamus pažymius. Kiekvienas pasityčiojimas ir pasijuokimas būtų nevietoje. Visuomet stengtis įvertinti jaunuolio-ės dedamas pastangas moksle, nes mes nežinome jų gabumų laipsnio.

2. Vengti pikto palyginimo tarp savo vaikų ir jų draugų. „Žiūrėk, tavo draugas Petriukas daug geresnis ir daug geriau mokosi!“ — būtų labai įžeidžiantis ir suniekinantis.

3. Nėklausiti nuolatos, kur ir kaip jūsų sūnus ar dukterė praleido laiką. Jie patys pasipasakos, nes to amžiaus jaunuoliai yra atvirai ir ieško širdies draugo. Laimė, kai taji širdies draugą gali rasti tėvų asmenyje.

4. Niekuomet negedinti savo vaikų jų draugų akivaizdoje. Tai, kas mums atrodo nereikšminga, jiems gali padaryti daug žalos — gali įgauti menkavertiskumo jausmą.

5. Vykdykite patys tai, ko mokote savo vaikus. Slėpimasis čia

grindinius LTSR tarybinius laikraščius. LTSR Politinių ir Mokslinečių Žinių skleidimo draugijos pirmininkas Matulis taip pat pasirodė uolus. Jo vadovaujama draugija paruošė virš 3.000 paskaitų, tačiau „jų jokių būdu negalima laikyti patenkinamomis“. Jų kokybė esanti visai prasta. „Paskaitų tematika yra siaura. Maža pilnavertė paskaitų skalitoma apie tarptautinę padėtį, apie penktąjį penkmečio uždukius uoliausiu maskolbėrnių. Girnidi, visai teisingai buvo kaltinama Vilniaus, Kauno, Šiaulių kompartijos komitetai dėl lietuviškosios inteligentijos tinkamo nepaauklėjimo: „kad jie nepadedą inteligentiją įvaldyti markštinę - lenininę teoriją“. Apleistas darbas esąs ir kaimiškiosiose rajonuose, kaip Varianuose, Lazdiuose, Simne ir kitur. „Kaikurių partinės organizacijos idėjinį darbą darba be reikiamo užaštrinimo prieš buržuazinio nacionalizmo liekanas, silpnai demaskuoja reakcinę buržuazinę ideologijos esmę, supuvusią buržuazinę kultūrą, nepakankamai demaskuoja kosmopolitizmą, kaip amerikinių angliškųjų karo kurstytojų ideologiją, nepakankamai propaguoja inteligentijos tarpe socialinio internacionalizmo idėjas“. Diskusijose pragydo kitas „aktyvistas“ drg. Sarmaitis, rašęs, jog „svarbų vaidmenį šiam auklėjimo darbe vaidina lietuvių tautos istorijos, kultūrinio palikimo, revoliucinio liaudies judimo klausimų teisingas nušvietimas...“ Esą, blogiausia, „kad iki šioliai Partijos istorijos Institutas Vilniuje nepaurošė apibendrinančio veikalo apie Lietuvos Komunistų partijos istoriją“. Ir Sarmaitis puolė pa-

tyti juos brutaliais. Čia reikia taktiko ir kantrumo.

Štai ko turėtų vengti tėvai savo jaunuolių atžvių:

1. Neperdėti niekuomet kalbant apie mokykloje gaunamus pažymius. Kiekvienas pasityčiojimas ir pasijuokimas būtų nevietoje. Visuomet stengtis įvertinti jaunuolio-ės dedamas pastangas moksle, nes mes nežinome jų gabumų laipsnio.

2. Vengti pikto palyginimo tarp savo vaikų ir jų draugų. „Žiūrėk, tavo draugas Petriukas daug geresnis ir daug geriau mokosi!“ — būtų labai įžeidžiantis ir suniekinantis.

3. Nėklausiti nuolatos, kur ir kaip jūsų sūnus ar dukterė praleido laiką. Jie patys pasipasakos, nes to amžiaus jaunuoliai yra atvirai ir ieško širdies draugo. Laimė, kai taji širdies draugą gali rasti tėvų asmenyje.

4. Niekuomet negedinti savo vaikų jų draugų akivaizdoje. Tai, kas mums atrodo nereikšminga, jiems gali padaryti daug žalos — gali įgauti menkavertiskumo jausmą.

5. Vykdykite patys tai, ko mokote savo vaikus. Slėpimasis čia

grindinius LTSR tarybinius laikraščius. LTSR Politinių ir Mokslinečių Žinių skleidimo draugijos pirmininkas Matulis taip pat pasirodė uolus. Jo vadovaujama draugija paruošė virš 3.000 paskaitų, tačiau „jų jokių būdu negalima laikyti patenkinamomis“. Jų kokybė esanti visai prasta. „Paskaitų tematika yra siaura. Maža pilnavertė paskaitų skalitoma apie tarptautinę padėtį, apie penktąjį penkmečio uždukius uoliausiu maskolbėrnių. Girnidi, visai teisingai buvo kaltinama Vilniaus, Kauno, Šiaulių kompartijos komitetai dėl lietuviškosios inteligentijos tinkamo nepaauklėjimo: „kad jie nepadedą inteligentiją įvaldyti markštinę - lenininę teoriją“. Apleistas darbas esąs ir kaimiškiosiose rajonuose, kaip Varianuose, Lazdiuose, Simne ir kitur. „Kaikurių partinės organizacijos idėjinį darbą darba be reikiamo užaštrinimo prieš buržuazinio nacionalizmo liekanas, silpnai demaskuoja reakcinę buržuazinę ideologijos esmę, supuvusią buržuazinę kultūrą, nepakankamai demaskuoja kosmopolitizmą, kaip amerikinių angliškųjų karo kurstytojų ideologiją, nepakankamai propaguoja inteligentijos tarpe socialinio internacionalizmo idėjas“. Diskusijose pragydo kitas „aktyvistas“ drg. Sarmaitis, rašęs, jog „svarbų vaidmenį šiam auklėjimo darbe vaidina lietuvių tautos istorijos, kultūrinio palikimo, revoliucinio liaudies judimo klausimų teisingas nušvietimas...“ Esą, blogiausia, „kad iki šioliai Partijos istorijos Institutas Vilniuje nepaurošė apibendrinančio veikalo apie Lietuvos Komunistų partijos istoriją“. Ir Sarmaitis puolė pa-

tyti juos brutaliais. Čia reikia taktiko ir kantrumo.

Štai ko turėtų vengti tėvai savo jaunuolių atžvių:

1. Neperdėti niekuomet kalbant apie mokykloje gaunamus pažymius. Kiekvienas pasityčiojimas ir pasijuokimas būtų nevietoje. Visuomet stengtis įvertinti jaunuolio-ės dedamas pastangas moksle, nes mes nežinome jų gabumų laipsnio.

2. Vengti pikto palyginimo tarp savo vaikų ir jų draugų. „Žiūrėk, tavo draugas Petriukas daug geresnis ir daug geriau mokosi!“ — būtų labai įžeidžiantis ir suniekinantis.

3. Nėklausiti nuolatos, kur ir kaip jūsų sūnus ar dukterė praleido laiką. Jie patys pasipasakos, nes to amžiaus jaunuoliai yra atvirai ir ieško širdies draugo. Laimė, kai taji širdies draugą gali rasti tėvų asmenyje.

4. Niekuomet negedinti savo vaikų jų draugų akivaizdoje. Tai, kas mums atrodo nereikšminga, jiems gali padaryti daug žalos — gali įgauti menkavertiskumo jausmą.

5. Vykdykite patys tai, ko mokote savo vaikus. Slėpimasis čia

grindinius LTSR tarybinius laikraščius. LTSR Politinių ir Mokslinečių Žinių skleidimo draugijos pirmininkas Matulis taip pat pasirodė uolus. Jo vadovaujama draugija paruošė virš 3.000 paskaitų, tačiau „jų jokių būdu negalima laikyti patenkinamomis“. Jų kokybė esanti visai prasta. „Paskaitų tematika yra siaura. Maža pilnavertė paskaitų skalitoma apie tarptautinę padėtį, apie penktąjį penkmečio uždukius uoliausiu maskolbėrnių. Girnidi, visai teisingai buvo kaltinama Vilniaus, Kauno, Šiaulių kompartijos komitetai dėl lietuviškosios inteligentijos tinkamo nepaauklėjimo: „kad jie nepadedą inteligentiją įvaldyti markštinę - lenininę teoriją“. Apleistas darbas esąs ir kaimiškiosiose rajonuose, kaip Varianuose, Lazdiuose, Simne ir kitur. „Kaikurių partinės organizacijos idėjinį darbą darba be reikiamo užaštrinimo prieš buržuazinio nacionalizmo liekanas, silpnai demaskuoja reakcinę buržuazinę ideologijos esmę, supuvusią buržuazinę kultūrą, nepakankamai demaskuoja kosmopolitizmą, kaip amerikinių angliškųjų karo kurstytojų ideologiją, nepakankamai propaguoja inteligentijos tarpe socialinio internacionalizmo idėjas“. Diskusijose pragydo kitas „aktyvistas“ drg. Sarmaitis, rašęs, jog „svarbų vaidmenį šiam auklėjimo darbe vaidina lietuvių tautos istorijos, kultūrinio palikimo, revoliucinio liaudies judimo klausimų teisingas nušvietimas...“ Esą, blogiausia, „kad iki šioliai Partijos istorijos Institutas Vilniuje nepaurošė apibendrinančio veikalo apie Lietuvos Komunistų partijos istoriją“. Ir Sarmaitis puolė pa-

tyti juos brutaliais. Čia reikia taktiko ir kantrumo.

Štai ko turėtų vengti tėvai savo jaunuolių atžvių:

1. Neperdėti niekuomet kalbant apie mokykloje gaunamus pažymius. Kiekvienas pasityčiojimas ir pasijuokimas būtų nevietoje. Visuomet stengtis įvertinti jaunuolio-ės dedamas pastangas moksle, nes mes nežinome jų gabumų laipsnio.

2. Vengti pikto palyginimo tarp savo vaikų ir jų draugų. „Žiūrėk, tavo draugas Petriukas daug geresnis ir daug geriau mokosi!“ — būtų labai įžeidžiantis ir suniekinantis.

3. Nėklausiti nuolatos, kur ir kaip jūsų sūnus ar dukterė praleido laiką. Jie patys pasipasakos, nes to amžiaus jaunuoliai yra atvirai ir ieško širdies draugo. Laimė, kai taji širdies draugą gali rasti tėvų asmenyje.

4. Niekuomet negedinti savo vaikų jų draugų akivaizdoje. Tai, kas mums atrodo nereikšminga, jiems gali padaryti daug žalos — gali įgauti menkavertiskumo jausmą.

5. Vykdykite patys tai, ko mokote savo vaikus. Slėpimasis čia

grindinius LTSR tarybinius laikraščius. LTSR Politinių ir Mokslinečių Žinių skleidimo draugijos pirmininkas Matulis taip pat pasirodė uolus. Jo vadovaujama draugija paruošė virš 3.000 paskaitų, tačiau „jų jokių būdu negalima laikyti patenkinamomis“. Jų kokybė esanti visai prasta. „Paskaitų tematika yra siaura. Maža pilnavertė paskaitų skalitoma apie tarptautinę padėtį, apie penktąjį penkmečio uždukius uoliausiu maskolbėrnių. Girnidi, visai teisingai buvo kaltinama Vilniaus, Kauno, Šiaulių kompartijos komitetai dėl lietuviškosios inteligentijos tinkamo nepaauklėjimo: „kad jie nepadedą inteligentiją įvaldyti markštinę - lenininę teoriją“. Apleistas darbas esąs ir kaimiškiosiose rajonuose, kaip Varianuose, Lazdiuose, Simne ir kitur. „Kaikurių partinės organizacijos idėjinį darbą darba be reikiamo užaštrinimo prieš buržuazinio nacionalizmo liekanas, silpnai demaskuoja reakcinę buržuazinę ideologijos esmę, supuvusią buržuazinę kultūrą, nepakankamai demaskuoja kosmopolitizmą, kaip amerikinių angliškųjų karo kurstytojų ideologiją, nepakankamai propaguoja inteligentijos tarpe socialinio internacionalizmo idėjas“. Diskusijose pragydo kitas „aktyvistas“ drg. Sarmaitis, rašęs, jog „svarbų vaidmenį šiam auklėjimo darbe vaidina lietuvių tautos istorijos, kultūrinio palikimo, revoliucinio liaudies judimo klausimų teisingas nušvietimas...“ Esą, blogiausia, „kad iki šioliai Partijos istorijos Institutas Vilniuje nepaurošė apibendrinančio veikalo apie Lietuvos Komunistų partijos istoriją“. Ir Sarmaitis puolė pa-

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes.

RIURAI:

863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

PARDUODANT ar PERKANT namą mielai Jums patarnaus žemiau pasiskelbę Jūsų tautiečiai:

VACYS VASILIAUSKAS
skambinkite telefonu: OL. 7525

PARDUODAMA:

High Park—Bloor, 8 kambarių mūrinis, 2 augstų namas, įmontuoti garažai, įmontuoti \$13.900.
Geoffrey—Roncesvalles, 7 did. kamb. atskiras mūrinis namas, kiemas ir garažas, įmontuoti \$5.500. Kaina \$15.500.
High Park—Bloor, 8 did. kamb. gero mūro, nepereinami kambariai, alyva apšildomas, įmontuoti \$4.500. Kaina \$15.000.
High Park—Bloor, 8 did. kambariai, 2 augstų mūrinis, privatus įvažiavimas ir garažas, įmontuoti \$6.000. Kaina \$16.500.
Wright—Roncesvalles, 7 did. kamb. atskiras mūrinis, 2 augstų, garažai, įmontuoti \$5.000. Kaina \$15.900.
Bloor—Ossington, 6 kamb. atskiras, alyva, apšildomas, 2 garažai, įmontuoti \$3.500. Kaina \$10.350.

Indian Rd.—Indian Trail, 15 kamb. atskiras mūrinis, vandeniui alyva apšildomas, 3 virtuvės, 2 vonios, geras namas, įmontuoti \$8.000. Kaina \$22.900. Viena atvira skola.
Havelock—College, 10 did. kamb. atskiras gero mūro, vandeniui alyva apšildomas, 2 virtuvės, garažai, privatus įvažiavimas, įmontuoti \$6.000. Kaina \$18.900. Viena atvira skola.
College—Bathurst, 9 did. kamb. mūrinis, švarus namas, 2 virtuvės, 2 vonios, alyva apšildomas, 2 garažai, įmontuoti \$55.000. Kaina \$16.500. Viena atvira skola.
High Park Ave. prie Bloor, 14 didelių kambarių mūrinis atskiras namas, vandeniui alyva apšildomas, 3 virtuvės, 2 vonios, labai didelis kiemas ir mūrinis garažas, įmontuoti \$9.000. Kaina \$23.000.

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informaciją apie parduodamus namus, paskolas, biznesius ir tt.
863 BLOOR STREET WEST



Kanadoje didžiausia nuosavybių pardavimo įstaiga.

SAUGU — PATIKIMA

Pirkdami ir parduodami pasitarkite su mūsų ekspertais. Mes turime šimtus įvairiausių namų. Taip pat duodame paskolas.

\$11.500. Ossington — Dundas, 6 k. namas, didelė virtuvė, gražiai dekoruotas, vieta garažui, įmontuoti tik \$3.000.
\$11.000. Ossington — Davenport, 6 k. 2 žaigstų mūrinis namas, patogus susisiekimas, geras rajonas, mažas įmokėjimas.
\$11.000. Ossington — Davenport, mūrinis, atskiras, 6 kambarių namas, kietmedžio grindys, geras stovyje, įmontuoti apie \$3.500.
\$16.000. Lansdowne — Dundas, 8 k., atskiras mūrinis namas, kietmedžio grindys, garažas, geras stovyje, nedidelis įmokėjimas.
\$17.600. Bloor — Roxton Rd., atskiras mūrinis namas, šilto vandens — alyvos šildymas, kietmedžio grindys, patogus išnuomavimui, arti tramvajų susisiekimo, mažas įmokėjimas.
\$26.000. Bloor — Roxton Rd., atskiras naujas, tik baigiamas statyti 10 kambarių mūrinis namas, puikus vidaus įrengimas, vandeniui alyva apšildomas, labai patogi išnuomavimo vietoje.

\$17.500. High Park—Bloor, atskiras mūrinis namas, 9 kamb. ir virtuvė, vandens anglių šildymas, garažas, \$6.000 įmontuoti. Namas be morganų.
\$17.900. Oakmount—St. Clair, 8 k. ir 2 virtuvių mūrinis namas, vandens ir alyvos šildymas, bendras įvažiavimas. Labai gražioje vietoje. Šiek tiek augstesnis įmokėjimas.
\$18.900. Bloor — Jane, 6 didelių kamb. mūrinis atskiras namas. Moderni virtuvė ir plytelė 4 dalių vonia, karšto vandens alyva šildymas, plytų garažas, graži aplinka.
\$21.000. Parkdale — Sunnyside, duplexas, 11 didelių kambarių, 2 verandos, 2 alyvos šildymo krosnys. Gražus geltonų plytų namas.
\$27.000. Indian Rd. — Bloor, didingas, 12 kamb. namas su baldais. Dvigubas garažas, privatus įvažiavimas, 3 virtuvės rūšys. Pajamų apie \$4.000 metams plus 3 k. butas šeimininkui.
\$13.900. Dufferin — Dundas, plytinis, atskiras, 8 kamb. namas ir garažas. \$4.000 įmontuoti.

\$8.500. Bloor — Shaw St. 6 kamb. mūrinis namas, garažas.
\$10.500. Dundas—Rusholme, atskiras, atskiras, 10 kambarių namas, alyva šildomas namas, geras stovyje.
\$15.000. Bloor — Indian Rd., mūrinis, atskiras, 10 kambarių namas, garažas. Vandeniui šildomas, 3 virtuvės. Savininkas nori greit parduoti.
\$15.200. Bloor — Indian Rd., 8 kambarių mūrinis namas, alyva šildomas, dvigubas garažas.
\$16.000. Dundas — Crawford, 8 didelių kambarių, namas labai geras stovyje, garažas.
\$17.300. Bloor — Indian Rd., 8 k., mūrinis, atskiras namas, vandeniui alyva šildomas. Dvi modern. virtuvės. Dvigubas garažas.
\$17.700. High Park — Septynių k., moderniai įrengtas, atskiras namas, garažas.

SKAMBINKITE:

A. Kiršonis
OL. 7511

V. Morkis
KE. 0415

B. Sergautis
KE. 0415

1460 Dundas St. West (prie Dufferin), Toronto

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE LIMITED REALTORS

PARDUODAMI NAMAI, BIZNIAI

\$14.700. Dundas g-vė, lietuvių rajone. Namai su dviem tuščiomis krautuvėmis ir 5 naujai atremontuoti kambariai. Alyva šildomas. Įmontuoti apie \$5.000.
\$8.000. Įmontuoti. Kampinis namas su maisto krautuve ir du šaltiniai pastatai — krautuvės. Dundas g-vė lietuvių rajone. Dideli 9 kambariai. 2 modernios virtuvės. Vandeniui alyva šildomas. Mėnesinės pajamos apie \$500. Tinkama vieta restoranui arba kitos rūšies biznui.
\$19.000. Roncesvalles g-vė. 10 k. ir krautuvė. 2 virtuvės, atskiras įvažiavimas. Vandeniui alyva šildomas.
\$8.000. Įmontuoti, prie Sunnyside, gražioje ir ramioje gatvėje, susisiekimas į visas puses. 5 butai — 24 kambariai. Atskiri įėjimai. 11 kambarių naujai atremontuoti. 5 kamb. reikalingi pagrindinio remonto. Mėnesinės pajamos apie \$1.000. Anglų smukas skubiai nori parduoti.
\$5.500. Įmontuoti. Visa kaina \$23.000. Už tripleksą iš 13 k. išilginiai koridoriai. Prie High Parko. 3 virtuvės. Vandeniui šild. (blower). Garažas. Namai atskiras, kampinis.
\$3.000. Įmontuoti. Miesto centre. Visa kaina \$12.500. Mūrinis namas. 9 kambariai dviejuose aukštuose. Naujas apšildymas. Garažai galimybės.
Be šių pavyzdžių turime įvairio kaimo namų, krautuvų, valgyklų, garolimo stočių. Skambinkit

J. KASKELIS

Telef. EM. 8-2646; EM. 8-2647
575 Queen St. W. (prie Bathurst)

NAUJI NAMŲ PASIŪLYMAI

SKAMBINKIT

Jonui Matulioniui

tel. ist. OL. 7525
namų tel. LA. 0248.

863 BLOOR STREET WEST
(netoli Ossington g.)

1. \$8.000 grynais, \$24.000 pilna kaina. 7 kambariai ne mūriniam namui. 2 virtuvės. Šildymas moderniškas. Didelis sklypas — galima pastatyti dar kitą namą. Skolų nėra. Ossington gatvė netoli Dundas.
2. \$4.000 grynais, \$17.900 pilna kaina. 10 kambarių — 2 augstai, 3 virtuvės, 2 vonios. Vanduo ir alyva šildymui. Dvigubas garažas. Visi baldai eina kartu. Dufferin—Dunpont rajone.
3. \$4.000 grynais, \$12.800 pilna kaina. 6 kambariai su visais kitais namui reikalingais priedais. Perth gatvė netoli Wallace.
4. \$1.500 grynais, \$10.500 pilna kaina. 10 kambarių. 2 virtuvės su 2 voniomis. Verto susidomėti šiuo pigiu namu. Clinton — Bloor rajone.
5. \$5.000 grynais, \$12.800 pilna kaina. 7 kambariai, šviesūs, dideli. Moderniškas alyva šildymas. 2 augstai. Didelis kiemelis. Mūrinis tik frontas. Crawford g. virš Blooro.
6. \$3.500 grynais, \$11.000 pilna kaina. 8 kambariai. Mūrinis tik frontas. 2 virtuvės. Garažai vieta yra. Carr gatvė netoli Bathurst ir Queen.
7. \$7.000 grynais, \$20.000 pilna kaina. 9 kambariai. 2 virtuvės. Alyva ir vandeniui šildomas. Dvigubas garažas. Namai atskiras, mūrinis. Virtuvė ir vonia labai geras stovyje. St. Clair ir Dufferin kampe. Skolų nėra.
8. \$5.000 grynais, \$17.500 pilna kaina. 9 kambariai geras namas. Viskas yra tik nėra garažo. Netoli St. Clair—Hilton gatvė.
9. \$12.000 grynais, \$26.800 pilna kaina. 12 didelių kambarių, 3 virtuvės. Didelis sklypas su nuosavu įvažiavimu. Atskiras, mūrinis, gražus namas. Su baldais — 4 krosnelės, 2 šaldytuvai ir visa kita. High Park rajone — Indian Rd. netoli Howard Pr. Rd.

Parduodami namai visose miesto dalyse.

Turime didelį namų pasirinkimą tarp St. Clair—Eglinton — Lansdowne — Mt. Pleasant, nuo \$12.000 iki \$16.000 (pilna kaina), mūriniai, atskiri namai, daugiausia vand. — alyva šildymu su privačiu įvažiavimu ir garažais. Arti prie susisiekimo ir krautuvų, labai geras stovyje.

Taip pat turime naujų namų su žemu įmokėjimu nuo \$2.500 iki \$3.000 šiauriniame Toronte. Mielai Jums parodysiu ir suteiksiu daugiau informaciją

A. TAMULAITIS
Tel. MA. 1177
Namų tel. OR. 2657

A. W. FARLINGER
Real Estate
2000 Yonge St., Toronto

Didelis namų pasirinkimas visuose rajonuose

\$24.000. Annette-Evelyn, 13 kamb., atskiras, mūrinis namas, vandeniui alyvos šildymas, 3 virtuvės ir vonios. Didelis pajamos, lengvas įmokėjimas. Garažas.
\$18.000. Įmontuoti \$4.000, Annette—Dundas, 4 duplexai po 10 kambarių kiekvienas, labai pigūs šildymas, garažai.
\$17.000. Dundas—Roncesvalles, duplexas, 10 kamb., pusiau atskiras, vandens šildymas, 3 garažai.
\$16.000. Dundas—Roncesvalles, 10 kamb., atskiras, mūrinis namas, geras pajamos.
\$15.000. Lisgar—Queen, 9 kamb., pusiau atskiras namas, vieta garažui, geras pajamos.
\$15.000. Bloor—Dundas, pusiau atskiras namas, vandens alyvos šildymas, garažas.
\$15.000. Bloor—Clinton, 9 kamb., atskiras, mūrinis, vand. alyvos šildymas, 2 mūriniai garažai.

J. KARPIS

K. Wiles Real Estate
(Centrinė įstaiga)

1 ST. CLAIR AVE. W.

TORONTO
Tel. KE. 7941, namų tel. LL. 4744

Nerode manęs įstaigoje, malonėkite palikti savo telefono numerį.

Mann & Martel

REALTORS

2336 BLOOR ST. West, prie Windermere. Tel. MU. 8255

Gerei žinoma ir lietuvių išbandyto namų pirkimo-pardavimo įstaiga. Galimas pasirinkimas visuose miesto rajonuose ir įvairiomis kainomis.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

\$11.500. Dufferin — St. Clair, 6 kambarių mūrinis namas, gražūs kambariai, kietmedžio grindys, garažas, įmontuoti apie \$4.000.
\$12.900. Bloor — Lansdowne, 6 kambarių mūrinis namas, dideli ir gražūs kambariai, kietmedžio grindys, geras susisiekimas, garažas, įmontuoti apie \$4.000.
\$14.500. Annette — Indian Rd. 7 kambarių mūrinis namas, nepereinami kambariai. Kietm. grindys, geras susisiekimas, garažas. Įmontuoti apie \$5.000.
\$15.900. High Park rajone. 7 ir saules kambario, atskiras mūrinis namas, vandeniui alyva šildomas, vieta garažui. Įmontuoti apie \$6.000.
\$17.500. Cawon — King, 8 ir saules kambario atskiras mūrinis namas, nepereinami kambariai, vandens šildymas, 3 virtuvės, tualetas rūsyje. Įmontuoti apie \$6.000.
\$19.800. Indian Rd. — Bloor, duplexas iš 13 kambarių, atskiras mūrinis namas, gražūs kambariai, vandens šildymas, kietmedžio grindys, 2 garažai. Įmontuoti apie \$10.000.

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais mielai patarnauja mūsų atstovai

J. TAMULIONIS

Telef. įstaigos MU. 8255, namų telef. OL. 8074

JOHN J. ELLIS

REAL ESTATE

Naujai atidarytas skyrius
383 RONCESVALLES — TEL. LA. 8000

Jūsų pasirinkimui:

OAKWOOD — ST. CLAIR
\$11.000. Įmontuoti \$5.000. Puikūs mūro 5 kambarių namas — bungalow. Trys garažai. Vienas atviras morganas.
EGLINTON — KEELE
\$12.900. Įmontuoti tik \$1.000. Mūrinis, visai atskiras, 7 kambarių namas; kambariai per du augstus. Yra garažas.
GALLEY — RONCESVALLES
\$13.000. Įmontuoti \$4.000. Mūrinis, 6 kambarių namas; nepereinami kambariai, erdvi virtuvė, alyva šildomas. Gražus kiemas, garažas. Rami gatvė, patogus susisiekimas.
OSSINGTON — BLOOR (ramioje gatvėje)
\$13.000. Įmontuoti \$3.500. Mūrinis, 7 kambarių namas, gražiai sutvarkytas viduje, nepereinami kambariai, dvi virtuvės. Geras pirkiny, pagal įdėtą pinigą.
GILMOUR — ST. JONS
\$15.000. Įmontuoti \$5.000. Visai atskiras, 9 kambarių, mūrinis namas; nepereinami kambariai, bet reikalingas remontas. Yra garažas. Įdėjus rūšio šis namas liks daug vertingesnis.
HIGH PARK BLOOR
\$16.500. Įmontuoti \$6.000. Mūrinis, dviejų augstų, 8 didelių kambarių namas. Garažas ir privatus įvažiavimas.
ROSSINGTON — DOVERCOURT (ramioje gatvėje)
\$16.500. Įmontuoti tik \$3.000. Mūrinis, 10 kambarių namas, kambariai erdvūs ir gražiai dekoruoti. Trys virtuvės, daug patogumų šeimininkui, vandeniui apšildomas. Yra dvigubas garažas, gražus kiemas.
ANNETTE
\$18.000. Įmontuoti \$6.000. Mūrinis, visai atskiras, 10 kambarių namas; labai geras iš oro ir vidaus; vandeniui apšildomas. Yra garažas. Prie patogaus susisiekimo.
KENDAL — BLOOR
\$32.000. Įmontuoti \$10.000. Mūrinis, visai atskiras 16 kambarių namas; keturi apartamentai po keturius kambarius, keturios virtuvės ir keturios vonios. Vandeniui alyva apšildomas. Penki garažai. Investacija ir pajamos!
Parūpinamos paskolos padidinti Jūsų įmokėjimą.

R. ŽULYS

383 Roncesvalles. - Telef. LA. 8000 - Buto tel. EM. 3-6711

F. N. PREBBLE

REAL ESTATE

Nuosavybių pirkimo — pardavimo įstaiga

1052A BLOOR ST. W., Toronto

Parduodame ir perkame namus, biznesius visuose miesto rajonuose.

NAMAI—BIZNIAI PARDAVIMUI

Savininkas prašo \$12.500 už 6 kamb. mūrinį namą, Shaw g-vė, į šiaurę nuo Bloor. Skambinkite, mes jums parodysime ir, jei patiks, dorykite pasiūlymą.
\$13.000. Įmontuoti \$4.000, 6 kamb., mūrinis — rock brick — namas, St. Clair — Lansdowne, alyvos šildymas, nepereinami kamb., moderni virtuvė ir vonia, garažas ir šoninis įvažiavimas.
\$14.000. Įmontuoti \$5.000, 8 kamb. duplexas, Dundas — Dufferin rajone, karšto vandens alyvos šildymas, 2 virtuvės ir 2 vonios, svečių — recreation kamb. rūsyje, garažas.
\$14.500. Įmontuoti \$4.500, 8 kamb., mūrinis namas, Bloor—Bathurst rajone, alyvos šildymas, parketas, 3 virtuvės, \$40 pajamų savaitę, 3-jų kamb. butas savininkui arba tuščias namas.
\$14.500. Įmontuoti \$6.000, 8 kamb., mūrinis namas, Bathurst — Dunpont rajone, modernus alyvos šildymas — air condition. Moderni virtuvė.
\$14.500. Įmontuoti \$4.500, 8 kamb., mūrinis namas, High Park rajone, moderni virtuvė, garažas.

Visais nuosavybių pirkimo—pardavimo reikalais kreipkitės į

J. Rukša ir V. Jučas

TEL. OL. 1793, OL. 5176

Namų tel. MU. 0746.

Didžiausias namų pasirinkimas

visuose miesto rajonuose!

Tik paskambinkite kiek Jūs turite įmokėjimui pinigų — mes parodysime Jums namą!

\$11.500. Runnymede-Annette, mūrinis, 6 kamb., didelis kiemas, garažas, labai gerai užlaikytas namas.
\$12.500. Roncesvalles-Dundas, atskiras, mūrinis, 6 kamb., garažas, žemas įmokėjimas.
\$14.500. Ossington (į šiaurę nuo Bloor), gerų plytų, 8 kamb., garažas, žemas įmokėjimas.
\$13.900. Bloor-Pacific, mūrinis, 6 k., aliejum šildomas, garažas. Žemas įmokėjimas.
\$15.000. High Park, prie Roncesvalles, mūrinis, 8 kamb., vieta garažui.
\$16.800. High Park rajone, labai gerų plytų, atskiras, 8 kamb. ir 2-jų saules kambarių, vandeniui šildomas, 2 garažai.
\$19.500. Roncesvalles-Wright, mūrinis, atskiras, 10 kamb., vandeniui šildomas, 3 virtuvės.
\$19.800. St. Clair-Oakwood, mūrinis, atskiras, 11 kamb., vandeniui šildomas, garažas.

Didelis pasirinkimas didesnių namų.

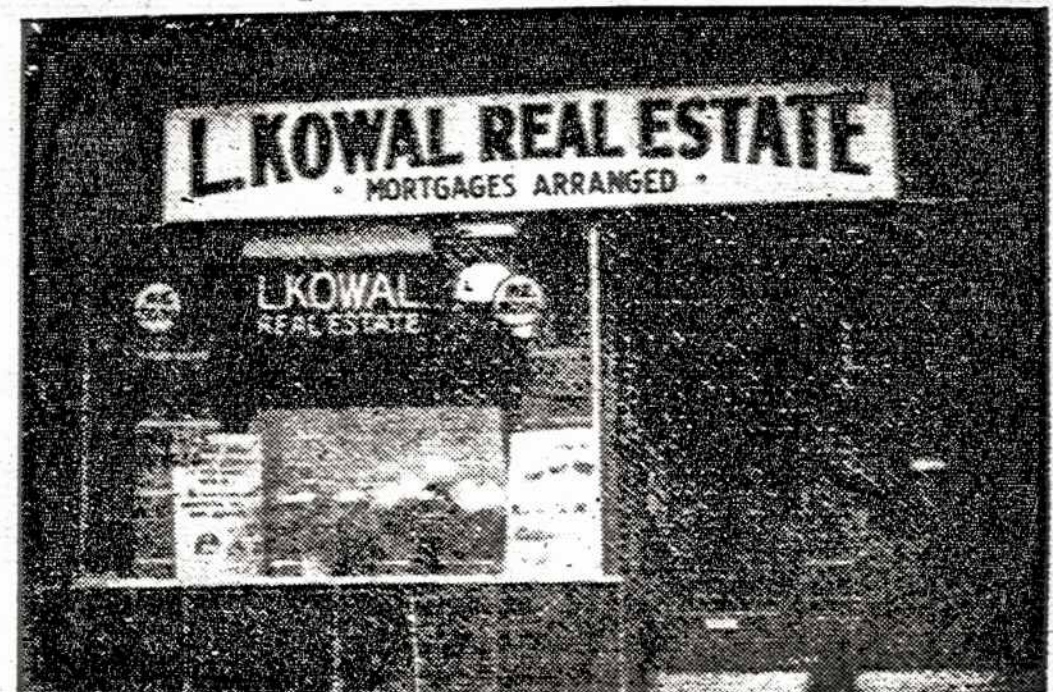
Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais kreipkitės į

S. KUZMAS

1675 Bloor St. W. Tel. KE. 7941

po darbo LA. 1250

K. WILES REAL ESTATE



MES PARDUODAME NAMUS, BIZNISIUS, ŽEMES IR HOTELIUS

\$10.000. 7 kamb. namas. Symington gatvė, garažas, įmontuoti \$3.000.
\$24.000. Indian Rd. — Bloor St. rajone, 12 kamb. ir puikus svečių kambarius su baru, atskiras mūrinis namas, vandeniui alyva šildomas, 2 modernios virtuvės, 2 garažai, namas naujai dekoruotas. Įmontuoti apie \$10.000.
\$15.300. 9 kamb., Brunswick — College rajone, vandeniui alyva šildomas, 2 vonios ir 2 virtuvės, įmontuoti \$6.000.
\$20.000. Indian Rd. — Roncesvalles, 10 kamb., atskiras mūrinis namas, 2 modern. virtuvės, vandeniui šildomas, su garažu. Įmontuoti \$9.000.

Klauskite: V. Andrejausko-Andrews

ME. 5725 - - - ME. 5726

Pirkdami namus ir kitokias nuosavybes kreipkitės į

L. KOWAL, Realtor

403 RONCESVALLES AVENUE, TORONTO, ONTARIO

ME. 5725 - - - ME. 5726

Mes sudarome paskolas I ir II morganui ir skoliname privačiai iki \$2.000

John J. ELLIS

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W. — Tel. ME. 2471

Sąžiningi ir malonūs patarnavimų visų tautų klientams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje ir sparčiai auga bei plečiasi, atidarydama vis naujus skyrius. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gaunant apie 60 naujų namų pardavimų. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai tik keletas pavyzdžių:

BROCK — DUNDAS
\$4.000 visa kaina. Įmontuoti apie pusę. Visai atskiras 5 kambarių namukas, šildomas krosnimis. Didelis žemės sklypas, vieta garažui. Nėra rūšių.
KING — BATHURST
\$9.000. Įmontuoti tik \$2.500. Visas mūrinis pusiau atskiras, 9 kambarių, dviejų augstų. Šildymas alyva. Koridorinė sistema.
RONCESVALLES — HIGH PARK
\$12.000. Įmontuoti apie \$4.000. Pusiau atskiras 8 kambarių mūrinis namas. Šildomas oru-anglimis. Yra "Saokeris". Koridorinė sistema.
BEACONSFIELD — ARGYLE
\$15.000. Įmontuoti \$6.000. Visai atskiras mūrinis dviejų augstų 9 kamb. namas su centraliniu šildymu. Garažas. Dvi virtuvės, dvi vonios: du atskiri butai.
GILMOUR — ANNETTE
\$15.500. Įmontuoti \$5-6.000. Visai atskiras masyvinis 9 didelių kambarių mūro namas. Koridorinė sistema. Yra garažas ir vieta antram. 3 virtuvės. Paremontavus būtų tikrai vertingas turas.
BROCK — COLLEGE
\$15.800. Įmontuoti tik \$4.500. Likusi suma — lengvu išimokėjimu — vienas atviras morganas. Mūrinis, visai atskiras, kampinis, 10 kambarių, dviejų augstų namas. Dvi virtuvės, dvi vonios. Kietos grindys. Yra net 4 garažai.
CLENDEN — ANNETTE
\$16.500. Įmontuoti apie \$6.500. Visai atskiras mūrinis 11 kambarių vandeniui alyva šildomas namas. Dvigubas garažas. Slypas 40 x 210 pėdų, su dideliu medžiu.
DOVERCOURT — DUNDAS
\$18.000 su didesniu įmokėjimu ir labai lengvu išimokėjimu sąlygom. Mūrinis /13 labai didelių kambarių namas. Šildomas vandeniui alyva. Keturi virtuvės su sinkom. Labai tinkamas nuomavimui. Savaitinės pajamos virš \$80. Dvigubas garažas.

Mielas Bičiuli! Jei nori pirkti namą, bet koki biznį, ūkį ar ieškai paskolos, pats atsimink ir savo pažįstamiems primink, jog šiuose reikaluose Jums — be jokio įsipareigojimo iš Jūsų pusės — visada mielai patars ir patarnaus

P. LEONAS

agentas, kuris niekuomet nepyksta ir nesinervuoja!

1072 BLOOR ST. W. — Tel. ME. 2471, buto tel. KE. 7425.

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškite manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA

REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

R. TESLIA

REAL ESTATE BROKER

DOMINIJOS DIENA

C.Sc. — Kanada švęs savo 86-ąją gimtadienį liepos 1 d. Tą dieną, 1867 metais, susiformavo Britų Šiaurės Amerikos Akto sąlygomis suvienyta Kanada. Jos sienos pradėjo nesiekti „nuo jūros iki jūros“, kaip dabar, bet visos britiškos provincijos šiuo metu Amerikoje buvo pirmą kartą sujungtos vienos vyriausybės ir nauja valstybė buvo sukurta.

Kanada yra dar savo jaunystėje, nes 86 metai nėra ištikimų didelis amžius. Mažiausiai 25.000 kanadiečių amžius yra didesnis už savo krašto. Gal dėl to kanadiečiai nemėgsta demonstruoti šią sukaktį. Amerikiečiai, kurių krašto gimtadienis yra liepos 4 d., dažniausiai tą pačią savaitę, daug jausmingiau atšvieta ir šį įvykį, negu kanadiečiai. Yra ir keistų dalykų. Gėgužės mėn. mes švenčiame seniai mirusios karalienės Viktorijos gimtadienį feierwerkais, o Dominijos diena mes piauame žolę prie namo arba einame žuvali. Seniau Dominijos diena buvo daugiau švenčiama negu moderniais laikais. Pirmoji Dominijos diena, tai buvo 1867 m. liepos 1 d., bu-

vo įspūdingiausias momentas Kanados istorijoje — žygiavo kariuomenės daliniai, buvo sakomo prakalbos ir nepaprastai didelės gėgužės buvo ruošiamos, kai nakties dangų virš miestelių nušvietė bengališkos ugnys ir raketos. Gal tai dėl to, kad pavarai, per daug patriotinių dienų, iš kurių kiekviena būna per mažą didelei šventei. Pirmiausia tai Pilietybės diena gėgužės pradžioje, po to Viktorijos arba Imperijos diena, kaip ji dar vadinama, gėgužės 24 d., kuri pasižymi savo tradiciniais feierwerkais, bet kuri laiko bėgyje ir britiškos tautų šeimos pasikeitime yra praradusi šiek tiek savo svarbumo. Toliau turime Dominijos dieną, liepos 1 d., kuri turėtų būti didžiausia patriotinė diena metuose. Tačiau dar nėra nuspręsta ar ta diena turėtų būti vadinama „Dominion Day“ ar „Canada Day“.

Ne vieni neo-kanadiečiai sunkiau supranta valstybinių švenčių eilę. Dauguma senesnių kanadiečių, turbūt, norėtų švęsti Kanados gimtadienį daug iškilmingiau.

Jų dvasia tebėra išdavikiška

Nesenai The Royal Canadian Mounted Police išleido „Law and Order in Canadian Democracy“. Leidinys suskirstytas į 21 skyrių, kuriuose gan išsamiai peržvelgiami įvairūs nusikaltimai bei nurodoma Kanados įstatymų ir tvarkos palaikymo dvasia. Būdinga, kad leidinyje paskirta itin daug vietos ir Kanados raudoniejiems, kurie šiuo metu jau vadinami visiškai tikru vardu — išdavikais.

RCMP kovoje su komunizmu laisvoje Kanadoje skiria didelę atsakomybę ne vien valdžios įstaigoms bei policijai, bet ir visiems geros valios piliečiams. Leidinyje pabrėžiama, jog visų kanadiečių bendra pareiga išeiti iš nedviprasmišką kovą prieš Kanados raudonųjų šnipinėjimą, jų maištingas intencijas ir subversyvinę veiklą, nes, esą, visi komunistai yra išdavikai visko, kas Kanados demokratijai yra šventa.

Toliau minėtame leidinyje visiškai teisingai rašoma, jog visi Kanados raudonieji, be jokių išimčių, laikomi po Maskvos nykščiu. Dėl to jie visais laikais

ir stovėję Kanados išdavimo sargyboje. Kas juos seka, yra kvailys arba išdavikas. Kitokių nėra. Šie įspėjimo žodžiai, atrodo, labai tikti mūsų laikams (lietuviams) raudoniejiems, nes jų didelė dauguma yra tik suklaidinti ir be ryškios nuovokos pakliuvę į raudonųjų voratinklius.

Minėtoji knygelė rašoma apie „The Labor — Progressive Party“, kuri yra ne kas kita, kaip Kanados komunistų partija, tik prisidengusi „nekaltesniu“ apdaru. Ir mūsų lietuviški komunistai priklauso tai partijai, kaip atskira partijos filialė.

Sitą reikalą labai gerai supranta ir Kanados saugumo organai. Apie „Labor Progressive Party“ knygelėje pažodžiui šitaip rašoma: „Toji partija, tai tikra ipeidinė visų revoliucinių tradicijų, kurias kadaise turėjo Kanados Komunistų partija. Taipogi ji yra surišta su Maskva lygiai tais pačiais ryšiais, kokius jungėsi ir anoji. Visiškai nesvarbu, koks tos partijos būties apsiastas ir kokiuo vardu ji besivadintų. Kanados raudonieji, paskutiniųjų 27 metų be-

Mes norime Dievo...

Londono „Daily Express“ korespondentas labai jautriai aprašo milžinišką Dievo Kūno eisną Varšuvoje, vadovaujant pačiam kardinolui Wyszyński. Tokios demonstracijos Varšuvoje dar nebuvo, kaip ji pateko už geležinės uždangos. Minia giedojė: „Mes norime Dievo Lenkijoje, mes norime Dievo mūsų knygoje... mūsų mokyklose... mūsų teismuose... mūsų armijoje...“ Procesija buvusi apstatyta milicijos, bet ji netrukdydusi, o autobusai ir visos judėjimas iš praeinau gatvių buvęs nukreiptas į šonines. Visas miestas šventės, tik sovietiniai darbininkai dirbė „Kultūros Rūmų“ sta-

tyboje, kurie statomi kaip „Lenkų tautos dovana Stalinui“. Jie žiūrėję nustebe į procesiją iš 15-tojo augšto.

Bėgti ar laukti

Austrijoje 47.000 kvalifikuotų darbininkų gavo Sovietų pakvietimus „aplankyti Sov. Sąjungą“. Pakvietieji austriai nežino, ką daryti: ar bėgti ir vakarus, ar važiuoti „i svečius“. Į Berlyną šiemet atbėgo jau 190.000 žmonių. Kaip komunistai net per meną varo propagandą, išsamiai pavaizduoja į vakarus atbėgusi su savo vyru vengrų balerina Kovač. Pabėgęs antrasis lenkų lakūnas Jazwenski, „NZZ“ ži-

niomis, sakosi apie pirmojo pa bėgimą sužinojęs iš LE radijo. Visi lenkų aviacijos vadai ir instruktoriai yra rusai. Lenkijoje daug kur viešai skelbiama apie Vakaruose esantį skurdą, jų ginklavimąsi ir ruošimąsi pulki komunistus, bet jis pats labai nustebo, kai Bornholmo saloje ne tik nerado jokios „itvirtintos amerikiečių bazės“, apie kurią kaip tikriausį faktą skelbė jo bolševikiniai komisarai, bet net ir betonui išgrįstus lėktuvams nusileisti aikštės.

— Varšuva. — Čia nuolat pritrūksta duonos prieš šventadienius ir šeštadienius. Valdžia paskelbė potvarkį, kuris krautuvininkams grąšina didelėmis bausmėmis, jei prieš šventes nepasirūpins pakankamai duonos.

— Stockholmas. — Lenkų laivo „Jednos robotnisa“ vienas jūrininkas pabėgęs Švedijos uoste Vaesteras, kai iš jo laivo buvo iškraunamos anglis.

— Atenai. — Maskva pasiūlė Graikijai atnaujinti normalius diplomatinis santykius.

— Berlynas. — Vokietijos paštas išleido 10 pfeningų ženkluką, primenantį iš Rusijos dar neįėjusių 300.000 belaisvių vokiečių. Ženkluke vaizduojamas karo belaisvis už spygliuotos tvoros.

Medicinos istorija filme

Hollywoodas planuoja filmuoti medicinos istoriją. Filmas prasišs pirmaisiais priešistoriniais

chirurgais, kurie aštriais akmenimis operavo galvos kaukolę. Tuoju sekis medicinos studijų pradžia senųjų civilizacijų tautose, kaip Asyrijai, Babilonijai, Egiptui, Indijai, Kinijai. Ši pastaroji 27 amžius prieš krikščionijos erą pradėjo vaistų kildimą po oda. Vėliau sekė Graikijos medicina ir garsieji medikai, kaip Alcmeone, Pitagora, Empodocle. Štai ir medicinos dievaitis Eskulapijus, apie kurio šventoves buvo statomos medicinos studijų kolegijos. Garsesnis buvo Rodi, Cnido ir Co. Pastarojoje baigė studijas anų laikų pasaulinio masto gydytojas Ippokratas, kuris ligonių pavadinimą „dievaichiu“. Aristotelis, gyvulių anatomijos specialistas, davė pirmuosius anatomijos brėžinius. Jau turime ir Aleksandrijos medicinos mokyklą, garsėjusią higienos ir sanitarijos praktika, ypač odontologijoje.

Pagalau iškylo Romos mokykla su Katonu, empirinės medicinos žinovu; Celsu, giliu terapeutikos tyrinėtoju; Plinijū, plačios erudicijos natūralistu; Galeną, jau daug kartų savo rūbą keitę. Tačiau po tuo rūbu — kaip plake, taip ir tebeplaka jų juodos sirdys.

Jų mintyse ir troškimuose kaip buvo, taip ir tebėra du pagrindiniai siekliai: teroras ir diktatūra. Taigi, jų dvasia tebėra išdavikiška ir antidemokratiška... Pr. Alšėnas

lenu, autentišką milžinų žmogaus anatomiją ir organų funkcijas.

Krikščionijos epochoj prasideda nauja medicinos fazė. Klasikų medicina persiorientuoja į krikščioniškąją dvasią. Vienuo- kas Kasiodoras perauklėja Gotose, kaip Asyrijai, Babilonijai, Egiptui, Indijai, Kinijai. Ši pastaroji 27 amžius prieš krikščionijos erą pradėjo vaistų kildimą po oda. Vėliau sekė Graikijos medicina ir garsieji medikai, kaip Alcmeone, Pitagora, Empodocle. Štai ir medicinos dievaitis Eskulapijus, apie kurio šventoves buvo statomos medicinos studijų kolegijos. Garsesnis buvo Rodi, Cnido ir Co. Pastarojoje baigė studijas anų laikų pasaulinio masto gydytojas Ippokratas, kuris ligonių pavadinimą „dievaichiu“. Aristotelis, gyvulių anatomijos specialistas, davė pirmuosius anatomijos brėžinius. Jau turime ir Aleksandrijos medicinos mokyklą, garsėjusią higienos ir sanitarijos praktika, ypač odontologijoje.

Pagalau iškylo Romos mokykla su Katonu, empirinės medicinos žinovu; Celsu, giliu terapeutikos tyrinėtoju; Plinijū, plačios erudicijos natūralistu; Galeną, jau daug kartų savo rūbą keitę. Tačiau po tuo rūbu — kaip plake, taip ir tebeplaka jų juodos sirdys.

Jų mintyse ir troškimuose kaip buvo, taip ir tebėra du pagrindiniai siekliai: teroras ir diktatūra. Taigi, jų dvasia tebėra išdavikiška ir antidemokratiška... Pr. Alšėnas

18-tame amžiuje Galvani, Volta, Laplace, Franklin nauji išradimai duoda impulsą ir naujiems medicinos išradimams, naujai pažangai.

19-tas amžius išvydo naujas medicinos idėjas. Jenner jau praktikuoja skiepimą; Pasteur, Koch atidengia bakterijologiją. Kas bėgė aplašyti mūsų amžiaus mediciną! Ją pamatysime filme.

B. Mikalauskas

A. Petras Graičiūnas



gai persekiojamas ir visą laiką turėjo slapstytis. Žiauriųjų deportacijų metu, 1940 m. birželio 14 d. naktį, enkavedistai, neradę Petro Graičiūno namuose, išvežė į Sibirį jo tėvą, sergancią motiną ir jauniausiąjį brolį. Dar keturi velionies broliai ir sesuo liko Lietuvoje ir jų likimas nežinomas.

1944 m. Petras Graičiūnas vedė Bronę Kianytę ir augino dukrelę Zivilę, kuri šiuo metu 7 m. amžiaus.

Nebenorėdamas būti antru kartu žiauriausiais persekiojamas, 1944 m. su tūkstančiais kitų lietuvių pasitraukė į Vokietiją, o 1949 m. — atvyko į Kanadą. Visą laiką gyveno Toronte, dirbo Eaton Co. Ltd. Išigijo nuosavus namelius ir tikėjosi sulaukti grįžimo dienos.

1952 m. pabaigoje susilubavus sveikatai, lapkričio mėn. buvo priverstas mesti darbą. Š. m. sausio mėn. buvo padaryta operacija. Deja, sveikatos nebeįėjė atgauti ir grįžęs iš ligoninės mirė 1953 m. birželio mėn. 13 d. Palaidotas birželio 16 d. Vilties Kalno kapinėse.

Liūdinciai žmonai Bronei ir mažai dukrytei Zivilei pareikštinai nuodori užuojautą, o velioniu — tebūna lengva nors svetima žemė, kuri ji, išsilgusi savo Tėvynės, priglaudė.

Pr. Al.

NUOTAIKOS PRIEŠ BERMUDĄ

(Atkelta iš 2 psl.)

ny prieš kitus susigrupavimus. Iš tokių naujų variacijų įdomesnė, kad Molotovas, girdi, esąs labai artimas su armija (maršalu Sokolowski) priešais — Malenkovą su Berija. Kiti mini Molotovą su Berija prieš Malenkovą su Chruščevu. Churchillis, ir noris juos pudyti. Katras gi iš jų prasimušė atstovauti TSRS Keturių susitikime? Kita versija fantazuoja, jog tai paaiškės iš to, kiek katras susodins savo prietelių vyriausiuose postuose, respublikose ir Maskvoje. Iš to ir dabartiniai valymai. Ir keičiausi pretekstai. Kaitinamieji, esą, buvę „refrakcijos“ vykdytojai tokioje Ukrainoje! Ukrainos TSR L. G. Melnikov buvo apkalintas, kad pasodins rusų į „išvauduotą“ Galicijos Ukrainą 1940 metais! Šis pranešimas turėjo išaukti sensaciją ir pavergti juos lietuvių, latvių ir estų žemeje. Juk dar gėgužės 21 d. „Tiesa“ „LTSR“ reikalavo „teisingai“ perrašyti Lietuvos istoriją, pažymint, kad „didžioji rusų tauta“ išgelbėjo ją nuo sunaikinimo prieš šimtmečius. O NY Times nedelsė su sprendimu, jog tai reikią, kad Malenkovas ir Chruščevas yra pralaimėję pusėje. Mums gi atrodytų, jog tai yra gudrus manevras apgauti „JAV išlaisvinimo“ politikos paveiktas ir subruzdusias TSRS samoningas tautas, tarp kurių Pabaltijis ir Ukraina yra išskirtinos. NYTimes netiki, jog iš to reiktų laukti reikšmingesnių įvykių. Nieko nelaukė ir Valstybės Departamentas Vašingtone, nors baiminosi, jog Vakarų Europoje sovietams sekasi. Net Rūgėno saloje sovietai nustojo tvirtintis, jie, Europos pusiasalyje, džiaugėsi. Rytų Vokietijoje komunistai prisipažino darė klaidų (sovietai akivaizdžiai JAV atominės strategijos nenori rizikuoti savo kariuomene Rytų Vokietijoje). Austrijoje, atsisakę pasirašyti sutartį, sovietai žaidė „draugiškumą“. Turkams sovietikai užtikrino praradę norą išlaisvinti rytines Turkijos provincijas, bet vis dar norėtų, kad Dardanelus kontroliuotų Juodosios jūr. kom. valstybės. Pavergtoje Lietuvoje ir kitose respublikose ūmai buvusi nutraukta „Nekęsk Amerikos“ kampanija (vietoj „Amerikiniai — angliškiesiems imperialistai“ naudojant „kapitalistinės išperos“). Bent taip mano didieji JAV laikraščiai. Patys naudodami diplomatią, bet tylėdami, sovietai šia politika pasiekė, jog „platus sluogsniai“ Anglijoje ir Prancūzijoje, betkokia kalna reikalaus po Bermudos, Keturių konferencijos, gi nemažiau stiprus pavergtųjų tautų ir plačiai galvojančių amerikiečių sluogsniai spyrė JAV prezidentą nusiileisti. Jų tarpe pažymėti lenkai, o iš pabaltiečių — lietuviai. Lenkų nusistatymas buvo toks: Iš paskutinių Churchillio pareiškimų matyti, jog „išlaisvinimo“

politika yra pavojuje. Mūsų supratimu JAV nusileidimas Churchillui būtų pralaimėjimas“. Jie stūlio, kad visi JAV lenkų kilmės kongresmenai, kartu su vadovaujanciais kitų Rytų Europos tautybių vadais, prieš Bermudos konferenciją, apsilankytų pas prezidentą ir prašytų, kad Bermudoje laikytųsi „išlaisvinimo“ politikos, sakdami, jog kiekvienas privalo suprasti, jog daugiau naudos pasiekama remiantis didžiaisiais principais, nei „laikina taika“, didžiuosius principus paneigius.

Amerikos Lietuvių Taryba, tuo tarpu, savo veikla Vašingtone prasmusė ne tik iš kitų lietuvių veiksmų, bet ir iš visų kitų tautybių tarpo, perimdama JAV-bių psichologines ofenzivos išjudinimo reikala. H. Rezolucija 281, kurią Kongresui priėmus, norima atidengti sovietinių melą apie Pabaltijo valstybių „prijungimą“ 1940 metais, o tuo pačiu norima parodyti, ko verti sovietiniai taikos pažadaai, pamatę stūmėsi pirmyn, kai anos savaitės pabaigoje JAV lietuviai — bent Niujorke — siuntė į Kongresą šimtus laišku, telegramų. Kaikurie kongresmenų vadovai tik „abejoje“ ar tikslu, šitokią akciją pradėti dabar, kada visi kalbą apie „taiką“. HR 231, kongresmeno iš Wisconsin Ch. Kersten rezolucija, buvo birželio 14 minėjime Niujorke svarbybė, nors lietuviškas pasirodymas bendrame minėjime su pabaltiečiais būtų buvęs skandalingas, jei ne didi Lietuvos patriotė ir dainininkė Vincė Jonuškaitė, kuri pasiryžo atstoti du „negalėjusius atvykti lietuvių parapijų chorų“ ir visuomenė, kuri pati sugiedojė Lietuvos himną. (Latvių ir Estų himnus giedojų jų chorai scenoje). Sakoma, kad chorai atsisakė dėl to, kad lietuviškoji spauda „perdaug“ išgyrė Niujorko Latvių chorą Čikagoje, o Mr. Kersten nedalyvavęs dėl tam tikrų iš lietuviškų veiksmų išplaukiančių priežasčių. Priimtojoje rezolucijoje JAV vyriausybės susirinkimas išreiškė savo pritarimą JAV „išlaisvinimo“ politikai ir pasidėjo į tautybių vardu daryti viską, kas galima iš savo pusės. Jie prašė JAV administracijos paramos tai pačiai HR 231 rezolucijai, kuria bus pažymėtas svarbus Pabaltijo istorijos tarpsnis. Susirinkimas susikaupęs išklausė pa-

čio prezidento Eisenhowerio laiško šios rezolucijos iniciatoriams:

„...I recall the March 26 visit of the Lithuanian American Council and our discussion... I believe that a useful purpose might be served by bringing before the American people a factual record of what actually took place in the „incorporation“ of the Baltic States, which never was recognized by this Government“. Šitai galvojęs JAV prezidentas Bermudoje neišdus mažųjų tautų pasitikėjimo juo, buvo tikima Niujorke.

Tą prezidentui Eisenhoweriui išreiškė ir Rytų bei Centro Europos konferantai — egzilai, kurie Lietuvos Laisvės Komiteto buvo sukviesti į Baltijos Laisvės Klubą Niujorke „paminėti Williamsburgo deklaraciją“. Dalyvaujant visai eilei žymiųjų amerikiečių, JAV diplomatai Mr. Berle, Jr., kitiems, bet egzilams politikams, kaip F. Nagy, V. Sidzikauskas pasakė trumpą kalbą. Atstovaudamas „The Central and Eastern European Conference“ V. Sidzikauskas priminė, kad jau 1952 metų savo suvažiavimo Londone jo atstovaujama organizacija savo memorandumu pasaulio valdovams užtikrino, jog „no real peace is possible which accept the present division of Europe. Europe cannot remain half-free, half slave. To speak of lasting peace while hundred million Europeans groan in bondage, is a mockery“. V. Sidzikauskas visų egzilų vardu padėjo „amerikiečiams draugams“, už jų paramą sunkioje kovoje atgauti pavergtųjų laisvę. Baigdamas savo kalbą V. Sidzikauskas aptarė dabartinę padėtį Europoje kaip „tikrai nepadrąsinančią ir miglotos ateities“. Susirinkimas priėmė 10 pavergtųjų tautų vardu rezoluciją prezidentui Eisenhoweriui, kurią pasirašė už visus, šiuo kartu susirinkimui vadovavęs Lietuvos Laisvės Komiteto Niujorke pirmininkas.

Dėl karo nuostolių pretenzijų Vokietijai tuo tarpu negalima kelti oficialiai, kaip praneša Lietuvos Atstovybė Vašingtone. Jei kieno turtas buvo ir buvo sunaikintas Vokietijoje, šakoma, individualiai kiekvienas gal ir galėtų nuostolius ieškoti.

Kolumbijos vyriausybė birželio 10 d. sutiko oficialiai pripažinti Lietuvos konsulą Kolumbijoje. Tuo reikalu rūpinosi Liet. Kat. Komiteto ir Leit. Bendruomenės nariai: kun. Myk. Tamoliūnas, kun. N. Saldukas ir dr. St. Simutis.

Mažlietuvių rezistencijos centras dabar yra Amerikoje, jos valdybos narių dalis gyvena Kanadoje, o kita dalis — JAV-se, Čikagoje. Centras šiomis dienomis pranešė VLIKo pirmininkui, kad jų atstovų VLIKan paskirtas E. Simonaitis.

Pripažinta Lietuvos pasus Atitinkamos Prancūzijos įstaigos yra oficialiai painformavusios Pabaltijo valstybių diplomatus atstovus Prancūzijoje, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos piliečiai, kurie galutinai apleidžia Prancūziją a) gali vizas gauti ant savo tautinių užsienio pasų; b) tie, kurių pasai buvo prefektūrų paimti prie jų bylių, gali išvykdam iš savo nebegaliojančius pasus atsiimti.

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

MOHAWK FURNITURE CO.

2448 DANFORTH AVE., TORONTO ... TELEFONAS OXford 4444

2-jų metų sukakties proga skelbia didelį

IŠPARDAVIMĄ

Miegamieji komplektai:

- | | |
|--|--|
| 3 gabalų specialus \$89.00 | su tinklu ir matracu tik \$109.00 |
| 3 gabalų Reg. \$124.00, dabar tik \$99.00 | su spiruokliais ir spiruokliniu matrasu \$129.00 |
| 3 gabalų (Meaford gamybos) Mahogany, Riešuto ar Ažuolo (šviesus) Reg. \$269.00 | Dabar tik \$229.00 |
| 3 gabalų Riešuto ar Ažuolo, Reg. \$199.50 | dabar tik \$159.00 |
| 3 gabalų, Reg. \$174.50, dabar tik \$139.00 | |
| 4 gabalų, Reg. \$399.00, dabar tik \$339.00 | |
| 5 gab. šviesus, Reg. \$449.00, dabar tik \$359.00 | |
| 4 gab. (Beaver gam.) Reg. \$499.00, tik \$450.00 | |

Hepworth gam. No. 94S kompl. ar pavieniais gabalais:
Rūbų spinta, Reg. \$79.50 dabar \$69.00
Didelė rūbų spinta, Reg. \$119.50, dabar \$99.00
Spintelė, Reg. \$69.50 dabar \$57.00
Lova, Reg. \$64.50 dabar \$49.00
Mot. tualet. stal., Reg. \$104.50, dabar \$79.00

Ir daug kitų prekių labai nupigintomis kainomis:
Lovos, likusias nuo komplektų tik \$16.95
Spiruokliniai matrasai tik \$19.95
Mieg. kamb. kėdės, Reg. \$10.95, dabar \$8.95
Pagalvėliai, Reg. \$3.95 pora, dabar tik \$2.95
Simons pagalvėliai (vienas) tik \$4.95

KROSNYS, SKALBIMO MAŠINOS, VIRTUVĖS KOMPLEKTAI, LEMPOS IR PELENINĖS, NECCHI SIUVAMOSIOS MAŠINOS

20% NUOLAI DOS

Vaikų baldai ir vežimėliai 15% nuolaidos

Sofos:

- | | |
|---|----------|
| Miegamosios atverčiamos sofos | \$49.50 |
| 3 gabalų sofos komplektas, speciali | \$149.00 |
| 3 gabalų, grynos vilnos, gumos apdėjimas, tik | \$289.00 |
| Miegamos ištraukiamas (su Marshall matrasu), speciali | \$149.00 |
| 2 gab., grynos vilnos (žalios spalvos), Reg. \$368, dabar | \$299.00 |
| 2 gabalų, 100% Nylonas, Reg. \$450.00, dabar | \$299.00 |

Šaldytuvai:

- | | |
|----------------------------------|----------|
| ASTRALAS: 3-jų metų garantija | |
| Reg. \$139.50 dabar tik \$119.00 | |
| 7 kub. pėdų šaldytuvas tik | \$199.50 |
| 9½ kub. pėdų DELUXE tik | \$269.00 |

MOHAWK FURNITURE CO

2448 Danforth Ave., Toronto. Tel. OX. 4444

Telraukitės raštu ar telefonu.

Visiems suaugusiems ir vaikams turime daug dovanų

Vasarvietė atostogoms

Mercury Lodge, 109 Orchard Beach, Lake Simcoe, 1 mylia nuo KESWICK, Ont.

Kambariai ir atskiros kabinos. Autobusai priveža prie pat vietos. Užtikrinimui vietos atostogoms telefonukite: Roches Point 184M.

Galite gauti dabar rašomąją mašinėlę



su ANGLISKU arba LIETUVISKU rašymo išimokėjimui per 10 mėnesių. Reikalaukite ir mes tuojau pasiūlysim. Mesinėlis į jūsų namus. Siunčiame bet kur Kanadoje.

I. J. SHAROUN TYPEWRITER CO.

Toronto, Ont. 781 Queen St. West. Krautuvė atidaryta kasdien iki 9 v.v.

Leldykla TERRA atpigo knygas

Vasara, atostogos, gaitės — tai geriausia proga prisiminti lietuviškas knygas. Kiekviena šių knygų įdomi, vertinga ir būtina jūsų knygų lentynai:

1. Marius Katiliškis, UŽUOJĖJA, apysakos \$3.50
2. Antanas Skema, ŠVENTOJI INGA, novelės 2.50
3. Dr. P. Jankas, LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA 3.00
4. Putinas, KELIAI IR KRYŽKELIAI, poezija 2.50
5. Kazys Binkis, LYRIKA, poezijos rinktinė 2.00
6. Prosper Merimee, KOLOMBA, romanas 2.25
7. August Gailit, TOMAS NIPERNADIS, romans 2.50
8. Francois Mauriac, GIMDYTOJA, romanas 1.75
9. Luigi Pirandello, PIRMOJI NAKTIS, novelės 1.50
10. L. Dovydenas, BROLIAI DOMEKOS, romanas 2.50
11. Kazys Boruta, BALTAJAM MALONAS, romanas 2.50
12. Balys Bruoga, GIESMĖ APIE GEDIMINĄ 2.50
13. Guy de Maupassant, KAROLIAI, novelės 2.00
14. Axel Munthe, SAN MICHELE KNYGA I 2.50
15. Axel Munthe, SAN MICHELE KNYGA II 2.50
16. Paer Lagerkvist, BARABAS, romanas 2.25

Kitų leidyklų leidiniai:

18. J. Simonaitis, AUKSTŲJŲ ŠIMONIŲ LIKIMAS 3.50
19. A. Boronas, DEBESYS PLAUKIA PAZEMI 2.50
20. Satrijos Ragana, SENAM DVAR 2.00

Pirkdami TERROS leidinių už \$10 ar daugiau, gausite TERROS Knygos Klubo nariams taikomą 30% nuolaidą. Pasinaudokite šiuo papigimu, ir neteks skystis mūsų knygų brangumu.

Užsakymams adresas: TERRA, 748 W. 33rd Street, Chicago 16. Ill.

Lietuviai važiuokite vasaroti į

O. ir E. NARUŠIŲ VASARNAMĮ

"FOUR OAKS" TOURIST HOME

Leamington, Ont., 318 Erie St. South.

LIETUVIAMS PRIEINAMOS KAINOS

Greitas ir geras patarnavimas, lietuviški valgiai, saulėtas Erie ežero krantas

Point Pelle National Park — gera vieta žuvelėms, laiveliais plaukinti. Golfo žaidimo aikštė. Šokiama ir roller skating paviljonas. 35 mylios nuo Detroito. Vietų rezervavimui skambinkite telefoną 233R, Leamington, Ont.

MES TURIME VISKĄ, KAS VERTINGA IR GERA

BOEHNKE'S MEAT MARKET

730 QUEEN ST. W. - - - TORONTO, ONT.
Telefonas EM. 4-8980

Mes turime europiečių skonius: Krokuvos, ožio, kraujinės, liežuvių ir kt. rūšių dešrų, Westf. kumpio ir jv. taukų. Didelis mėsos ir kt. mėsos gaminių pasirinkimas. Speciali karta dešra kasdien. Importuoti europietiški delikatesai, oland. sūdytos silkės buteliuose, magi ir rolmopsai, Ementhaler ir šveicariškas sūris, avičių sunka, marzipanai, romo pupos ir tt.

PASKAITA

(Atkelta iš 5 psl.)

ten neturiu... Sekretorius naujas, negi supras mane iš karto... — Visai be reikalo. Toks senas vietos gyventojas turėtų būti nuolatinis partijos komiteto svečias, — pabrėžia Kalnėnas, bet Jurgis apsimetė jo žodžių neišgirdęs.

— Galėtumėt Jurgį užtart. Jūs su sekretoriumi draugai, jūsų vienas žodis... — kokiš-kai pasimaišė Valerija, jau visai priėjus prie namų.

— Matai, kur suka, — pagalvojo Kalnėnas. Valerija jam dabar pasirodė kone atstumianti, ir jis jau ėmė gailėtis, kad pasisėmė ją į kelionę.

Pas seserį Valeriją jautėsi laisvai. Ji, tartum šeiminkė, bėgiojo iš vieno kambario į kitą, garsiai juokėsi virtuvėje. Iš visko matėsi — rengiamos duos-nios vaišės. Didelis, apskritas stalas stovėjo apkrautas įvairiomis lėkštelėmis, pyragais, o šeiminkė vis dar kažką ruošė. Jurgis pasisukinėjo kambarįje, susisiekojo portfelį.

— Aš tuojau, minutėlę, neuobodžiaukite. Vytuk, pakalbink dėdę, — ir pirštų galais išslinko pro duris. "Ką jie visą dieną veikia, kad neprisiruošė" — pagalvojo Jonas.

Vytukas pastovyniavo ant vienos kojos, paskui ant kitos. Matyt, nežinodamas ką sakyti, pasirašė indaujoje ir ištraukęs padavė Jonui storą šeimyninį albumą. Viena iš pirmųjų puslapių šypsojosi dar visai jaunutė Valerija. Buvo fotografijos žmonių su senomis karškomis uniformomis, sutanotų. Jonas greitai perversė neįdomius, nutukusius veidus. Jam vėl pasidarė nesmagu. Mintis, kad pateko į svetimą aplinką, vis labiau ir labiau erzino jį.

— Mokytojo paslaptį išpasakoti bijai? — Jei mokytojo giminė, išeina savas žmogus. Nėra ko bijoti, — ir pasijūrėjo į Vytuką.

— Ir aš nieko nebijau. Mes daug visokių knygų turime. Aš tau galiu pakeisti, nori? Tuojau gausi naują knygą! — pašoko Vytukas. Atstotok, dėdė.

Jonas pasikėlė nuo sofos. Vytukas nudengė raštuotą uždangalą ir abiejomis rankomis įsišpyrė į viršų. Berniukas pribėgęs padėjo atkelti.

— Čia mūsų tautos patriar-chai ir kunigaikščiai guli, — išdidžiai pasakė Vytukas. Sofos dugne gulėjo gausybė prieška-rinės makulatūros. Jonas paėmė prieš dvidešimt metų leisto buržuazinio žurnalo įrištą komplek-tą. Knygoje atskirais lapais su-kalšioti tūnojo lietuviškosios buržuazijos ideologų ir buržua-zinio nacionalistinio judėjimo vadukų portretai.

Iš virtuvės atėjo moterys. — Čia gi dabar? Kas čia to-kiu? — nustebusi ir, Jonui pasi-rodė, išsigandusi žiūrėjo Valeri-ja. Jurgio žmona stovėjo išba-lusi. Atsipeikėjusi ji atsargiai padėjo ant stalo padėklą su kepsniais ir drebėdama žiūrėjo į tik ką įėjusį vyrą.

— Geriausiai paaiškinti galė-tų senasis Kapčiūnų mokytojas. Čia jo dvasios penas. Iš to mės-lyno jis semiasi stiprybės žaloti priaugnį kartai, — Kalnė-nas jau kaisdamas pakiošo Jur-giui prie pat nosies komplektą. Jurgis smulkiais žingsniais pribėgo prie stalo ir dirbtinai juok-damasis dėjo iš portfelio bon-kas.

— Neverta dėmesio kreipti. Smulkmena. Prieš karą ant aukšto radau. Nuomininkas gy-veno. Paveikslukų daug, taip ir neišmetu. Vaikams kartais pažaisti... Visi tylėjo. Jis klausiamai pa-sižiūrėjo į žmoną, paskui į Va-leriją ir, pamatęs atkeltą sofos viršų, nuleido akis. Iš rankų ant grindų bamtelėjo portfelis.

— Jėjo sekretorius. — Stai kur tu, o aš tavęs ieš-kau, ieškau... Jis sekundę pastovėjo, apžvel-gė visus ir, tuojau suvokęs rei-kalą, priėjo prie sofos.

— Matai, kiek pagalbines me-džiagas. Vaizdinės priemonės, taip? Sekretorius pasilenkęs pavar-tė makulatūros krūvą ir iš apa-čios ištraukė nedidelį, Jonui jau

Laiškai Redakcijai

(Atkelta iš 3 psl.)

tvarkymo gerumo klausimu LŽS nariai turi teisę būti ir yra ga-na įvairių nuomonių. Jie gali viešai spaudoje reikšti negero-vių nurodymus bei jų pataisy-mo planus. Dažnai jie taip ir daro. Kiti, kurie mano, kad vis-kas gerai ar bent ne viskas blogai, jiems oponuoja ir net pik-tinasi kritikuojančiųjų nerima-vimu, kartais juos netgi dabo-trukdytojais pavadindami...

Pagal p. A. Stanį, LŽS turėtų pripažinti, kad mūsų visuome-ninės bei politinės institucijos savo uždavinių tinkamai neat-lieka ir... imtis pati šalia ar vietoj jų tuos uždavinius atliki-nėti. Argi tai nebūtų tipinga "seperatinė veikla"? Pagalvoki-me.

c) "Ar jie (žurnalistai) negali ir ar neprivalo padiskutuoti pa-čių pagrindinių mūsų problemų ir padarė iš to išvadas ką nors nuveikti taip apleistoje infor-macijos bei propagandos dirvo-jė?"

"LŽS pirmasis uždavinys — sukaupimas jėgų, jų panaudoji-mas tinkama kryptimi, sudary-mas sąlygų, kad jos ten nukryp-tų".

Vadinasi, žurnalistų sąjunga turi virsti tikra "propagandos ministerija"! Ji turi sukaupti jėgas (mobilizuoti žurnalistus) nustatyti kas ir kaip turi būti rašoma (išvados iš pagrindinių problemų apsvarstymo) ir pas-matyti ryšuliuką.

— Čia mano, atsiprašau, — Va-lerija pripuolusi visa jėga bandė išgriebti iš rankų. Iš praplėsto ryšulio ant grindų nukrito kele-tas nedidelių lapelių. Vytukas greitai visus surinko ir ištisė Valeriją.

— Jie tetos Valerijos, tikrai. Ji šiandien atsivėžė.

— O, Jėzau, Marija! — sudeja-vo Jurgio žmona, sudribdama ant kėdės.

Valerija susižvelgė su Jurgiu ir bandė išėiti. Kalnėnas ryžtin-gai atsistojo jai skersai kelio.

Jonas su sekretoriumi grįžo nekalbūs. Sekretorius paskambi-no į istaigą, pranešė būsius na-muose ir priėjo prie lango. Netoli jo atstovijo Jonas. Abu žiūrėjo į namų stogus ir tylėjo. Matėsi, kaip tirtos vėlyvo rudens ūka-nos iš visų pusių gaubia miestelį. Temo. Tuojau pat gatvėse suži-bo elektros žiburiai. Netoliese girdėjosi malūno ir lentpiuvės motorų dundėjimas.

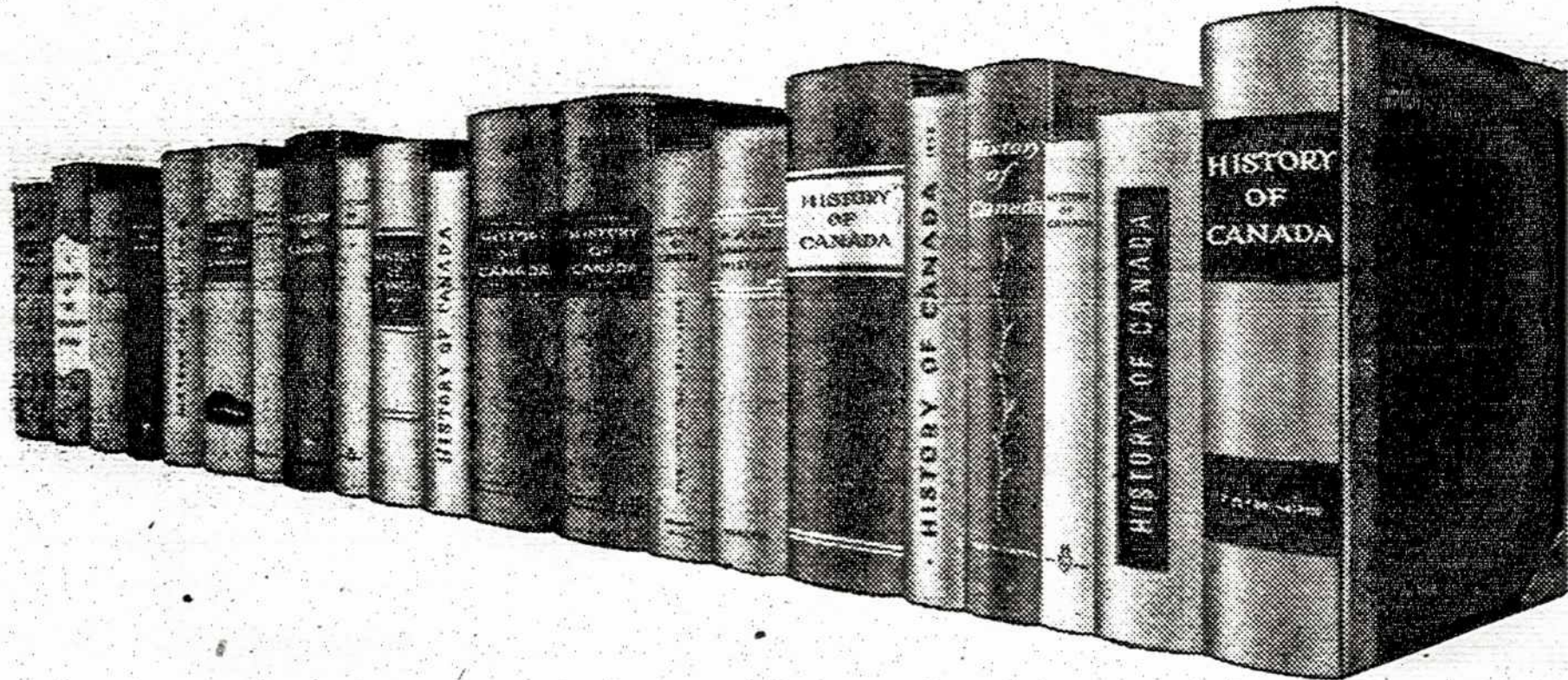
— Tai tokius paukštelių ir ma-no rajoną vežioji, a? Tai žioplum-as.

— Aš žioplų, tiesa. Aš gal ir dvigubas žioplų, senas kvailys, kuris ima elgtis, kaip piemuo... Bet kur, buvo tavo budrumas? Prie pat nosies lizdą sukosi, o tu: "senas raugas"!

— Edinburg. — Skotų presbi-terioniška bažnyčia pradėjo pa-sikalbėjimus su Maskvos pravo-slavų patriarchu dėl bažnyčių sąartėjimo. Šie, žinoma, sutiko. Bet argi patriarcho ir iš viso argi bažnyčia ten gali tokius reikalus spresti. Propagandos reikalams tuos pasikalbėjimus Maskva tik-rai išnaudos.

— Londonas. — Britų Cambe-ra sprausminis bomboneis pa-siekė naują augščio rekordą — 63.668 pėdas. Ankstyvesnis re-kordas buvo 59.446 pėdos, t.y. 4.222 pėdom mažesnis, pasiektas 1948 metais.

— Bonna. — V. Vokietija šių metų biudžetą numato \$220.000-000 deficito.



"DARBAI KALBA"

Nuo 1867 m. Progresyvių Konservatorių Partija Kanados likimo istorijoje vaidino pagrindinį vaidmenį.

"Mūsų tikslas", — prieš beveik šimtą metų pasakė Sir John Macdonald, — "yra padidinti mūsų partijos rėmus taip, kad jai tilptų kiekvienas asmuo, noris prisidėti prie veiklos, kuri užbaigtų korupciją, sužlugdžiusią dabartinę vyriausybę".

Progresyvių Konservatorių Partija be pertraukos vykdė šio steigėjo nurodymus: ji buvo instrumentas, kurio pagalba Kanada pasiekė dabartinius materialinius ir socialinius laimėjimus, o taip pat įkvėpė ir pradėjo tai, ką mes dabar vadiname kanadišku gyvenimo būdu.

Progresyvių Konservatorių Partija su pasididžiumu gali priskirti sau sekančius laimėjimus: pirmasis pripažinimas darbininkų teisių organi-zuotis į unijas, priėmimas senatvės ir kitų pensijų principų, paskyrimas pirmojo darbo unijų žmo-gaus darbo ministru, įsteigimas bedarbių drau-dimo, federalinės paramos provincijoms ir mies-tams namų statybos planuose ir pagalbos nedarbo atvejais.

Progresyvių Konservatorių Partija įsteigė, nežiūrint nepaprastos opozicijos, Canadian Pacific geležinkelio bendrovę, kuri surišo į vieną skur-džias ir išblaškytas provincijas, o vėliau prisidėjo

prie Canadian National geležinkelio, Kanados radio bendrovės, Trans-Canada Airways aerodro-mų statybos, Kanados Banko ir hidro suvisuomė-ninimo. Vėl ateina krizė mūsų gyvenime. Dabar-tinė valdžia, turėdama per ilgai valstybės vairą savo rankose, pradėjo siekti jėgos, tapo arogantiš-ka per daug pasitikinti savimi, pradėjo nesirū-pinti eilinių piliečių, nekreipti dėmesio į piliečių atstovus Parlamente, nerūpestinga ir negriežta naudodama visuomenės pinigų, beato dairiškai kraudama piliečiams, o ypač darbininkijai, mo-kesčius, dažniausiai išsuktus bereikalingo iš-laidumo.

Progresyvių Konservatorių Partija akivaizdo-je tokių negerovių kartoja savo pažūrą apie valdžios organų autoriteto išsaugojimą; reikia vėl sukurti vyriausybę, kuri tarnautų visuomenei tiksliai ir garbingai; pasižada atstatyti Parlamen-to vyresniškumą, o taip pat sumažinti nereikalin-gus mokesčius, kurie taip spaudžia neturtin-guosius.

Visiems, kurie tiki, kad ne viskas tvarkoje Otavos valdžioje ir kad šimtmečio ketvirtis yra per ilgus laiko tarpas sėdėti vienai partijai prie valdžios vairo, Progresyvių Konservatorių Partija primena, kad ji tėra viena ir vienintelė, galinti išgelbėti dabartinę padėtį, yra pasiruošusi tęsti savo istorinę rolę, kad išgelbėtų Kanadą iš kri-zės. Įsitikinę, kad mūsų pareiga yra aiški ir būtina šią valandą, prašome jūsų paramos, siekiant prieš mus stovinčio tikslo.

KELETAS PROGRESYVIŲ KONSERVATORIŲ PARTIJOS NUOPELNU

"UŽ KANADĄ"

Konfederacija
Vakarų Kanados įjungimas
Pirmasis imigracijos aktas
Siaurės Vakarų Raitoji Policija
Canadian Pacific geležinkelis
Visuotinė balsavimo teisė
vyrams
Moderni bankų sistema
Civilinės tarnybos komisija
Kanados užsienio politikos kontrolė
Pirmasis darbo unijų pripažinimas
Pirmasis darbo žmogus darbo ministeris
Federalinių tarnautojų kompensacijos
Canadian National geležinkelis
Senatvės pensijų principai
Balsavimo teisė moterims
Veteranų pašalpos ir pensijos
Diplomatinė reprezentacija užsieny
Nacionalinis butų įstatymas
Žemės ūkio gaminių prekybos įstatymas
Kanados kelionių biuras
Kanados radijo komisija
Kanados kviečių komisija
Bedarbių reikalų pavidimas federalinei valdžiai
Kanados Bankas

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda įvairių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Darbas garantuojamas. Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vak. - - - 272½ QUEEN ST. W., Toronto

K. Wiles REAL ESTATE

\$11,500, Runnymede-Annette mūri-nis, 6 kamb., pusiau atskiras, didelis kiemas, garažas; įmoke-ti \$3.500.

\$12,500, Dundas — Howard Park, atskiras, mūrinis, 6 kamb., gara-žas; įmokeči \$2.500.

\$14,000, Pacific — Bloor, mūrinis, 6 kamb., pusiau atskiras, alyva šil-domas, garažas; įmokeči \$5.000

\$14,500, Annette — Keele, 7 kamb., pusiau atskiras, mūrinis, gara-žas, labai geras namas; įmoke-ti \$6.000.

\$14,900, Grpce — Harbord, 8 k., mūrinis, pusiau atskiras, alyva šil-d., garažas; įmokeči \$5.500.

\$15,500, Marion prie Roncesvalles, 8 kamb., pusiau atskiras, vieta garažui; įmokeči \$5.000. Bo-lanse viena atviro skola.

\$15,000, Bloor — Lansdowne, 7 k., pusiau atskiras, mūrinis, gara-žas; įmokeči \$4.000.

\$15,500, Annette — Runnymede, 9 kamb., atskiras, mūrinis, 3 vir-tuvės, garažas; įmokeči \$5.500.

\$19,500, Wright — Roncesvalles, at-skiras, mūrinis, 10 kamb., 3 vir-tuvės, vandeniu šildomas; įmo-keči \$7.000.

ir daug kitų namų, didelių ir mažų, įvairiomis kainomis visuose lietuvių mėgiamuose rajonuose. Nuosavybė perkant, parduodant ar keičiant visas informacijas Jums su-teiks ir mielai patarnaus

Jonas Baltakys

1675 BLOOR ST. W. TEL. KE. 7941
Namy tel. LL. 8310

J. J. Ellis

Stambiausias Toronto Realtorius

383 Roncesvalles Ave.
LA. 8000

Mūsų firma su keturiomis kontoromis Toronte ir virš 100 tarnautojų tikrai gali pasiūly-ti patį didžiausį namų ar biz-nių pasisirinkimą.

Šios savaitės pavyzdžiai:

\$36,000 pilna kaina. Didelis, kampi-nis 3 krautuvių namas Dundos gatvė. Didelės pajamos, neaugš-tas įmokejimas.

Įmokeči \$10-15,000. Tikrai gera pro-ga nusipirkti gera, 18 metų se-numo, 2 butų namą ir self-ser-vic kraituvę-grosernę. Savaitė-nė apyvarta apie \$3,000.

Churchill — Dovercourt, \$14,000, įmokeči \$3.500-4,000, didelis, šviesus, mod. virtuvė, 9 kamb. namas. Atskiras įvažiavimas. Viet 5 garažams.

Havelock — Bloor, \$12,600, įmokeči \$3-3,500, naujas pečius, garažas, didelis kiemas. Arti parko. Priedo apy-naujis šaldytuvas ir virt. krosnis.

Visus Jūsų nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo ir iškeiti-mo rūpesčius patikėkite kreip-damiesi į

Vytautas LUNYS

asmeniškai ar telef. LA. 8000
Buto tel. LY 2048.

Ir trečioji metinė Tautos Fondo gegužinė Hamiltone

suteiks mieliesiems tautiečiams gražių įspūdžių, o miesto dulkėmis persunktiems plaučiams — neaprepiamą kiekį gryno, kaip krištolas laukų ir miškų oro!

Petrinių išvakarėse, birželio 28 dieną, kviečiame visus lietuvius į GEGUŽINĘ, kuri įvyks italo Bridgeman ūky, (ten kur ir praėjusiais metais)

AUTOBUSAI iš TORONTO eis 13 val. nuo lietuvių bažnyčios, 941 Dundas Street West. Iš HAMILTONO — nuo lietuvių bažnyčios, 58 Dundurn Street N., išeis tuoj po pamaldų ir paskutinis 3 val. p.p.

PASTABA: Vykstantiems lengvomis mašinomis iš Hamiltono važiuoti Toronto kryptimi 5-tu keliu ir maždaug už 12-kos mylių, skaitant nuo York ir Dundurn gatvių kryžkelės, pasukti į kairę "Boy Scouts Camp" rodykle pažymėtu keliu. Pravažiavus 4-rias mylias, — gegužinės vieta.

Leiskim mūsų doleriui dvigubai veikti: jis suteiks mums šioje gegužinėje jaukiai malonų poilsį ir tuo pačiu mūsų svarbius tautinius reikalus parems!

Pradžią 3 val. pp. Gros nuotaikingas Benni Ferri orkestras — jo garsus perduos skambus mikrofonas. Veiks įvairūs bufetas! Visus maloniai sutiksime, visus skaniai pavaišinsime!

TF A-bės Kanadoj Hamiltono sk.

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Krikštytojo bažnyčioje savo dangiškąjį Globėją šventėje, ateinančią sekmadienį, iškilmingos pamaldos su specialiais dienai pritaikintais pamokslais bus laikomos prie išstatyto Šv. Sakramento.

Sekmadieniais per 10 val. pamaldas pamokslus nuolat sakys kun. dr. J. Gutauskas, kuris šį pirmadienį persikėlė gyventi į kleboniją.

Prisikėlimo parapijos mišių tvarka

Nuo ateinančio sekmadienio, birželio 28 d., naujoje parapijoje — "Parkdale" teatro salėje — bus laikomos dvišios šv. Mišios: 9.30 ir 11.00 val. Išpažinčių bus klausoma prieš abejas šv. Mišias. Šeštadieniais Hl. Family bažnyčioje išpažintys nebebus klausomos.

Visais parapijos reikalais prašome kreiptis šiuo adresu: 91 Jameson Ave., antras aukštas, telefonas Kenwood 4996.

Pranciškonai pas kardinolą

Penktadienį, birželio 19 d., J. Em. Toronto kardinolas su Tėvais Pranciškoniais apžiūrėjo naujai bažnyčiai statyti parinktus sklypus. Visos vietos yra vakarinėje miesto dalyje, kur lietuvių tankiau apgyventa. J. Em. dėl pasirinktų vietų pasiskelbė labai teigiamai.

Po to, abu šiuo laiku gyvenančius pranciškonus, T. Bernardiną ir T. Placidą, J. Eminencija pakvietė savo vilon pietų, kurių metu ir popietiniam pašnėksey buvo aptarti įvairūs organizaciniai ir statybos reikalai.

Antrosios (Prisikėlimo) parapijos susirinkimas

Praėjusį sekmadienį, birželio 21 d., tuoj po pamaldų buvo sušauktas pirmas visuotinis antrosios Toronto lietuvių RK parapijos narių susirinkimas. Susirinkimą atidarė klebonas T. Bernardinas, OFM, pasiūlydamas susirinkimui praversti pakviesti J. Simonavičių ir sekretoriauti J. Tamulionį. Šį pasiūlymą susirinkimui vienbalsiai priėmė.

Savo trumpame pranešime T. Klebonas pareiškė, kad po ilgų ieškojimų, pagaliau rasta pora sklypų, kurie būtų tinkami naujai bažnyčios statybai. T. Klebonas pareiškė vilti, kad greitai laiku galės paskelbti pasirinkto sklypo vietą. J. Em. Toronto kardinolas dėl vietos parinkimo pasiskelbė teigiamai.

Sklandžiai pravestuose rinkimuose parapijos komitetas buvo sudarytas iš šių asmenų: M. Baršketis, S. Dargis, M. Dervinis, A. Narbutas, J. Simonavičius, J. Tamulionis ir dail. T. Valius. Komiteto nariai pareigomis pasiskirstys savo tarpe.

Vedybos — krikštynos

Sv. Jono Kr. parapijos bažnyčioje sutuokė: Stasys Jakaitis ir Irene Jones. Pakrikštyta: Dalia Marija Besparaitė, Valentinas Bernardas Ribikauskas, Liudvikas Petras Bražukas, Jonas Kestutis Pavsevičius, Jonas Rimas Maurukas ir Marija Bernadeta Aušra Matulaitytė.

New Canadian Service

Ontario naujųjų kanadiečių patarnavimo įstaiga, kuri buvo 71 King St. W., persikėlė į 415 Jarvis St. į St. Andrew's Memorial House. Nauji telefonai: RA. 5581 ir RA. 8381. Įstaiga patarnavimus teikia veltui.

Ateitininkų dmesiai

Kaip jau buvo skelbta, nuo liepos 26 iki rugpjūčio 9 d. prie Medad ežero (netoli Hamiltono) ruošama linksma vasaros stovykla visiems ateitininkams (moksleiviams, studentams ir sendraugiams). Laukiami svečiai ir iš JAV. Geras maistas, uždara lietuviška nuotaika, jodinėjimas arkliais, plaukiojimas laiveliais ežere, sportas, žaidimai ir mūsų pačių įvairi programa.

Rugpjūčio 2 d. ten pat (p. Narušio ūkyje) įvyks didelė, vieša gegužinė. Visi ruošimės ir sekime smulkesnes informacijas sekančiame "T2" numery.

KV At-kų S. CV.

Ateitininkų arbatėlė. Birželio 28 d., sekmadienį, 8 v. vak., parapijos salėje yra rengiamas pobūvis — arbatėlė. Kviečiame visus ateitininkus ir prijauniančius skaitlingai dalyvauti.

T. Vyr. At-kų V-ba.

Prof. Jakubėno mirties minėjimas. Lietuvių evangelikų liuterionų parapija minėjo lietuvių evangelikų reformatų generalinio superintendente prof. dr. Povilo Jakubėno mirtį liuterionų bažnyčioje Toronto birželio 7 d. ir Montrealyje birželio 14 d. liuterionų pamaldų būdu, t.y. specialia malda ir giesme. K.

Evangelikai minėjo birželio įvykius. Lietuvių evangelikų liuterionų Toronto, St. Andrew bažnyčioje, birželio 21 d., pamaldose, minėjo birželio mėn. įvykius: Lietuvos okupacijos, ir didžiųjų lietuvių tautos ištremimų 1941 m. Šis minėjimas padarytas specialia liturgine malda ir atitinkamo turinio pamokslu pagal 1 Petro 5, 8-10: "Būkite blaivūs ir budėkite!". Tuo buvo nustatytas visai konkretus lietuvių laisvės kovos uždavinys. K.

Toronto universitete

Menų fakultete I metus baigę naujųjų kalbų ir literatūros sk. — I. G. Ancevičiūtė, soc. ir fil. sof. — R. Niekvičiūtė (galo Mickevičiūtė?); gen. course — K. Manglicis ir A. F. Vasilūnaitė; gen. kursas mokytojams — L. M. Stradaite.

Inžinierių pareikšimas

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos — PLIAS Kanados skyrius, Toronto m., Valdybos išdavas dėl arch. dr. A. Kulpavičiaus padarytų užmetimų Toronto Lietuvių Prisikėlimo bažnyčios projekto sudarymą reikalauja.

Savo š.m. birželio mėn. 3 ir 17 d. posėdžiuose PLIAS Kanados Skyriaus Valdyba svarstė arch. dr. A. Kulpavičiaus š.m. gegužės mėn. 27 d. raštą apie jam padarytus užmetimus š.m. gegužės mėn. 24 d. Sv. Jono parapijos susirinkime dėl gauto honoraro už atliktą darbą projektuojant Toronto Lietuvių Prisikėlimo bažnyčią.

Valdyba susipažino su pristatytais 53 įvairaus dydžio bažnyčios projekto brėžiniais, medžiagų specifikacija ir sąmata ir rado:

1. Šie brėžiniai apima didžiąją bažnyčios statymui reikalingų brėžinių dalį. 2. Arch. dr. A. Kulpavičiaus gautas atlyginimas už padarytus brėžinius, einant Ontario Association of Architects "Schedule of Professional Charges and Conditions of Engagement", tesudaro dalį honoraro, kurį jis galėtų gauti už tą darbą pagal kalbamą normą.

3. Kaikieno pareikšta nuomone, kad arch. dr. A. Kulpavičiaus atliktas darbas nėra vertas tiek, kiek už tai užmokėti, neatitinka tikslų ir nepagrįstas.

Sias išdavas nusiųsti Toronto Lietuvių Prisikėlimo bažnyčios Statybos Likvidacijos Komissijai ir paskelbti spaudoje.

Pasirašė: J. Slizys, V. Balsys, St. Kryževičius, Dregaičius, S. Volkievičius.

KLB SALPOS FONDO TORONTO APYLINKĖS KOMITETAS, šių metų birželio mėn. 28 d.,

Petrinių išvakarėse, rengia didelę ir linksmą

GEGUŽINĖ,

kuri įvyks visiems lietuviams gerai žinomoje vietoje, pono Narušio ūkyje, ant Medad ežero kranto.

Autobusai iš Toronto eis tarp 1-2 val. pp. nuo lietuvių bažnyčios, 941 Dundas Street West.

Jūsų patogumui veiks gaivinantys bufetas, kuris be įvairaus išgėrimo teiks ir užkandą.

TAUTIECIUS LINKSMINS GERAS ORKESTRAS

Atsilankę į šią gegužinę ne tik linksmai praleis sekmadienio popietę gražiam gamtos prieglobstyje, bet ir savo atsilankymu parems Vokietijoje likusius tautiečius.

VISI NUOSIRDŽIAI LAUKIAMI.

KLB Salpos Fondo Toronto Apyl. Komitetas.

K. Liet. Kat. Moterų D-jos Toronto skyrius

pereitą seštadienį pp. Sakalių bute suruošė vaišes, skirtas atsišveikinti su buvusią pirmąją KL KMD centro valdybos pirmininke dr. Aldona Užupienę, kuri, pradėdama stažavimą liigoninėje gydytojos praktikos teisėmis gauti, priversta kuriam laikui iš veiklos pasitraukti. Jaukiai besivašinant, buvo pasakyta kalbų ir pasikalbėta organizaciniais reikalais. Dr. Užupienė atminimui įteiktas albumas.

Gražiai pagerbtas lietuvis karys

Praėjusį trečiadienį iš Sv. Jono Kr. parapijos bažnyčios buvo palaidotas a.a. Ignas Giedraitis. Velionis ilgą laiką tarnavo kanadiečių kariuomenės rezerve Toronte ir, Port York atidarymo metu širdies smūgiu krito rikiuotėje negyvas. Pasirodo, kanadiečiai kariai tinkamai moka pagerbti savo mirusiuosius draugus. Per visą šermenų laiką prie veliava ir gausiais vainikais papuošto karsto budoje kariai. Laidotuvių procesijoje karstas buvo vežamas ant patrankos, palydint apie šimti karių, kurių tarpe keletas kareivinių net iki pulkininko laipsnio. Kapinėse, po gedulingo maršo ir šūvių salves, kiekvienas karys susikaupė individualiai pagerbė savo kritusį draugą.

Aplankykite ligonę

Wellesley liigoninėje, 2 augšte, Medical skyriuje, serga lietuvių p. Babunauskienė. Ligonė yra hamiltonietė, keturis metus kaninama didelių fizinių skausmų, kurie daktarų manymu yra susiję su tam tikru nerviniu jautrumu, šiuo laiku yra tyrimų stadijoje Toronte. Ligonė yra itin reikalinga moralinio sustiprinimo. Būtų gera, kad liet. organizacijos, ypač moterų ar pavieni asmenys rastų progos aplankyti

Ukrainiečių liigoninė

Toronto ukrainiečių tarpe jau kuris laikas buvo svarstomas savo ukrainiečių liigoninės steigimo reikalas. Pagaliau birželio 10 d. Ukrainiečių Kanados Legijono patalpose buvo sušauktas tuo reikalu pirmasis susirinkimas, kuris sudarė specialią igaliotinių komisiją iš 7 asmenų, vadovaujamą dr. Vachna. Jai pavesta išsiaiškinti visus reikalus, paruošti konkretų planą ir sutvarkyti formalumus su valdinėmis įstaigomis.

REIKALINGA MOTERIS restoranui kaip

virėjos padėjėja, arba šiaip suprantanti virtuvės darbą. Kreiptis tel. EM. 6-0091 "Europa" restoranas, 756 Queen St. W.

PARDUODAMAS "Astra" šaldytuvai.

1 metų garantija, su staliuku, 4 kub. pėdos. Kaina \$60. Skambinti LY. 4449.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II

augšte. Telef. LO. 8268.

Didelis ir gražus kambarys. Galima ir su virtuve. 98 Givins St. Tel. LL. 0917.

287 Marguerette St., arti Bloor West g-vės, išnuomojami II-me augšte neapstatyti dideli frontiniai kambariai ir greita virtuvė. Mažas namas, visi patogumai, romi gatvė. Apžiūrėti ar kreiptis telef. LO. 1657 po 6 val. vak.

Išnuomojamas frontinis kambarys II-me augšte, vienam arba dviem asmenims, Manning — Dupont, galima naudotis virtuve. LL. 6957.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvėlė be baldų, II-me augšte, vienam arba dviem asmenims. Kreiptis betkurio laiku 649 Brock Ave., tel. OL. 7384.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė gultu su baldais ir be baldų. 70 Dunn Ave. Tel. LL. 1501, skambinti po 6 v.v.

SIO SEŠTADIENIO, BIRŽELIO 27 D., VAKARĖ

vėsioje šv. Kazimiero lenkų salėje (156 Roncesvalles Ave.) rengiamas viešas

JOŲNINIŲ POBŪVIS

Erdvi vėsinama salė. Europietiška muzika. Puikus bufetas su šaltu alumi. Visiems puiki proga Jonų-Petrų tarpe linksmai praleisti vakarą!

Sv. Jono Kr. parapijos Komitetas.

DĖMESIO!

MES GERAI ŽINOME, kad jūs visur galite puikiai praleisti laiką, bet... SPORTO KLUBAS "VYTIS" jus maloniai kviečia į paskutinį šio sezono

ŠOKIŲ VAKARĄ

kuris įvyks š.m. liepos mėn. 4 d. UNF salėje. Pradžią 8 val. vakaro. Veiks bufetas su konkrečiais gėrimais. Gros gera kapela.

Sporto Klubas "Vytis".

Viešo padoke

Baltų Federacijos Kanadoje vardu širdingai dėkojame gerbiavam mūsų dirigentui Stasiui Gailėvičiui ir choro dalyviams, taip pat gražioji prisidėjusiems prie birželio 14 d. minėjimo, kuris lietuviško, kaip ir mūsų kaimyninių valstybių chorų deka, praėjo taip nepaprastai gražiai ir iškilmingai.

Mes giliai įvertiname didelį darbą ir pasiaukojimą pono Gailėvičiaus ir visų choro dalyvių. Kaip tik mūsų chorąs padė savo augimą meniską sugebėjimo ir gražiai pritaikinto programų štam iškilmingam akui. Tai pripažino net mūsų kaimynai estai ir latviai pasikalbėjimuose.

Mes taip pat širdingai dėkojame mūsų skautams ir skautėms, kurie savo drausmę ir organizuotumą žymiai prisidėjo prie šio akto iškilmingumo.

Galiausiai dėkojame ir visi lietuviški visuomenė, kuri šį kartą taip gausiai dalyvavo minėjime, parodydama, kad ji dar neužmiršo mums padarytų žaidų ir kartu parodė dalyvaujančiam Kanados federalinės valdžios ministerijai ponui Harris, ir gausiogai dalyvavusiai anglų publikai, kad čia turime reikalo su politiniai pribrendusiomis tautomis.

Niekuomet birželio 14 d. minėjime mes skambėjo mūsų himnas "Lietuva tėvyne mūsų" taip galingai kaip šį kartą.

Baltų Federacijos Valdyba Lietuvių sk.: R. M. Anyas, Emilija Jurkeviciene, A. Paukaitis.

Sovietinė Elta apie raudonąjį dekaną Toronte

Štai kaip sovietinė Elta pranešė apie "Huleto Džonsono, Kenterberio katedros klebono" vizitą Toronte: "Salė, kurioje vyko mitingas, buvo perpildyta. Daugelis norinčiųjų negalėjo patekti... Džonsonas pasakojo, kaip TS užtikrinama lygybė tarp nacijų, kodėl sleidžiamas šmeižtas apie Tarybų Sąjungą ir kaip draugystė su Taryba Sąjunga gali padėti Kanadai. Reakcijos mėginimas sužlugdyti Džonsono kalbą nepavyko. Pasiūstų chuliganų, kurie mėgino šūkavimais sutrukdyti kalbėtojų, buvo mitingui dalyvių pašalinti iš salės". O skaitytojai atsimena, kad per paskutinį Johnsono vizitą Toronte nebuvo jokio triukšmo ir į salę buvo leidžiami tik komunistinių organizacijų nariai. Po jo kalbos tik vienas prekybininkas Faulkner tenorėjo kalbėti prieš, bet jam neleido. Už tai jis vėliau suorganizavo atsakymo mitingą.

BERNARDI — MATHEWS LTD.

REAL ESTATE

1075 ST. CLAIR AVE. W., TORONTO. TEL. OL. 7971

Perduodame nekilnojamas nuosavybės visuose Toronto mieste ir priemiestių rajonuose. Didelis pasirinkimas įvairiomis kainomis.

DEMESIO VERTI PIRKINIAI:

ST. CLAIR — ROBINA

8 kambarių atskiras, gerų plytų namas, vandeniu alyva šildomas. Geras išplanavimas. A. t. siurietikams, krautuvės. Džiaugšnis, kas spės nupirkti. Įmokėti apie \$7.000.

ST. CLAIR — GLENHOLME

9 kambarių atskiras, mūrinis namas, vandeniu alyva šildomas. Gražus kiemas, garažas, šoninis įvažiavimas. Vidus prabangi atrodė. Įmokėti pie \$9.000.

LANSLOWNE — DUFFERIN

11 kambarių atskiras mūrinis namas, alyva šildomas, 3 modernios virtuvės, kiemmedžio grindys, elektros didieji laidai, garažas. Pelną išnuomoti. Pradžioje kaina \$15.000.

SHAW — DUNDAS

10 kambarių pusiau atskiras namas, kiemmedžio grindys, geras kambarių išplanavimas, vieta garažui. Patogu išnuomoti. Skolų nėra, prašo \$13.500.

Turime kelis šimtus gerų, gražių pabūvų ir vertų pirkti namų, krautuvų ir sklypų.

Teisingai patarnaus ir sanderio reikalus sutvarkys

Apolinaras Sakus-Sakevičius

Skambinkit įstaigon OL. 7971, arba į namus LL. 0656

MONTREAL, Que.

Liet. Akad. Sambūris turės susirinkimą liepos 2 d., ketvirtadienį, 8 val. vakare. Patalpa dar tiksliai nežinoma, bus pranešta sekantį savaitę. Prasidėjusios atostogos Sambūrio išvykas patostojimo į liepos antrą pusę, todėl šis susirinkimas bus perdėm atostoginis. Programoje komiškų paskaitų ciklas, "Kočėlas" su žemaitišku kampeliu ir linksmoji dalis su vaisėmis.

Dr. J. Mališka liepos mėn. pirmomis dienomis pradės darbą dautų gydymo kabinete 5303 Verdun Ave. (kampas Malrose).

"T2" Montrealeio koresp. skyrius, vasaros metu, mielai laukia žinių sekmadieniais po 8 val. vakaro telef. HE. 0890. Norintieji paskelbti ilgesnius tekstus, prašomi juos siųsti teisiog redakcijai taip, kad ten būtų gauti bent penktadienį prieš numerio pasirodymo savaitę. Kitaip ilgesnius tekstus išspausdinti redakcijai dažnai neįmanoma.

T. R. J. Sakalio, OFM, primicijos įvyks šį sekmadienį AV parapijos bažnyčioje 11 val.

Bendruomenė švietimo reikalams leidžia laimėjimui puikų televizijos aparatą. Bilietų kaina tik \$1.

AV klebonijos ir vienuolyno planai prie ketelų savačių baigti ir pasiūti Romon patvirtinti. Jie turėtų sugrįžti po 2-3 savaitių ir tada prasidės statymo darbai. Iki rudens šalčių klebonija turės būti įrengta.

Prie AV bažnyčios vienuolynas-klebonija bus statoma pačių TT Jėzuitų pinigais. Paskola bus užtraukta Amerikoje, kur gaudama už žymiai mažesnius procentus.

AV bažnyčioje pakrikštytas Stasio ir Reginos Pocauskų sūnus.

Padaryta operacija Juozui Burbai.

T. St. Kulbis, SJ, keletai dienų atvyko Montrealin. Jis dalyvaus skautų stovyklose ir aplankys keletą vietovių su dvasiniais patarnavimais.

Viešo padoke Gerb. AV parapijos kleb. kun. J. Kubiui, SJ, operos sol. E. Kordelienai, muzikui A. Piesinai bei jo vadovaujamam AV parapijos chorui, teis. J. Zmuidzinai ir visiems kitiems tautiečiams, prisidėjusiems prie birželio 14 dienos liūdnųjų įvykių paminėjimo suruošimo, nuosirdžiai dėkoja

KLB Montrealeio Apyl. Valdyba.

Jūrų kelio reikalas vis gerėja JAV senato užsienio komitetas 13 balsų prieš 2 patvirtino paruoštąjį bilį apie bendrą su Kanada jūrų kelio statybą. Tuo būdu Kanados nusistatymas statyti kanalą ir vienai amerikiečių nusistatymą keičia, nors stambioji pramonė ir uostai yra prieš. Vien Niujorko uosto tonažas, sakoma, sumažės per metus net 3.500.000 tonų.

BER — SKOL GENERAL INSURANCE AGENCY

Atlieka visų rūšių draudimus: gaisro, auto, gyvybių, asmeninės nuosavybės, įvairių pėšimų, nelaimingų atsitikimų ir pan. Tarpininkauja morgiačių pardavimui bei pirkimui ir parūpina įvairių rūšių paskolas.

Draudimo reikalais kreiptis: TEL. LA. 9547, J. BERŽINSKAS 1212 Dundas St. West, Toronto

Dėl morgiškų: TEL. RA. 5125, Mr. SKOLNICK 455 Spadina Ave., (kamb. 417), Toronto

AL GARBENS

REAL ESTATE

PIRMOJI LIETUVIO NUOSAVYBIŲ PARDAVIMO — PIRKIMO ĮSTAIGA

TORONTO

Namų pirkimo-pardavimo ir patarimo, namų apkaivavimo, paskolų gavimo reikalais kreipkitės:

AL GARBENS

REAL ESTATE

1486 DUNDAS STREET WEST (prie Dufferin), TORONTO

Telefonai: LQ. 2738, vakareis HU. 9-1543

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

KINO "CENTRE"

772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. Reguluojamas oras!

Ketvirtadienį — šeštadienį, birželio 25, 26, 27 d.d.

1. SAILOR BEWARE — Dean Martin, Jerry Lewis

2. NEVADAN — spalvota — Randolph Scott, Dorothy Malone

Pirmadienį — trečiadienį, birželio 29, 30, liepos 1 d.d.

1. MR. MUSIC — Bing Crosby, Nancy Olsen

2. GOLDEN HORDE — spalvota — Ann Blyth, David Ferrar

LINKSMI IR IDOMUS PIRDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ

Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"